The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, AUGUST 29, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

69./502. n-rs TREŠDIEN, 1956. GADA 29. AUGUSTĀ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Nasers runās ar Londonā izraudzīto delegāciju

VAI ŠOREIZ IZDOSIES?

RIETUMVALSTU PIECVĪRU KOMISIJA DODAS UZ ĒGIPTI

Austrālijas ministru prezidents Menzijs vada ievēlēto piecu valstu komisiju, kas Kairo apmeklēs Ēgiptes prezidentu Naseru, lai viņu iepazīstinātu ar Londonas konferences gaitu un tajā pieņemtajiem lēmumiem.

Londonā. Astoņpadsmit no tām 22 valstīm, kas Londonā mēģināja atrisināt Suecas kanāla jautājumu miermīlīgu sarunu ceļā, pagājušās nedēļas otrā pusē izraudzīja piecu vīru komiteju, kas jau tuvākās dienās izlidos uz Kairo, lai Naseru iepazīstinātu ar Londonas konferences lēmumiem. Izraudzītie diplomāti pārstāv tās valstis, kas Londonas konferencē atbalstīja Rietumu plānu Suecas kanāla internacionālizēšanai. Padomju Savienības ārlietu ministrs Šepilovs, Indijas, Ceilonas un Indonēzijas atbalstīts, deklarēja, ka neesot ne mazāko šaubu, ka Nasers noraidīšot Londonas konferences vairākuma plānu. Tālāk Šepilovs brīdināja, ka mēģinājums Rietumu plānu kanāla internacionālizēšanai uzspiest Ēgiptei ar militāras varas palīdzību var izraisīt jaunu pasaules karu.

Pēc astoņu dienu ilgām sarunām Londonā 22 valstu pārstāvji varēja vienoties tikai vienā jautājumā, proti, par izraudzītās piecu valstu komitejas priekšsēdi, aicinot Austrālijas ministru prezidentu Menziju. Piecu vīru komisija Naseram sniegs ne tikai konferences vairākuma (Rietumu) plānu Suecas kanāla internacionālizēšanai, bet arī Padomju Savienības un Indijas ieteikumus, kas, bez šaubām, Naseram ir daudz tuvāki.

Piecu vīru komitejā izraudzīti Austrālijas, Sav. Valstu, Zviedrijas, Persijas un Abesinijas pārstāvji. Komitejas priekšsēdis Menzijs ir jau stājies sakaros ar Ēgiptes sūtniecību Londonā, lai vēlreiz visus nepieciešamos priekšdarbus Kairo sarunām.

Šepilovs turpina brīdināt

Pagājušās nedēļas nogalē padomju sūtniecībā Londonā sasauktajā preses konferencē Kremļa ārl. min. Šepilovs, piedraudēja ar jauna pasaules kara iespēju gadījumā, ja Rietumu lielvalstis mēģinātu uzspiest Ēgiptei savu Suecas kanāla internacionālizēšanas plānu ar militāras varas palīdzību. Starptautisko likumu „pazinējs" Šepilovs sacīja, ka (Rietumu) militārā gatavošanās Suecas krīzes laikā ir „neģēlīga Apvienoto Nāciju hartas pārkāpšana". Nesaucot tieši vārdā ne Angliju, nedz Franciju, Šepilovs teisa: „Vienīgi personas, kas pazaudējušas visu savu atbildības sajūtu, var pašreizējos apstākļos domāt par ultimātiem un militāru gatavošanos. Militāras demonstrācijas var ieskatīt vienīgi par mēģinājumu radīt spiedienu pret Ēģipti, pārkāpjot pēdējās suverenitāti."

Kamēr Šepilovs brīdināja Rietumus par sekām, kādas neizbēgami rastos, mēģinot Suecas piederību mainīt ar militāras varas palīdzību, sava kārta brīdināt pienāca arī Anglijas ārlietu ministram Lloidam. **Viņš savus vārdus veltīja Ēģiptes prezidentam Naseram, sacīdams, ka starptautiskas autoritātes noraidīšana Suecas kanāla pārraudzībai būtu ļoti nopietna lieta. Vaicāts, kas notiks, ja Nasera atbilde piecu vīru komisijai Kairo būs negatīva, Lloids atbildēja: viņš cerot, ka tieši šādu jautājumu tagad sev uzstādot arī pats Ēģiptes prezidents.**

NASERS PIEŅEMS PIECU VĪRU KOMISIJU

SUECAS KANĀLA KOMITEJAS PRIEKŠSĒDIS AUSTRĀLIJAS MINISTRU PREZIDENTS MENZIJS SAŅĒMIS ĒGIPTES PREZIDENTA NASERA ATBILDI, KA PĒDĒJAIS GATAVS PIEŅEMT LONDONAS KONFERENCĒ IZRAUDZĪTO PIECU VALSTU PĀRSTLĀVJU KOMITEJU.

Kairo. Pagājušo svētdien, pēc garākas Ēģiptes ministru kabineta sēdes, prezidents Nasers ziņoja, ka uzklausīs Londonas konferencē izraudzīto piecu valstu pārstāvju komiteju. Tai pašā kaikā Ēģiptes prezidents lika saprast, ka Londonā izraudzīto sarunu vedēju uzklausīšana nebūt nenozīmē, ka viņš būtu nodomājis akceptēt Rietumu plānu Suecas kanāla internacionālizēšanai. Sastopoties ar Ēģiptes prezidentu, Austrālijas ministru prezidenta Menzija vadītā Suecas kanāla komiteja atreferēs visu Londonas konferences gaitu, iepazīstinās Naseru ar Londonā izteiktiem priekšlikumiem un uzklausīs viņa uzskatus Suecas kanāla jautājumā.

ĒĢIPTE „GATAVOJAS" IELU CĪŅĀM

Kairo. Pirms pagājušās svētdienas ārkārtējās ministru kabineta sēdes, kuras rezultātā Nasers izteica gatavību uzklausīt Londonā izraudzītās Suecas kanāla komitejas pārstāvjus, pēdējam bija garāka saruna ar Padomju Savienības sūtni Ēģiptē un ēģiptiešu augstākiem virsniekiem. Tā var gan būt tikai sagadīšanās, bet drīz pēc šīm sarunām, vakara tumsai iestājoties, lielākos Kairo parkos un laukumos tika rādītas vairākas krievu kara filmas no Ļeņingradas un Staļingradas kauju dienām — lai iepazīstinātu ēģiptiešus ar ielu cīņu taktiku.

ARABI NEBŪS VIENI

Diplomātu pieņemšanā Rumānijas sūtniecībā Maskavā Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs brīdina Rietumus atturēties no militāras varas ielietošanas Suecas kanāla konfliktā

Maskavā. Rumānijas sūtniecības rīkotās diplomātu pieņemšanas laikā Maskavā, Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs atklāti brīdināja Rietumu sūtņus, ka Suecas kara gadījumā „arabu pasaule nestāvēs viena." „Ja Suecas kanāla krizes rezultātā Ēģiptei uzbruktu," deklarēja Chruščevs, „taisnība būtu arabu pusē, un viņi nestāvētu vieni.

OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

DV Kanadas valdes sēde notiks 1956. gada 2. sept., plkst. 13.-os DV namā Toronto. Uz valdes sēdi lūgti ierasties visi valdes un revīzijas komisijas locekļi, DV CV loceklis un nodaļu pārstāvji.

V. Mukts, DV KV priekšsēdis

Autokatastrofā cietusi latviete

Otrdien, 21. augustā, pie Palace Pier ceļā uz māju Mimiko autokatastrofā nopietnus ievainojumus ieguvusi pagājušā gadā no Anglijas iebraukusi tautiete Aleksandra Mittenberga. Viņa gaidījusi ielas malā tramvaju, kad netālu sadurušās divas automašīnas, bet kādas trešās vadītājs, satraukts no šī skata, zaudējis kontroli par savu mašīnu, un tā uzdrāzusies uz ietves, ķerot Mittenbergu un ranjot to līdz 18 metrus. Viņai triecienā ievainota galva, satriekta kāja un izsisti zobi. Cietusī ievietota St. Jozefa slimnīcā.

Jauns M. Bellas panākums

Pēc pirmā nesekmīgā mēģinājuma Merilina Bella pagājušā nedēļā veica ļoti grūto Žan de Fokas peldējumu, startējot no Port Andželosas Vašingtonā uz Viktoriju B. K., 19 jūdžu garo distanci viņa veica 10 st. 17 min., pārspējot savu vīrišķīgo kollēģu Klifu Lamsdenu.

ATKLĀTA KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE

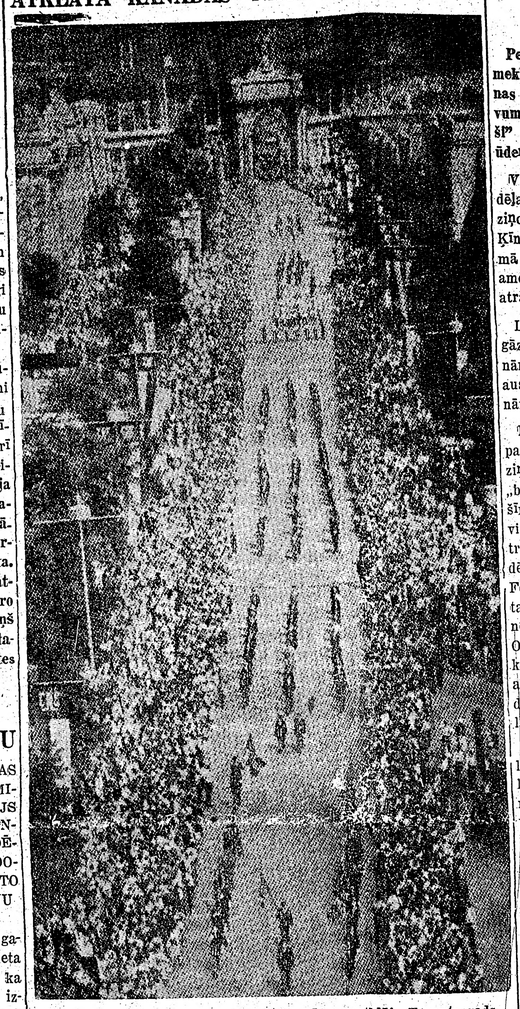

21. augustā Kanadas ārlietu min. Pirsons atklāja Toronto gadskārtējo Nacionālo izstādi, kurā bagātīgi reprezentētas visas valsts saimnieciskās nozares un iekārtota plaša mākslas darbu skate. Izstādē piedalās arī latviešu daļlamatnieki. Atklāšanas dienā izstādi apmeklēja 126.500 un otrā dienā 305.000 cilvēku; tā ilgs līdz 8. septembrim. Attēlā redzama izstādes galvenā ieeja un daļa svinīgā gājiena, kurā piedalījās ap 10.000 personu un 50 orķestri.

FRANČU KARA FLOTE IZGĀJUSI VIDUSJŪRĀ

Lai gan Francija vēl vienmēr turpina gatavoties eventuālai militārai akcijai Ēģiptē, ārlietu ministrs Pino, atgriezies no Londonas konferences, apgalvo, ka arī, ja Nasers noraidītu Rietumu plānu, kara darbības vietā vēl notiks tālākas sarunas.

Parīzē. Pārradies no Londonas konferences, Francijas ārlietu ministrs Pino tieši no Parīzes lidlauka steidzās uz Elizejas pili, kur notika trīs stundu gara ārkārtēja ministru kabineta sēde. Pēc sēdes, kurā pārrunāja, kā rīkoties gadījumā, ja Ēģiptes prezidents Nasers noraidītu plānu Suecas kanāla internacionālizēšanai, Pino noturēja īsu konferenci. Žurnālistiem viņš apgalvoja, ka pašreiz par militāras varas lietošanas varbūtību vēl pāragri runāt, jo vispirms vēl būšot jaunas konferences. Vispārējā Francijas valdības un jo sevišķi Aizsardzības ministrijas nostāja liek nomierinošo ārlietu ministra optimismu mazliet apšaubīt, un proti:

1. Franču sievietēm, bērniem un arī vīriešiem, ja vien viņu palikšana nav absolūti nepieciešama, ieteikts atstāt Ēģipti.

2. Alžīrijā uzsākta franču izplētņu lēcēju un vieglo motorizēto vienību pārgrupēšana, lai kara gadījumā minētos spēkus varētu bez kavēšanās raidīt cīņā, talkā angļu armijai Ēģiptē.

3. Franču aviācija sakoncentrējusi lielāku skaitu vieglo strūklbumbvedēju vairākos lidlaukos Parīzes apkārtnē — ātrai pārsviešanai uz Vidējo Austrumu fronti.

4. 35.000 to. kaujas kuģa Žana Bartū vadībā franču Vidusjūras flote izgājusi jūrā — „manevros", kā oficiāli paskaidro.

5. Armijas transportkuģis un trīs franču kuģi Marseļas ostā stāv braukšanas gatavībā, kamēr franču ostās, gatavi iziet jūrā, stāv vēl 16 citi transportkuģi.

Vēl viens „sadzīvošanas" apliecinājums

Pekinga protestē pret to, ka, meklējot savas nogāztās līdmašīnas atliekas Ķīnas piekrastes tuvumā, ASV gaisa spēki „pārkāpuši" komūnistu Ķīnas teritoriālo ūdeņu neaizskaramību

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas vidū Sav. Valstu kara flote ziņoja, ka 32 jūdzes no komūnistu Ķīnas piekrastes, 160 jūdžu attālumā no Formozas, nogāzta kāda amerikāņu patruļlidmašīna, kurā atradušies 16 apkalpes locekļi.

Līdz pat nedēļas nogalei par nogāztās lidmašīnas likteni bija zināms vienīgi tas, ka to virs jūras austrumos no Ķīnas nogāzuši nezināmas piederības lidaparāti.

Nedēļas nogalē noslēpums sāka pamazām atklāties. Pekingas radio ziņoja, ka komūnistu iznīcinātāji „bojājuši" kādu nacionālistu lidmašīnu apmēram tai pašā laikā un vietā, no kuras tika saņemts motriektā amerikāņu Merkatora pēdējais radioziņojums. Nacionālisti Formozā šai sakarā paskaidro, ka tanī laikā gaisā nav atradusies neviena nacionālistu lidmašīna. Otrkārt, nedēļas nogalē amerikāņu kara flotes vienībām izdevās atrast atsevišķas notriektās lidmašīnas daļas un viena apkalpes locekļa līķi.

Sakarā ar to, ka amerikāņi meklē savas notriektās lidmašīnas atliekas, komūnistu Ķīnas prese un radio šādu ASV rīcību nosoda kā vien iespējams, protams, ne ar vārdu nepieminot, ka lidaparāta notriekšana ir pašu komūnistu rokų darbs. Savā nekaunībā viņi aiziet pat tik tālu, ka meklēšanas darbus, kas notiek Ķīnas piekrastes tuvumā, apzīmē par militāru provokāciju un par ļoti nopietnu provokāciju pret Ķīnas tautu. Vai šingtonai „sadzīvošanas" mērs nebūs pilns?

JAUNATNE RŪPĒJAS PAR LATVIJAS ATBRĪVOŠANU

AMERIKAS LATVIEŠU JAUNATNES APVIENĪBA VĀC TAUTIEŠU PARAKSTUS PETĪCIJAI, KO Š. G. 18. NOVEMBRĪ IESNIEGS ASV PREZIDENTAM. PETĪCIJAS SATURS IR ŠĀDS:

„Augsti godāts Valsts Prezidenta kungs,

ir pagājuši 16 gadi, kopš Maskavas komūnisti, izmantojot kara apstākļus un nodevīgo līgumu ar Hitleru 1939. gada augustā, ar bruņotu varu okupēja miermīlīgās Baltijas valstis, to starpā arī Latviju. No tā laika līdz šai dienai mūsu zeme ir bijusi padota nežēlīgai izmantošanai un mūsu tauta nāvei un deportācijām.

Mūsu rīcībā nav pilnīgi noteiktu ziņu par tautas locekļu deportāciju apmēriem uz vergu darba nometnēm. Šie skaitļi tiek slēpti un ir pieejami vienīgi vienīgā partijas augstākiem ierēdņiem. Bet pēc ievāktās informācijas un rūpīgas pārbaudes, no Latvijas deportēto skaits pārsniedz 150.000 abu dzimumu personu. Šie nelaimīgie cilvēki izsūtījumu vietās, kaut gan jau tagadējie Kremļa vīri izsludinājuši amnestijas likumu, padoti nežēlīgam režīmam un lēnai garīgai un fiziskai nāvei.

Bēgot no komūnistu terrora, Otrā pasaules kara laikā daudzi latvieši bija spiesti atstāt savu tēvu zemi. Ievērojams skaits no šiem latviešu politiskajiem bēgļiem, pateicoties Amerikas Sav. Valstu valdības, likumdošanas iestāžu un amerikāņu tautas atsaucībai, atraduši patvērumu šajā lielajā demokratijā. Pēdējos gados daudzi ir kļuvuši ASV pavalstnieki. Bet ikviens no mums sajūt pienākumu turpināt cīņu pret komūnistu tirānniju, kamēr pasaule nav atbrīvota no komūnistu draudiem un kamēr apspiestās tautas nav atguvušas tām ar varu laupīto brīvību. Jaunatne parasti ir tā, kas netalsnību, varmācību un brīvības apspiešanu sajūt visdziļāk. Jaunatne nevar un nedrīkst samierināties ar faktu, ka apmēram viena trešā daļa no visas cilvēces pašlaik iekalta komūnistu terrora važās. Jaunatne jūt un domā, ka nesodīta brīvības laupīšana dažām tautām, apdraud brīvības ideju un brīvību visā pasaulē.

Sakarā ar teikto, griežamies pie Jums, Prezidenta kungs, ar lūgumu saziņā ar Apvienoto Nāciju demokratisko vairākumu rūpēties par 1941. un vēlākos gados deportēto Latvijas pilsoņu pārvešanu atpakaļ Latvijā, par Padomju Savienības karaspēka un vīsāda veida Padomju Savienības civilliestāžu izvākšanu no Latvijas, izbeidzot zemes līdzšinējo koloniālo izmantošanu un nodrošinot tiesības latviešu tautai brīvās vēlēšanās izteikt savu gribu. Kā Jūs to esat deklarējis, mēs esam pārliecināti, ka ar vienotu Rietumu demokratiju nostāju Padomju Savienības varu ir iespējams salauzt miermīlīgiem līdzekļiem, atdodot brīvību tautām, kurām tā ir laupīta.

Šai vēstulei esam pievienojuši ASV dzīvojošo latviešu savāktos parakstus. Tie mūsu tautiešī, kas atrodas apspiestībā komūnistu okupētajā Latvijā, spiesti klusēt. Mēs runājam arī viņu vārdā, prasot ne vairāk kā to, uz ko pēc Dieva un kristīgo cilvēku likumiem ir tiesības katrai tautai un katram indivīdam — dzīvot brīvu cilvēku dzīvi brīvā valstī.

ARĪ REPUBLIKĀŅI ATKAL SOLA

Republikāņu kongress Sanfrancisko 21. augustā pieņēmis partijas platformu šīgada vēlēšanām. Tajā uzņemts arī jautājums par apspiestām tautām, par ko teikts sekojošais:

Mēs turpināsim savus centienus pēc Vācijas apvienošanas un lai atbrīvotu satelītu valstis: Poliju, Čechoslovakiju, Ungāriju, Rumāniju, Bulgāriju, Latviju, Lietuvu, Igaunīju un citas kādreiz brīvās valstis, kas tagad atrodas aiz dzelzs aizkara. — Republikāņu partija stingri stāv par šīm tautām viņu taisnīgajā prasībā pēc brīvības. Mēs esam pārliecināti, ka mūsu miermīlīgā politika beidzot atjaunos brīvību un nacionālo neatkarību apspiestām tautām.

EOKA NORAIDA HARDINGA PIEDĀVĀJUMU

KIPRAS NACIONĀLISTU ORGANIZĀCIJA EOKA, KAS CĪNĀS PAR KIPRAS SALAS APVIENOŠANU AR GRIEĶIJU, PAZIŅOJUSI, KA TĀ NORAIDA ANGĻU GUBERNĀTORA SĒRA HARDINGA PADOŠANĀS PIEDĀVĀJUMU

Nikosijā. Kipras grieķu nacionālisti, kas ilgojas pēc angļu varas izbeigšanas salā un apvienošanās ar Grieķiju ar nesļēptu saucienu lasīja EOKA's izplatītās skrejlapas, kurās šīs pagrīdes organizācija noraida gubernātora Hārdinga padošanās noteikumus, skrejlapās brīdinot angļus, ka, ja sarunas Kipras neatkarības jautājumā netiks atsāktas līdz nākamās pirmdienas pusnaktij, EOKA atsāks partizānu darbību.

Jauni grieķu nacionālistu pagrīdes organizācijas draudi gubernātora Hārdinga piedāvājumu nav mainījuši. Joprojām paliek spēkā angļu solījums, ka tie EOKA's cīnītāji, kas nākamo trīs nedēļu laikā labprātīgi padosies angļu gūstā, varēs izvēlēties: vai nu braukt uz Grieķiju, vai arī palikt Kiprā un atbildēt par saviem noziegumiem.

TĀDU ZVIEDRIJAS JŪRNIEKI REDZĒJA RĪGU . . .

Pa labi: Rīgas ielā zviedru jūrniekus apstājuši bērni, kas ar lielu ziņkāri aplūko brīvos cilvēkus, mēģinot viņiem pastāstīt par savu drūmo dzīvi. Pa labi: latviešu darba ļaudis, kuŗu sejām nežēlīgā okupācijas vara uzspiedusi rūpju zīmogu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRĪNBERGS

KAS NOTIEK AR LIELBRITANIJU?

Speciālraksts LA no Londonas.

Suecas kanāļa problēma aiztek politiskā tuksnešā smiltīs, un arvien mazāk kļūst ticams, ka Lielbritanija uzsāks militāru intervenciju, kaut arī šādu rīcību būtu aizstāvējušas politiskās partijas un visa britu tauta. Sērs Antonijs Īdens no saviem skolotājiem — Čemberlēna un Čerčila — ir izvēlējies par paraugu pirmo. Arvien biežāki paceļas balsis, vai Suecas kanāla konference Londonā neizvērtīsies par otru Mincheni un pulkvedis Nasers par otru Hitleru? Arvien biežāki dzirdamas arī balsis, kas jautā, kādēļ gan Lielbritanija ar pilnām burām stūrē uz otrās šķiras valsts stāvokli. Bet lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāpievērš Lielbritanijas iekšpolitikai, kas pašreiz dzenas no viena strupceļa otrā, un sērs Antonijs ir piedzīvojis vairāk neveiksmju nekā jebkurš cits britu premjērs. Bet šīs valdības neveiksmes ir tikai slimības simptomi, un nepareizi būtu vērot tikai simptomus, aizmirstot cēloni — pašu slimību. Lielbritanijas valdība ar sēru Antoniju priekšgalā nododas tikai simptomu apkarošanai, aizmirstot slimību, un tādēļ, lūk, var gadīties, ka Lielbritanija pārvēršas par otrās šķiras valsti, citiem vārdiem — dzīvu mironi.

Kas tad ir šī slimība, kuras simptomi ir streiki, inflācijas briesmas, šaubīga ārpolītika un draudošs bezdarba rēgs? Vai tā nav tikai slimība, kas iemetusies spēcīgajā konservatīvo partijā un lēnām sagrauž tās varenos pamatus. Vai tā nav vienas lietas trūkums, kuru britu prese baidās saukt īstajā vārdā? Vai šī slimība nav vadoņa personības trūkums? Sērs Antonijs gan visu savu dzīvi ir nodarbojies ar politiku, viņš vienmēr ir mēģinājis iet sēra Vinstona un Čemberlēna pēdās, bet šī iešana ir vienmār notikusi šo vīru varenības un kļūdu ēnā, turklāt galvenokārt — kļūdu. Lieli darbi bieži vien tiek aizmirsti, bet nekad neaizmirst kļūdas, un tad, kad sērs Antonijs uzaicināja angļu tautu „cīņai par Britaniju" pret inflāciju, viņam gan tika pierakstīts kaut kas no Čerčila pravietiskās runas, bet tūdaļ radās jautājums par viņa nenoteiktā nostāju ārpolītikā. Kad Īdens sāka sūtīt armijas vienības uz Vidusjūru, angļu tauta iekrita it kā varas reiboņī, bet pietika, lai dienas sociālistu lapas un nedaudzi sociālistu deputāti uzsāktu „pretkara akciju", un tauta tūlīt nosvērās pret katru militāru akciju. Tad nu nav jābrīnās, ka Suecas kanāla konference ies no konferences uz konferenci un beigās nogrims aizmirstības jūrā, atstājot Naseru ar tā laupījumu un ideju par visu arābu lielvalsts radīšanu.

Bet vai tad tikai „vadoņa trūkums" ir vienīgā slimība, ar ko slimo Lielbritanijas valdība un visa angļu tauta. Uz šo jautājumu gribētos atbildēt ar „nē". Viena no šīm lielākajām slimībām ir „arodbiedriskums". Tā ir tik lipīga, ka pāriet no rūpnīcas uz rūpnīcu, tai nevar turēties pretim neviens. Valdība, aizņemta ar sarežģīto ārpolītiku, aizmirsusi šīs epidēmijas briesmas, un tikai tad, kad komūnistu kontrolētās arodbiedrības būs tik varenas, ka tās pāris mēnešos satrieks visu Anglijas saimniecību, valdība un tauta atmodīsies, bet tad varbūt būs jau par vēlu. Ir gandrīz neiespējami saskaitīt visus tos streikus, kādi notiek neiedomājamāko iemeslu dēļ. Nesen BMC rūpnīcu priekšā notika riebīgākās ainas, kādas Anglijā redzētas kopš pēdējā lielā ģenerālstreika 1926. gadā. „Cik ilgi mēs varam pastāvēt, ja mums mūžīgi jābaidās no streikiem?" Tā jautājis kādas lielas motorfirmas vadītājs, un lieka, ka šis pats jautājums pamazām sāk nākt visu prātīgo angļu mutēs. Šo arodbiedrību izdarības norāda, ka angļu komūnistiskie arodbiedrībās varas vīri ir tikai lelles Kremļa dvieļu, trīsīšu vai pieciņu rokās.

Kad sērs Antonijs uzaicināja angļu tautu cīņai par Britaniju, nekas nenotika, ja par notikumu neieskata jaunu streiku vilni. Tagad, redzēdami, ka sērs Antonijs nav vīrs, kas viens pats varēs izcīnīt šo cīņu, tika radīta Tautas brīvības aizsargāšanas līga, kustība, kas ne tikai atbalstīs pašreizējo kabinetu un partiju, bet arī spiedīs veidot noteiktāku ārpolītiku.

Līgas organizēšana notiek klusībā, jo angļiem ir bailes no arodbiedrībām, kuŗās tie sastāv, un tikai viena kļūda var nozīmēt darba zaudēšanu un cita veida represijas. Tiem baiļes, ka šī cīņa varētu beigties ar arodbiedrību uzvaru, un tad, ieguvuši tik varenu ienaidnieku, tie vispār nevarētu atrast darbu, jo ne jau darba devējs nosaka strādnieku pieņemšanu un atlaišanu, bet gan visuvarenais pūķis — arodbiedrības.

Tautas līga brīvības aizstāvēšanai pašreiz kļūst kaut kas līdzīgs pūķa kāvējam Sv. Jurim. Cerēsim, ka šī cīņa beigsies ar panākumu, un sērs Antonijs no ēnas uz šīs līgas spiediena pārvērtīsies vadonī.

G. Z.

BĒRNU SVĒTKI ANGLIJĀ

Anglijas salu šogad piemeklēja slapjākā vasara, kāda redzēta 100 pēdējos gados. Lietus, lietus, lietus... Tukšas viesnīcas, atvaļinājumu nometnes, pilnas kino zāles un krogi. Tā ir aina, kāda šovasar redzama Anglijā. Cilvēki smaida daudz mazāk nekā pagājušā gadā, bet tam nav nekāds sakars ar Suecas krizi, vai draudošo bezdarba rēgu, bet gan ar pielijušo vasaru.

Kad latviešu māja Almelijā sāka gatavoties uz bērnu svētkiem, rīkotājiem bija šaubas, vai tie izdosies, jo tikai retais gribēs mērīt garo ceļu uz Herefordes apgabalu, lai atvaļinājumu vai skolas brīvdienas pavadītu īstabā. Bet viss izvērtās citādi — Almēlijas bērnu svētki bija panākums — panākums ne tikai tās rīkotājiem un atbildīgajiem latviešu nama vadītājiem J. Skujēviecam un A. Ķeņģeļi, bet gan arī visai latviešu trimdinieku saimei Anglijā.

Par spīti gaudu dziesmām laikrakstos, ka bērni kļūst par mūsu „atlūzušo zaru" un ka tie aizmirst latviešu valodu — Almēlijas nams, pagalms un dārzs piebira latviešu valodas, dziesmu un rotaļu skaņām. Mazo latviešu starpā radās daudz jaunas draudzības, tie bija saradušies no visām Anglijas salas malām, daudz jaunu spēļu un dziesmu tika aizvests līdzi uz angļu skolām, spēļu laukumiem un draugu māju dārziem.

„Ko dziedāšu, ko runāšu svešu zemi staigādams? Dziedāš' pati savu dziesmu, runāš' savu valodiņu!" Šos vārdus, sagaidot mūsu sūtni K. Zariņu, teica divi mazie svētku dalībnieki, un šo vārdu iespaidā noritēja visi svētki. Sūtnis K. Zariņš sev līdzi bija atvedis balvas mazajiem sacensību dalībniekiem, kuŗas tika izdalītas un saņemtas ar lielu prieku. Bez latviešu viesiem Almelijā bija ieradies parlamenta locekļis Alfreds Bosomss ar savu dēlu Klaivu, kuŗš ir konservatīvo kandidāts Herefordas apgabalā, Sarkanā Krusta un pašvaldību iestāžu pārstāvji, kā arī bijušā Francijas sūtņa Latvijā Tripjē meita.

Bērnu svētku nobeigumā visi dalībnieki pulcējās lielajā Almēlijas zālē, kur uzjautrinājās ar tautas deju dejošau un rotaļām. Viss Almēlijas personāls ar lielu pašaizliedzību rūpējās par svētku labo norisi, bet ar sevišķu pateicību jāpiemin skolotāji, kuŗi vasaras kolonijas dalībniekiem un bērnu svētku mazajiem viesiem bija devuši tik daudz — tik daudz latviskā.

Nobeigumā vēlētos teikt, ka šādi bērnu svētki ir daudz vairāk nekā tukšas un lielas runas, tie ir patiesība bērniem, un šī patiesība ir — mēs esam latvieši.

Z.

Igauņu spiestuve

izdara visāda veida iespiedumdarbus: iespiež grāmatas, žurnālus, biroja veidlapas u. c.

ARĪ LATVIEŠU VALODĀ

Nobel Printing Company

112 Bond Street, Toronto, Ont.

Tel. EM 6-4428.

„KOMŪNISTU PILĪ PIE PARTIJAS KORIFĒJIEM"

Tā zviedru žurnālists Anderss Bernholms savā rakstā nosauc ierašanos „Cīņas" redakcijā Rīgā, kur šīs boļševiku avīzes tā sauktais „šefredaktors" biedris Pizāns spēlē boļševiku Minchhauzena lomu pret zviedru viesiem, melodams — „par visu naudu"...

Anderss Bernholm raksta:

„Lielākais no Latvijas komūnistu laikrakstiem saucas „Cīņa", kas iznāk 200.000 eksemplāros un ir vecākais komūnistu laikraksts pasaulē, dažus mēnešus vecāks par franču L'Humanité, kas sāka iznākt 1904. gadā. (Pirmie Pizāna jaunkunga meli, jo franču L'Humanité gan tika nodibināts 1904. gadā, bet to dibināja franču nemarksistiskais sociālists Žans Žorēss (Jean Jaurès), vislielākais komūnisma ienaidnieks; viņš laikrakstu 1907. gadā atdeva franču sociālistu partijai un, tikai sākot ar 21. gadu, laikrakstu partijas iekšējo strīdu ceļā iekaroja franču komūnisti. (Tāpat „Cīņa" sākumā nebūt nebija komūnistisko sociālistu avīze, kaut gan visu laiku tā bija radikāli marksistiska. — Ref.). Visvairāk pazīstamais „Cīņas līdzstrādnieks bijis Ļeņins, kas laikā no 1910. — 1911. g. rakstījis simtiem artiķeļu. (Staļina laikā Pizāna jaunskungs būtu teicis, ka visievērojamākais „Cīņas" līdzstrādnieks bijis — Staļins! — Ref.). To visu zviedru žurnālisti dabūja zināt apmeklējot redakciju, pie kam šim apmeklējumam bija diezgan savdabīgs raksturs.

Tātad mēs bijām ielūgti apskatīt redakciju tās darbā un iebaudīt mazu maltīti „Cīņas" dančа telpās. Bet kad nonācām tur, mūs tūdaļ taisnā ceļā noveda pie šefredaktora, kas sēdēja ļoti lieiā telpā pie milzīga apmēra rakstāmgalda, pie kuŗa bija ar ādu apvilkts dīvāns un vareni piepūsti ādas klubkrēsli. Pie sienas bija kāda karte, bet tā bija aizklāta, un pie otras sienas bija liels Ļeņina portrets. Šādus Ļeņina portretus varēja redzēt arī daudzās citās istabās.

Redakcijā mūs sagaidīja laikraksta šefredaktors, 38 g. vecais Paulis Pizāns, kuŗš šajā amatā ir jau piecus gadus, un citi redakcijas dižvīri. Klāt bija arī viens latviešu un viens krievu tulks." (Jo šie „šefredaktori" un citādi dižvīri neprot nevienu citu valodu kā staļinizēto krievu valodu, kuŗu pat godīgs krievs vairs nesapratīs, un latviešu valodu viņi ir jau aizmirsuši daudzajās boļševisma skolās Krievijā; tāpat kā dažkārt arī citur augstu amatu dižvīri spēj parunāt tikai vienā vienīgā savā valodā, tomēr ar lielu dūšu uzņemdamies svarīgus amatus, nebēdādami, ka tie dara kaunu savai tautai no kultūras līmeņa viedokļa. — Ref.). Zviedru žurnālistiem Pizāna lielskungs stāsta par savu „Cīņu", ka tā ir „augstākās padomes" organs" (atkal melots, jo „Cīņa" ir boļševiku partijas avīze. — Ref.), iznāk 180.000 eks., Pravdas formātā, t. i. 4. lappusēm, bet iznāktu vairāk, ja būtu papīrs, kuŗu sūtot Karelija, astotā daļa veltīta sludinājumiem par 2 — 10 rubļiem, bet par laulību šķiršanas sludinājumiem jāmaksājot 250 rubļu (t. i. tepat pusmēneša alga par kādām 10 avīzes sludinājuma rindiņām!).

„Ko jaudis sludinājumos piedāvā vai meklē? Darba vietas, drēbes?"

VĒSTULE NO STOKHOLMAS

„Jā gan, jā gan", mani pārtrauc šefredaktors. Tie sludinājumus ievieto par visu."

„Arī par tukšiem dzīvokļiem?".

„Tie sludina par visu, par visu... "

Pizāna kungs stāsta tālāk: gada abonements 60 rubļi, atsevišķs numurs 20 kapeikas. Partijas kasei ir ļoti ievērojami ienākumi no „Cīņas".

Mēs labprāt gribējām dabūt zināt arī, cik pelna žurnālisti. Pelnot viņi 880 līdz 4500 rbļ. mēnesī, redakcijā strādājot 35 žurnālisti (4 lappusēm!), 15 strādājot uz vietām laukos, 60 proc. radakcijas darbinieku esot sievietes.

„Kādēļ redakcijā tik liels sieviešu procents?"

„Tādēļ, ka Latvijā sieviešu ir 60 proc no zemes iedzīvotājiem", saka Pizāna kungs, turpinādams, ka sievietēm esot tās pašas tiesības un tās pašas algas, kas vīriešiem. Caurmērā žurnālisti pelnot 2000 rubļu mēnesī, bez tam saņemot vienu rubli par katru uzrakstītu un publicētu iespiedumrindu, tāpat par rakstiem, ko publicē citi laikraksti, ja žurnālisti grib arī tiem rakstīt.

Burtličiem esot 7 stundu darba diena un tie nopelnot 1300 līdz 1500 rbļ mēnesī, caurmērā 1000 rbļ., kas Rīgas apstākļos esot laba alga. Un pamazām sarunās noskaidrojas, ka normālā burtlīča alga ir tikai 880 rbļ. mēnesī. Mašīnmeistaru — 1200 rbļ. un ne mazāk, ne augstāk. (Tātad arī te Pizāna kungs ir melojis, cik varējis! — Ref.).

Žurnālisti rakstot ievadrakstus un komentārus (protams ar politisku piekrāsu). Tā sauktās policijas chronikas laikrakstā nav. Lai Rīgā notiktu kas notikdams, piem., slepkavības, laupīšnas, ugunsgrēki, katastrofas — par to „Cīņā nav ne vārda. (Kaut gan parasta lieta, ka, cilvēks, kas iet caur kādu vientuļāku parku, var puslīdz droši zināt, ka no parka iznāk kails parka otrā malā).

Sportam laikrakstā veltīts 300 rindu.

„Vai laikrakstā ir arī dāmu modes lapa", es jautāju, atcerēdamies tik nabadzīgi ģērbtos ļaudis uz ielām Rīgā.

„Nē, priekš tam mums ir atsevišķi izdevumi", paskaidro Pizāna kungs.

Vienu tādu es vēlāk apskatiju laikrakstu kioskā, tas saucās „Rīgas modes", bet neviena dzīva modela attēla pilnā apģērbā tikai zīmējumi, pie kam tādi sieviešu apģērbi no rietumpasaules viedokļa atgādināja kaut ko ļoti, ļoti antikvāru. Šī izdevuma cena — 35 rubļi!

Līdz ar to gandrīz bijām sarunas izbeiguši. Bet tad Pizāna kungs gribēja ko jautāt par zviedru laikrakstiem. „Jā, lūdzu, labprāt," mēs atbildējām.

Man bija jāstāsta par „Dagens Nyheter", un es „Cīņas redakcijas kungus informēju par mūsu laikraksta metienu, par līdzstrādnieku skaitu, sludinājumiem, laikraksta iekārtojumu satura ziņā u. t. t.

„Vai jūs saņemat daudz vēstuļu?"

„Vēstuļu? Kādu vēstuļu?"

„Nu — vēstuļu!"

„Miljoniem", es atsaku, „miljoniem vēstuļu gada laikā."

(Zviedru komūnistu laikraksta) — „Ny Dag" pārstāvis paskaidroja, ka jautāts tiekot, cik „Dagens Nyheter" saņem lasītāju iesūtīto vēstuļu publicēšanai laikrakstā, uz ko atbildējis, ka mūsu laikrakstos publicē tikai vēstules, kas attiecas uz vispārību interesējošiem jautājumiem un ka cik tādu ir, to nezinu, varbūt kādas 5000 gadā.

„Bet mums tādu ir 20.000 gadā", Pizāna kungs ar acīm redzamu lepnuma pārākumu teica, un no tām publicētas tiekot ap 6000.

„Ko Dagens Nyheter's rakstīja par Naseru un Suecas kanāli?"

Teicu, ka vairākas dienas neesmu zviedru laikrakstus redzējis, bet domāju, ka Nasera rīcība bijusi mazliet neapdomāta.

Tad Pizāna kungs jautā: **„Kādēļ fašistiskiem latviešu bēgļiem Zviedrijā ir tik liels iespaids Dagens Nyheter redakcijā un zviedru Riksdagā?"**

(Nobeigums 6. lpp.)

KATOĻU SANĀKSME TORONTO

V. E. BĪSKAPS J. RANCĀNS TĀS GODA PROTEKTORS

Latviešu katoļu gadskārtējais kongress šogad sakrīt ar V. E. bīskapa J. Rancāna apmeklējumu. Augstais viesis Kanadā ieradās pirms 2 nedēļām un jau viesojās Londonā un Montreālā, kur latvieši viņu uzņēma ļoti sirsnīgi. Bīskaps Toronto ieradīsies 31. augustā un šeit uzkavēsies vairākas dienas.

Sestdien, 1. septembrī, plkst. 11 dienā sv. Miķeļa katedrālē notiks kongresa ievadījuma dievkalpojums, kuŗā piedalīsies un uzrunu teiks bīskaps J. Rancāns. Plkst. 12 dienā sv. Miķeļa katedrāles zālē notiks kongresa atklāšanas akts, kuŗā uzrunas teiks Toronto arhibīskaps V. E. kardināls Mc Guigans un V. E. bīskaps J. Rancāns. Aktā, bez delegātiem, garīdzniecības un plašas katoļu saimes piedalīsies arī latviešu un cittautiešu organizāciju pārstāvji. Aktā, tāpat kā visos pārējos kongresa sarīkojumos, var piedalīties visi tautieši bez izšķirības. Pēc akta (ap plkst. 1 dienā), sāksies kongresa darba sēde, kas turpināsies līdz pl. 6 vakarā. Cik paredzams, šis kongress būs ļoti plašs, jo jau tagad pieteikti pāri par 70 delegātu no visām Kanadas vienībām. Kuplā skaitā sagaidāmi arī viesi no dažādām Kanadas vietām un ASV.

Sestdien, plkst. 8 vakarā sv. Miķeļa katedrāles zālē pie labas deju mūzikas un ar attiecīgu programmu sāksies saviesīgs vakars.

Svētdien, 2. sept, plkst. 10 dienā Newman kluba baznīcā (89 St. George St.) notiks svinīgs dievkalpojums, ko vairāku garīdznieku asistā noturēs bīskaps J. Rancāns. Mūzikālo daļu dievkalpojumā un pārējos kongresa sarīkojumos veiks LKKOK koris V. Rundāna vadībā.

Svētdienas vakarā Kanadas katoļu organizācijas bīskapam par godu rīkos plašākas vakariņas.

Sakarā ar bīskapa J. Rancāna viesošanos Kanadā, šī katoļu pārstāvju sanāksme iegūst sevišķu nozīmi un svaru. Tā kā bīskaps J. Rancāns ir ne tikai viena no lielākām trimdas latviešu garīgām autoritātēm, bet arī viens no redzamākiem darbiniekiem valstiski sabiedriskā laukā, Kanadas katoļu saime bīskapu aicināja par sava kongresa goda protektoru.

KANADĀ

Latviešu zēni mācās par nometņu vadītājiem

Lai sekmētu bezpeļņas vasaras nometņu darbību Kanadā, Ontario izglītības daļa 1948. gadā nopirka kādu bagātnieka bijušo medību vietu aiz Airondeiles un ierīkoja tur nometņu vadītāju sagatavošanas nometni. Vadītāju nometne atrodas pirmatnēja meža vidū, kur klintīs mirdz Bark Lake dzidrie ūdeņi. Izglītības ministrija rūpējusies par izcilu vadītāju sastāvu un visu nepieciešamo nometnes inventāru. Nometnes direktors stāsta: „Mūsu darba diena sākas plkst. 7 rītā un beidzas tikai plkst. 10 vakarā. Nodarbību programma iekārtota tā, lai ik vienam nometnes dalībniekam dotu iespēju vingrināties arī attiecīgu nodarbību organizēšanā."

Šogad 95 jaunekļu vidū ir arī divi latviešu zēni — no Sidrabenes nometnes Jānis Zentiņš, bet no Saulaines Jānis Ķeniņš. Nometne ilgs 3 nedēļas. Zēni dzīvo pa 4 vienā telpā, kas atgādina pa daļai telti, pa daļai baraku. Teltis izkaisītas pa plašo nometnes territoriju grupās pa seši. Katrai grupai ir savs vadītājs-instruktors, kas laiku pa laikam mainās. Lieliski iekārtota peldētava. Ūdens sportam veltīts samērā daudz laika, jo jauniešiem jāiemācas labi peldēt, dzīvības glābšana, kā arī rīkoties ar kanu laiviņām. Vēlās pēcpusdienas nodarbības parasti jāorganizē pašiem jauniešiem, ieskaitot ugunskuru programmu un tās vadīšanu. Paredzēti arī gājieni ārpus nometnes, apmeklējot apkārtējos ezerus. Jauniešus iepazīstina arī ar Kanadas indīgiem augiem, čūskām u. t. t.

Kā Sidrabene, tā Saulaine bija paredzējusi sūtīt uz šo nometni arī vairākas meitenes, bet dažu nokavētu formalitāšu dēļ šis nodoms izjuka.

Pirms meiteņu un zēnu vadītāju nometnēm, bezprofita nometņu vadītājiem un citiem atbildīgiem darbiniekiem iespējams piedalīties arī īsākā sagatavošanas nometnē, kas notiek ik gadus jūnijā. Šajā nometnē pagaidām latvieši nav piedalījušies.

BRAMPTONA

Sestdien, 18. augustā, J. Verļa lauku īpašumā Bramptonas tuvumā notika DV Bramptonas nod. rīkotās šaušanas sacīkstes ar mazkalibra bisēm. Sacensības risinājās jo spraigi un uzvarētāji izvirzījās tikai ar dažu punktu starpību. Sacensībā pirmo vietu ieguva V. Leiports, otro, — J. Ķeņģis, (pag. gada pirmās vietas ieguvējs), trešo — vecākās paaudzes pārstāvis K. Ezītis. Ceturtā vietā ar vienādu punktu skaitu izvirzījās pieci sacensību dalībnieki. Sacensībā piedalījās pavisam 28 šāvēji. **J. R.**

OTAVA

Prāvests A. Skrodelis 19. augustā Otavā nokristīja Margrietu Edeli, Vilja un Ilgas, dz. Nāruns, meitu.

Auto mašīnas 1957. g. būs ar mazākām riepām

Vairākas vadošās ASV auto fabrikas nākošā gadā paredzējušas mazākas riepas (14 collu riteni tagadējo 15 vietā). Nākamā gadā jaunie auto būs stipri zemāki par tagadējiem (daži pat par 5 collām). Jaunās, zemākās riepas totiesbūs 17 proc. platākas par tagadējām. Visi jaunie modeļi būs dārgāki par 1956. g. automobiļiem.

INŽ. J. SILENIEKS MŪŽĪBAS CEĻOS

Linkolnā no dzīves šķīries latviešu ev.-lut. draudzes priekšnieks inž. Aleksandrs Jānis Silenieks.

Viņš dzimis 1886. gada 6. septembrī Blomes pagastā desmit bērnu ģimenē. Tēvs bija pagasta rakstvedis, kas centās dot saviem bērniem pienācīgu izglītību. Pēc Cēsu apriņķa skolas beigšanas Jānis iestājās Rīgas politechniskā institūtā. Še jaunais inženierzinātņu students vaigu vaigā iepazinās ar tā laika latviešu jaunās intelligences patriotiskajiem centieniem un bija arī to atbalstītājs un līdzcīnītājs. Silenieks politechnisko institūtu beidza 1914. gadā kā būvinženieris. Zīmīgi pieminēt, ka šinī gadā šo institūtu beidza tikai pieci latvieši: inž Jānis Melnalksnis, miris Sibirijā, inž. Aleksandrs Siksna, pirmais Šoseju un zemes ceļu dep. direktors, miris Latvijā, inž. Kārlis Brands, miris Vācijā, inž. Fricis Šiffers, dzīvo Vašingtonā, un inž. Silenieks.

Pēc institūta beigšanas J. Silenieks strādā Baltijas domeņu valdē un Rīgas lauks. centrālbiedrībā, bet Latvijas brīvvalsts pastāvēšanas gados Latvijas Šoseju un zemes ceļu departamentā. Kopš 1919. gada viņš uzsāka savas gaitas toreiz sauktajā Šoseju un zemes ceļu valdē. Vēlāk bija šī institūta technisko daļas vadītājs un pārvaldes priekšnieks. No 1943. — 1944. gadam bija šī departamenta direktors.

Nav dzimtenē ceļu un tiltu, pa kuŗiem inž. A. Silenieks nebūtu staigājis un pielicis savu roku to būvēšanā un izveidošanā. Latvijas Šoseju un zemes ceļu departamenta vārds un inž. Aleksandra Jāņa Silenieka vārds ir neškiramī saistīti.

2. pasaules kara beigās S. acu priekšā sagruva viņa mūža darbs. Dziļas rētas karš iecirta arī viņa ģimenē. 1945. g. 30 janvārī Baltijas jūra paņēma viņa dzīves biedri un meitu sev, bet vecākais dēls palicis nezināms dzimtenē. Vācijā inž. A. Silenieks dzīvoja Vircburgas nometnē, bet 1950. gadā kopā ar dēliem Jāni un Juri ieceļoja ASV, apmetoties uz dzīvi Linkolnā, Nebraskā.

Šeit. inž. A. Silenieks, neskatoties uz savu diezgan izmanāmo gadu nastu, jau no pašām pirmām dienām ļoti aktīvi piedalās latviešu sabiedriskajā dzīvē. A. Silenieks ir bijis 3 gadus Nebraskas latviešu palīdzības biedrības vades locekļis, piedalījies bēru, slimības, Vācijā palikušo latv. palīdzības un K. Ulmaņa stipendiju fondos, pēdējā būdams par priekšsēdi, un Latvijas univ. studentu korporāciju Linkolnas kopas noorganizēšanā, būdams divi gadus par tās senioru. Inž. A. Silenieks lasījis referātus Linkolnas latviešu biedrībā par daudz un dažādām temām, rediģēja latviešu inženieru apvienības žurnālu „Technikas Apskats"..

Grūti pavadītājiem bija šķirties no tuva, sirsnīga un mīļa drauga. Grūti bija to atstāt tajā kapu kalniņā, kuŗā viņš ne labprāt vēlējās gulēt, jo vienmēr savās domās aizceļoja atpakaļ uz dzimtenes pusi Smilteni, savām tēva mājām „Ceriešiem". Bet ceļu meistars nekad nevar zināt kuŗā vietā pienāks vakara krēsla. Šoreiz tā pienāca tāļu prom no tēva mājām. Ne dzimtene, ne baznīcas zvans, kas viņu dzīvē izvadīja, tagad varēja sveicināt, ne arī „Ceriešu" bērzu birzis varēja stāvēt goda sardzē savam saimniekam pēdējā gaitā. Bet tomēr daudz un atkal daudz mīļu roku, kam nelaikis kalpoja un ko viņš mīlēja, pacēlās atvadām tuvumā un tālumā.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

1. septembrī, plkst. 4 pp. DV Dienu atklāšana 551 Mt. Pleasant Rd., plkst. 5 pp. Čikāgas teātŗa viesizrāde 551 Mt. Pleasant Rd., plkst. 8 vak. DV dienu balle Columbus zālē.
2. septembrī, plkst. 10. A. Nulīša gleznu skates atklāšana DV namā, 123 Huron St.
22. septembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncerts sv. Andreja baznīcā.
6. oktobrī Amerikas latviešu teātŗa Celojošā ansambļa viesizrāde.
3. novembrī ALT Nujorkas ansambļa viesizrāde.
10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

LASĪTĀJU vēstules

PIEZĪMES PIE RAKSTA „VASARAS DARBI DĀRZĀ"

Latvijas Amerikā red.: L. A. 15. aug. numurā Solidago rakstā „Vasaras darbi dārzā" ir dažas nepareizības, kas dārzu īpašniekiem var sagādāt neveiksmes.

Solidago ieteic nezāļu apkarošanai mauriņos kā iespaidīgāko soda pulveri, bet „krabgrass" apkarošanai DDT. Ja Solidago ir piedzīvojumi nezāļu apkarošanā ar soda pulveri, būtu ļoti vēlami tuvāki paskaidrojumi: kāds soda pulveris un kādā koncentrācijā lietojams? Dārzkopju aprindās par to nekas nav zināms. DDT ir sekmīgi lietojams daudzu insektu apkarošanai, bet bez kādas vērtības „crabgrass" iznīcināšanā. Nederīgs tas ir arī indīgās efejas apkarošanai, kā to autors ieteic dažas rinkopas tālāk.

„Crabgrass" apkarošanai ir dabūjami līdzekļi ar dažādiem nosaukumiem, kā: Crab-Not, Crabgrass Killer, Scutl u. c.. Iedarbīgākā sastāvdaļa visbiežāk tajos ir kālija cianāts. Šie līdzekļi iznīcina arī virzu. Lietojot saskaņā ar lietošanas pamācību, neesmu novērojis jaunu iespaidu uz mauriņu. Vislabākie panākumi, lietojot šos līdzekļus, ir vasaras pirmā pusē, kamēr „crabgrass" dzinumi vēl ir maigi un sulīgi. Šī nezāle ir viengadīga, ziemu nepārcieš, bet katru gadu iesējas no jauna. Parasti tā ieviešas tad, kad mauriņš kļuvis rets. Tāpēc biezs, labi kopts mauriņš ir labākā aizsardzība pret to.

Platlapju nezāļu apkarošanai mauriņos ir dabūjams t. s. 2,4 - D, kas iznīcina pienenes, ceļmalītes, balandas u. c. platlapjus, bet ir nekaitīgs vairumam stiebru zāļu. Izņēmums ir t. s. „Bent grasses" (Colonial Eent, Creeping Bent u. c.), kuŗas dažreiz stipri cieš. Cieš arī baltais āboliņš, dažreiz pat iznīkst. Šo līdzekli nedrīkst lietot uz jaunsētiem mauriņiem, kamēr zāle vēl nav labi iesakņojusies.

Šo pašu 2,4 — D stiprākā koncentrācijā var lietot arī indīgās efejas iznīcināšanai.

Nikotīna sulfāts, ko autors ieteic lapu utu un bruņu utu apkarošanai, ir sekmīgi lietojams pret lapu utīm, bet neiedarbojas uz bruņu utīm.

Sarkanā zirnekļa apkarošanai pēc autora domām var lietot DDT, kas ir nepareizi. DDT iznīcina gan insektus, bet ne zirnekļus un ērcītes (mites). To apkarošanai var lietot t. s. Aramite vai Malathion. Nav saprotams kāpēc autors šo pēdējo līdzekli ieteic tikai lielāku krūmu un koku apmiglošanai. Tas ir viens no jaunākiem un vērtīgākiem līdzekļiem cīņā ar augu kaitēkļiem, iznīcina ne vien insektus, bet arī zirnekļus, un lietojams bez bažām uz visiem krāšņuma augiem, izņemot petūnijas, papardes un dažas paeglu sugas. Lietojams arī uz dārzeņiem un augļu kokiem (Uz Mc. Intosh ābelēm un Barlett bumbierēm ar piesardzību). Nedrīkst lietot uz istabas puķēm dzīvoklī, jo ir kaitīgs ieelpojot, bet, lietojot dārzā, ir pietiekami drošs amatieru lietošanai.

(Nesajaukt ar Parathion, kas ir ļoti indīgs, nav lietojams bez maskas un pārāk bīstams mājas dārziem!..)

Manuprāt, dārziņu īpašniekiem, kam ir maz pieredzes augu kaitēkļu un slimību apkarošanā, vislabāk ir lietot kombinētos patentlīdzekļus, kas satur kā insektisīdus, tā fungisidus un tāpēc ir iedarbīgi kā pret kaitēkļiem, tā slimībām. Tirgū ir speciāli līdzekļi rozēm, augļu kokiem, dārzeņiem u. t. t. Tos lietojot būs mazāk kļūmju, neveiksmju un zaudējumu.

Arn. Jaunbergs,
Bīmsvillē.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7206.

Dr. SILVIJA UZIŅS, 52 Lismore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1364.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

dien, 1956. gadā 29. augustā

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
10 VICTORIA AVE, APT. 16

ASITAJU
ēstules

PIEZĪMES PIE RAKSTA
VASARAS DARBI DĀRZĀ"

tvijas Amerikā red.: L. A. 15.
numurā Solidago rakstā „Va-
s darbi dārzā" ir dažas nepa-
bas, kas dārzu īpašniekiem var
līt neveiksmes.
lidago ieteic nezāļu apkaroša-
mauriņos kā iespaidīgāko soda
ēri, bet „krabgrass" apkaro-
DDT. Ja Solidago ir piedzi-
mi nezāļu apkarošanā ar soda
ēri, būtu ļoti vēlami tuvāki
idrojumi: kāds soda pulveris
ādā koncentrācijā lietojams?
kopju aprindās par to nekas
zināms. DDT ir sekmīgi lieto-
daudzu insektu apkarošanai,
ez kādas vērtības „crabgrass"
ināšanā. Nederīgs tas ir arī
ās efejas apkarošanai, kā to
s ieteic dažas rinkopas tālāk.
rabgrass" apkarošanai ir da-
mi līdzekļi ar dažādiem nosau-
em, kā: Crab-Not, Crabgrass
r, Scutl u. c.. Iedarbīgākā sa-
ļa visbiežāk tajos ir kālija
ts. Šie līdzekļi iznīcina arī
. Lietojot saskaņā ar lietoša-
pamācību, neesmu novērojis
iespaidu uz mauriņu. Visla-
panākumi, lietojot šos līdzek-
r vasaras pirmā pusē, kamēr
grass" dzinumi vēl ir maigi
ilīgi. Šī nezāle ir viengadīga,
nepārciešot, bet katru gadu
s no jauna. Parasti tā ievie-
tad, kad mauriņš kļuvis rets.
c biezs, labi kopts mauriņš
bākā aizsardzība pret to.
tlapju nezāļu apkarošanai
ipos ir dabūjams t. s. 2,4 - D,
iznīcina pienenes, ceļmalītes,
das u. c. platlapjus, bet ir
itīgs vairumam stiebru zāļu.
mums ir t. s. „Bent grasses"
onial Bent, Creeping Bent
.), kuras dažreiz stipri cieš.
arī baltais āboliņš, dažreiz pat
st. Šo līdzekli nedrīkst lietot
aunsētiem mauriņiem, kamēr
vēl nav labi iesakņojusies.
pašu 2,4 — D stiprākā kon-
rācijā var lietot arī indīgās
s iznīcināšanai.
kotīna sulfāts, ko autors ie-
lapu utu un bruņu utu apka-
nai, ir sekmīgi lietojams pret
utīm, bet neiedarbojas uz bru-
tīm.
rkanā zirnekļa apkarošanai
autora domām var lietot DDT,
ir nepareizi. DDT iznīcina gan
ktus, bet ne zirnekļus un ēr-
(mites). To apkarošanai var
t t. s. Aramite vai Malathion.
saprotams kāpēc autors šo pē-
līdzekli ieteic tikai lielāku
u un koku apmiglošanai. Tas
ens no jaunākiem un vērtīgā-
līdzekļiem cīņā ar augu kai-
em, iznīcina ne vien insektus,
arī zirnekļus, un lietojams bez
m uz visiem krāšņuma augiem,
not petūnijas, papardes un da-
egļu sugas. Lietojams arī uz
eņiem un auglu kokiem (Uz
Intosh ābelēm un Barlett bum-
ēm ar piesardzību). Nedrīkst
t uz istabās puķēm dzīvoklī, jo
aitīgs ieelpojot, bet, lietojot
ā, ir pietiekami drošs amatie-
ietošanai.
ieskaujot ar Parathion, kas ir
indīgs, nav lietojams bez mas-
un pārāk bīstams mājas dār-
t.)
anuprāt, dārziņu īpašniekiem,
ir maz pieredzes augu kaitēk-
u slimību apkarošanā, vislabāk
ietot kombinētos patentlīdzek-
kas satur kā insektisīdus, tā
isidus un tāpēc ir iedarbīgi kā
kaitēkļiem, tā slimībām. Tirgū
eciāli līdzekļi rozēm, auglu ko-
, dārzeņiem u. t. t. Tos lieto-
hūs mazāk kļūmju, neveiksmju
zudējumu.

Arn. Jaunbergs,
Bīmsvillē.

LATVIEŠU ĀRSTI
TORONTO

J. KAROLS, 404 Delavare Ave,
tel. LE 4-1681.

P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd.,
tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

SILVIJA UZĀNS, 52 Lismore
Cres., tel. GL 2892.

A. TUTERS, 603 Sherbourne St,
tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

MARTA SALNA, 547 Hillsdale
Ave, tel. MO 1864.

ED. UPENIEKS, 500 College
St., tel. LE 4-5196.

L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr.,
tel. CH 4-2081.

LDIŅA APTIEKA, 19 St. John's
Rd., tel. RO 2-9543.

manuskriptus saīsināt.
ās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpe-

rakstītajos rakstos izteiktās do-
klim.

LNAK
DARBS UN NODOMI

LONDONAS PRIEKŠZĪME

Jau kopš laba laika LNAK valde ir izsūtījusi apkārtrakstu visām latviešu organizācijām Kanadā ar uzaicinājumu pievienoties apvienībai ar visiem biedriem uz jauno statūtu grozījumu pamata. Uzaicinājumā starp citu minēts, ka šai grūtajā laikā apvienošanās ir nepieciešama un ka tā stiprinās mūsu kopīgo organizāciju cīņai par Latvijas brīvību.

Šis apkārtraksts un statūtu grozījumi ir sakustinājuši mūsu organizācijas un draudzes. Vairākas organizācijas ir jau nopietni apsvērušas jautājumu par pievienošanos LNAK, un ar apkārtrakstiem, kā arī ar publikācijām laikrakstos ir uzaicinājušas visus savus biedrus nomaksāt paredzēto trimdas nodevu un pievienoties LNAK.

Montreālas latviešu biedrība ir izsūtījusi apkārtrakstus visiem saviem biedriem, kuros sirsnīgi aicina tos pievienoties kopīgam „parlamentam" — LNAK, dzīvi un aktīvi piedaloties darbā. Daugavas Vanagu saime kā centrā, tā provincēs cītīgi strādā, lai veiktu vajadzīgos priekšdarbus un simtprocentīgi pieslēgtos LNAK. Kalgaru kultūras centra vadība šo jautājumu ir likusi savu sanāksmju darba kārtībā. Vairākas draudzes ir uzsākušas trimdas nodevas iekasēšanu no saviem locekļiem, tādā veidā iesaistot tos lielajā sabiedriskā darbā. Ir arī tādas mūsu organizācijas, kas trimdas nodevu ir uzlikušas kā obligātu blakus biedru naudas samaksai.

Tomēr šo lielo un skaisto darbu kā pirmie ir pavēikuši Londonas latvieši. Savā pēdējā sēdē LNAK valde konstatēja, ka kā pirmā uz jauno statūtu grozījumu pamata apvienībai ir pievienojusies Daugavas Vanagu Londonas nodaļa. LNAK valde ir saņēmusi šīs nodaļas vadības pēc apkārtrakstā minētas formas izpildītus rakstus ar pievienotiem sarakstiem un trimdas nodevas maksājumiem ar līgumu uzņemt šo nodaļu LNAK uz jauno satūtu grozījumu pamata. LNAK valde ar prieku konstatējo šo krietno Londonas Daugavas Vanagu soli.

Pēc dažām dienām LNAK valde saņēma Londonas latviešu kopas līdzīgu rakstu. Visiem zināms, ka Londonas latviešu kopa ir stāvējusi LNAK atbalstītāju rindās visu tās pastāvēšanas laiku un veikusi savus sabiedriskos pienākumus gan apvienības baltās, gan nebaltās dienās.

Tādā veidā varam droši teikt, ka Londonas latvieši ir gandrīz simtprocentīgi pievienojušies Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā un ir iesaistījušies kopīgā cīņā par brīvu neatkarīgu Latvijas valsti un latviešu tautas gaišāku nākotni. Mūsu aicinājums ir visiem un ikvienam, kā organizāciju un draudžu vadītājiem, tā ikvienam tautietim sekot šai Londonas latviešu priekšzīmei un pievienoties kopīgam sabiedriskam darbam Latviešu nacionālā apvienībā.

LNAK valde abām šīm pirmām organizācijām ir nosūtījusi sirsnīgas pateicības vēstules un uzaicinājusi tās ievēlēt savus LNAK padomes locekļus, kādu priviliģiju tās iegūst uz jauno statūtu grozījumu pamata. Pēc to ievēlēšanas Londona iegūs divus jaunus LNAK padomes locekļus, tādā veidā paaugstinot to skaitu no četriem uz sešiem.

Varam tikai apbrīnot samērā mazās Londonas latviešu grupas sabiedrisko rosību. Novēlam Londonas latviešiem labus panākumus turpmākā darbā un cīņā par godu mūsu tautai un tēvzemei.

LNAK padomes locekļi kārto savas organizācijas saistības

Visiem zināms, ka 1951. saimnieciības gadu LNAK valde bija spiesta noslēgt ar apm. $1000.00 deficītu kasē, kāda summa bija ierakstīta LNAK grāmatās par labu toreizējam LNAK biroja vadītājam V. Kaļiņam. Šis jautājums nonāca LNAK padomes pēdējā sesijā, pie kam padomes locekļi pēc plašākām pārrunām nolēma katrs iemaksāt LNAK kasē atiecīgu daļu kā bezprocentu aizdevumu uz nenoteiktu laiku.

Pamatodamies uz šo lēmumu, LNAK padomes prezidijs ar apkārtrakstu aicināja visus tagadējās un arī divu iepriekšējo padomju locekļus iemaksāt LNAK kasē $10.00.

Šīm aicinājumam bija dzīva atsaucība: šos maksājums nokārtojuši ne tikai tagadējās padomes locekļi, bet gandrīz arī visi bijušo padomju locekļi. Daudzi šo summu iemaksājuši kā ziedojumu un daži pēc LNAK kases nostabilizēšanas to atvēlējuši LNAK skolu fondam. Tādā veidā LNAK padomes locekļi paši nokārtojuši iestāvējušos nepatīkamo parādu un nostiprinājuši savas arganizācijas materiālos pamatus.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

TRAĢISKA LIECĪBA

Arvien vairāk pasaules presē parādās ziņas, ka sakarā ar Kremļa jauno politiku izsūtītie baltieši masveidīgi atgriežas savās dzimtenēs. Londonas laikraksts News Cronicle pat ievietojis šādu ziņu pirmajā lapaspusē par latviešu atgriešanos, piebilstot, ka atgriežas tikai mazie cilvēki, nevis sabiedrībā pazīstamie.

Īstenībā atgriežas gan mazie, gan prominetie latvieši, bet gandrīz visi tie bez izņēmuma ir — darbam nespējīgi invalīdi vai veci laudis, ko komūnistu vergu turētāji vairs nevar izmantot vispasaules imperijas celšanai.

Latvijā pēc 12 gadu izsūtījuma atgriezies arī kāds pazīstams agronoms. Bet lai runā viņš pats:

„Pilnīgi negaidīti Jūs saņemsit manu vēstuli. Jā, pēs 12 gadiem esmu atkal Latvijā. Kāds esmu kļuvis, to sapratīsit paši. Atzveda mani spēka pilnu cilvēku .Tagad esmu uz mūžu salauzts invalīds. Esmu zaudējis visu, arī savu ģimeni. Sieva dzīvo Omskas apgabalā, bērni ir pie viņas. Neesmu viņus visu šo laiku redzējis. Tiku atlaists 1955. g. decembrī. Tagad dzīvoju viens pats un gaida nāvi.

Izsūtījumā 1950. g. saslimu ar paralizi vieglā formā, bet mani tomēr vēl 1952. gadā aizsūtīja uz Kirgiziju, kur līdz 1954. g. vēl strādāju ar lielām grūtībām, pa daļai pat līdz 1955. g. Kreisā kāja kļuva arvien stīvāka, tās pirksti savilkti krampī, kādēļ grūti staigāt. Kreisā roka kļuva tieva, bez muskuļiem, bezspēcīga. Mutes muskuļi ir stīvi, caur ko valoda ir neskaidra. Ārsti raustīja plecus, trieka ārstēšana neesot pazīstama. Un tā mani atlaida uz dzimteni kā vairs darbam nespējīgu invalīdu.

Tā pamazām es aiziešu bojā. Ārsti atzīst asins ieplūdumu smadzenēs, un kad tas ieplūdīs vairāk, tad vakars. Parasti asins spiediens ir 130, bet man ir 230. Arvien uznāk domas šīs mocības izbeigt. Varbūt Amerikā ir atrasts pretlīdzeklis, lūdzu sūtiet man zāles, nav arī uzvalka, apavu.

Dzīvoju vispirms Rīgā. Bet es nevaru vairs strādāt. Esmu tagad tāds kā ceļojošais žīds, nav kur palikt.

Puses no K. pagasta mājām vairs nav: noplēstas vai laika zobs ir visu saēdis. Nav kur apmesties. Vai citus latviešus satiekat? Man varat rakstīt, bet citiem uz šejieni nerakstiet, tie jums neatbildēs. Ceru, ka sagaidīšu no jums zāles. Šejienes ārsti atsakās mani ārstēt. Būs jāmirst, gribot negribot."

Lūk, kā komūnistu režīms pat vēl pēc Staļina nāves ir nežēlīgi verdzinājis jau slimu latviešu agronomu, bet tagad atsakās to ārstēt un nesniedz nekādu palīdzību. Vienīgie žēlotāji palikuši — retie piederīgie un, beidzot, — nāve.

Saturns.

DV FONDA GRĀMATNĪCA,

72. Queensborough Terrace, London, S.W.2., England,

pieņem mūsu laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus.

ĢEOLOĢIJAS FAKULTĀTE GAIDA LATVIEŠU STUDENTUS

PROF. A. DREIMAŅA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Septembra beigās Kanadas augstskolās atkal sāksies jauns mācības gads, un droši vien vairāki desmiti latvju jauniešu sāks studijas.

Katram, kas izvēlas savu studiju priekšmetu un nākamā darba speciālitāti, ir jābūt skaidrībā, vai viņu šī speciālitāte interesēs. Citādi kā studiju laiks, tā arī turpmākie darba gadi būs smags slogs.

Lai izvēlētos kādu arodu, jābūt informētam par to. Tomēr ir tādas nozares, par kurām vidusskola nesniedz nekādas informācijas, un arī ikdienas dzīvē maz dzird par tām. Viena no tādām ir ģeoloģija — to nemāca šejienes skolās (Latvijā ģeoloģija vismaz ietilpa fizisko ģeogrāfijas kursā), un ar to latvieši maz saskaras savā darbā. Tādēļ nav jābrīnās, ka ģeoloģiju Kanadā studē tikai pāris latviešu.

Arī kanadiešu vidū iepriekšējas informācijas trūkuma dēļ ģeoloģijas studentu ir mazāk nekā brīvu darba vietu. Ik gadus Kanadā darbu dabū desmitiem ģeologu no Anglijas, Afrikas, Austrālijas un citām zemēm, vai arī šo zemju studenti pārceļas uz Kanadu, lai te nobeigtu studijas un tad iesaistītos darbā. Ik gadus Kanadas un Sav. Valstu lielāko naftas un kalnrūpniecības firmu pārstāvji apceļo Kanadas universitātes, lai vervētu sev darbiniekus, iztaujātu studentus un iepazītos ar viņiem personīgi. Augstskolu beigušiem nav grūtības dabūt patstāvīgu darbu, un studentiem — vasaras praksi, jau sākot ar otro studiju gadu.

Vasaras darbs dod iespēju iepazīties ar ģeologu darba apstākļiem, salīdzināt teoriju ar praksi un nopelnīt līdzekļus ziemas studijām. Kanadā ir iespējams praktizēties visdažādākās ģeoloģijas nozarēs: te ir rūdas, nafta, akmeņogles, vīsādi ieži, un tūkstošiem vēl risināmu teorētisku un praktisku problēmu. Te ir ģeoloģiskas struktūras, kas atgādina Latviju, citas — kas ir tādas pašas kā Somijā, Zviedrijā, Anglijā, Vācijā, un to kopsakarību nepārtrauc valstu robežas. Šī ir viena no izdevīgākām zemēm, lai kļūtu par labu ģeologu ar vispusīgu praksi.

Kas nebaidās pavadīt vasaras un varbūt pat vairākus gadus tālu prom no lielām pilsētām, kas nebaidās no neērtībām pirmajos gados, kam patīk daba, ceļošana, problēmu risināšana — tiem ir vērts padomāt par ģeoloģiju kā savas nākotnes arodu.

Ģeoloģiju var studēt Kanadā kā „Arts and Science", tā inženierzinātņu fakultātē. Ģeoloģijas kurss „Arts and Science" fakultātē dod teorētiskas pamatzināšanas gandrīz visām ar ģeoloģiju saistītām praktiskām nozarēm, kā arī teoretiskai pētniecībai. Šaurāko arodu var izvēlēties vēlāk. Inženierzinātņu fakultātē, izvēloties kalnrūpniecību („Mining") par savu specialitāti, iegūst vairāk technisku zināšanu, bet šaurākā nozarē. Ir vēl arī citas speciālitātes — inženierģeoloģija, naftas ģeoloģija u. c. Var vēl pieminēt arī ģeofiziku, kas ir uz robežas starp ģeoloģiju pi fiziku, un kas izveidojas par loti svarīgu zinātni ar plašām iespējām kā teorētiskā pētniecībā, tā zemes bagātību meklēšanā.

Labākiem ģeologijas studentiem ir arī krietni lielas stipendijas, piem., Bikela stipendija ($1.200), ko Rietuumu Ontario universitātē Londonā nesen ieguva kāds Igaunijas vācietis.

Ar šo rakstiņu nedomāju vilināt tos latviešu nākamos studentus, kas ir jau nosprauduši savu arodu ceļu. Gribu tikai ierosināt pārdomas par nozari, kas latviešu vairumam ir sveša — īpaši tiem, kam vēl nav skaidrības par to, ko studēt.

Prof. A. Dreimanis.

VAI UZ MARSA IR DZĪVĪBA?

Pēdējo 32 gadu laikā Marss nekad nav bijis tik tuvu zemei, kā būs š. g. 7. septembrī — tikai 35 milj. jūdžu attālu. Astronomi jau tagad sasprindzināti vēro pakāpeniski tuvojošos planētu un pētī tās kanālus. Daudzi domā,ka uz Marsa ir dzīvība, jo pa sezonām tur lieli apgabali maina krāsu no brūna uz za.u un otrādi, kas norāda uz augu dzīvi, bet kāda tā ir, un vai tur pastāv arī dzīvnieku valsts, nav zināms. Marsu, kas jau tagad ir 5 milj. jūdžu tuvāk nekā pirms diviem gadiem, un kas ir puse no zemes apmēra, pastāigi novēro astronomi 10 valstīs, kuŗi gan sūdzas par sliktu redzamību, ko rada gaisa strāvas virs zemes .Daudzi atzinuši, ka par Marsu varot teikt to pašu, ko par Ņujorku: interesanti to apmeklēt, bet nav prieka tur dzīvot. Astronomi atzīst, ka uz Marsa diennakts garums ir 24 st. un 37 minūtes, bet gadam ir 687 dienas. Par to, ko nozīmē uz Marsa novērotie kanāli, domas dalās: vieni saka: tas marsiešu roku darbs, otri — kanāli ir tikai optiskas illūzijas, trešie — tie ir plaisas, ko radījušas zemestrīces vai sprāgstošo planetu pēdas. Vēl citi domā, ka tās ir ielejas, pa kurām pavasarī ūdens tek no pollem, radīdams veģetāciju, kas šīs ielejas iezīmē mūsu pētnieku teleskopos. Ja arī septembrī Marsa mistēriju neizdosies atrisināt, mums būs jāgaida līdz nākošai vasarai, kad zinātnieki izšaus debess izplatījumā mākslīgus mēnešus, kuŗiem jāatrisina izplatījuma problēmas un mīklas.

KO PIEMINĒSIM ŠAI RUDENS CĒLIENĀ

Lai saglabātu sevī pašos un bērnos latvisko garu

Godiniet vagas,
ko tēvi reiz dzinuši.
Ed. Virza.

Saņēmu aicinājumu uzmest kādai skolai un kādai latviešu organizācijai šī rudens darba cēliena darba plānu. Mēģināju to darīt — tā vispārējos vilcienos, šo to atzīmēju, bet to darot, man ienāca prātā doma: varbūt, šis un tas, ko esmu atzīmējis, varēs noderēt kaut cik arī dažai citai skolai — vienalga, kur arī tā būtu, dažai citai biedrībai arī un dažai latviešu mājai, kur ir vēl mājastēvam un mājasmātei vēlēšanās mēģināt arī joprojām savā mājā, sevīs pašos un savos bērnos saglabāt latvisko garu un tā reizā ar to saglabāt sevi Latvijai.

Bija laiks, kad tādu jaužu, kas izrunāja Zinaīdas Lazdas vārdus:

Uz tevi, Latvija, iet visas mūsu domas,
Par tevi rīta ausmā sapnis nāk.
Ar tevi vien tik bēglis dzīvot māk",

bija daudz vairāk nekā tagad ir, un kas zina, pēc kādiem gadiem tādu būs vēl mazāk. Lai šāda samazināšanās neprogresētu, pastāv mūsu latviešu organizācijas un skolas, jācenšas uzturēt latvisko garu ģimenes, mājās.

Un tā nu, izmantojot rakstu krājumu „Mana tēvu zeme", kas domāts skolām un mājām — latviskā gara saglabāšanai, es, sastādot darba plānu šī rudens sezonai, uzšķīru lappusi (134), kur Zinaīda Lazda atgādina:

„Ak, mīļais draugs, pār zemi rudens nāk", un tad tālāk Jānis Jaunsudrabiņš turpina:

Piemini Latviju, kad ap tevi trako sveši rudens vēji. Atceries tad vētras, kas dažkārt plosījas arī tavā dzimtenē" u. t. t

Un tad — šķiru tālāk. tur nāk — ceļš uz skolu (Annele ko kādreiz staigāja), brīvās Latvijas skola, bēgļu skola, skola pie Mičigenas ezera un tad rudens svētki, svinamās dienas u. t. t. Par visiem tiem šai jau pieminētajā grāmatā ir pietiekami daudz materiālu gan prozā, gan dzejā. Skolai un mājai te grūtību nevarēs būt.

Esmu atzīmējis, ka šai rudens sezonā, ja ne visu, to, ko vajadzētu un derētu, tad tomēr kaut ko no tā, kā kurā vietā iespējams, varētu pieminēt:

12. septembrī paiet 100 gadu no „Annele" brāļa Jāņa Brigadera dzimšanas dienas;

14. septembrī paiet 80 gadu, kopš miris Jānis Ruģēns;

25. septembrī paiet 200 gadu no Neredzīgā Indriķa labvēļa Elverfelda dzimšanas dienas;

13. oktobrī — 85 gadi no Jāņa Poruka dzimšanas dienas,

22. oktobrī — 75 gadi, kopš miris Jānis Cimze,

8. novembrī — 30 gadi, kopš miris Kaudzītes Matīss,

21. decembrī — 40 gadu, kopš miris Jānis Rozentāls, un

31. decemrī — 25 gadi, kopš miris Jēkabs Janševskis.

Tas nu tā, varbūt tikai zināšanai. Bet, ko, protams, **nevar palaist garām neatzīmētas,** ir

11. novembris — **Lāčplēšu diena,**

18. novembris — **Latvijas valsts dibināšanas diena.**

Un tad vēl katrā ziņā šai darbības sezonā jāatzīmē

Simts gadu no tautiskās atmodas laikmeta sākuma. To varētu atzīmēt, vienalga, kurā datumā, bet jāatzīmē tas ir.

Profesors K. Kārkliņš savā grāmatā „Latviešu literātūra" raksta, ka 1856. gadā sākās tautiskā atmodas laikmets, kad galveno vērību piešķīra tautiskās pašapziņas izkopšanai latviešos un aicināja uz materiālu un garīgu patstāvību.

Lai šis atmodas gars nesaskaldītos, bija vajadzīgi īsti vadoņi un cela rādītāji, kam bija trejāds uzdevums: **stiprināt** jauno spēku, iedvešot ticību labākai nākotnei, **skaidrot** nākotnes mērķus un rādīt to sasniegšanai nepieciešamos līdzekļus un **organizēt** tautas spēkus un vadīt tos darbā un cīņās.

Dižākais no tā laikmeta darbiniekiem, kā zināms, bija Kr. Valdemārs. Vērā ņemami viņa līdzgaitnieka Juŗa Alunāna toreiz rakstītie vārdi: „Mums šķiet, ka latvieši no savām sērgām jau diezgan izveseļojušies, ka viņi droši spieķi var pie malas mest un saviem skaņiem par spīti pamēģināt ar savām pašu kājām bez kādas svešas palīdzības staigāt."

Te nu, tālāk, **uzsvērama** tā laika **laikrakstu nozīme.** Vispariekš jāpiemin „Mājas Viesis", kuŗš sāka iznākt tieši pirms simts gadiem (1856. g.), tanī starp citu bija raksti, kas centās pacelt latviešu pašapziņu un modināja mīlestību uz savu tautu un valodu un kuŗā, starp citu, lasām šādus vārdus:

Mēs latvieši! Un pie šī vārda
Mēs mūžam draugi paliksim.
Kas tautas godu kājām spārda,
To vārguli nožēlosim!

Kad „Mājas Viesis" vairs nespēja tik spēcīgus vārdus rakstīt, tad nāca „Pēterburgas Avīzes", pēc tam „Baltijas Vēstnesis u. c.

Atzīmējama toreizējo **biedrību, sevišķi Rīgas Latviešu biedrības, nozīme.** Norādīt uz visām tās darbarbības nozarēm. Katrā ziņā vairāk pakavēties pie tās **Derīgu grāmatu nodaļas,** kas tika noorganizēta pirms 70 gadiem (1886.), pie teātŗa komisijas un Ādolfa Alunāna — mūsu teātŗa tēva u.t.t

Tā nu redziet, būs šai rudens sezonā darba daudz, pie kā piedomāt, daudz ko atcerēties ,daudz ko pārrunāt. To **vajaga darīt.** Ja tev manis rakstīti vārdi liekas mazvērtīgi un nenozīmīgi, ievēro tad jele Jāņa Jaunsudrabiņa rakstītus vārdus:

„Piemini Latviju, latvi, ik stundas, ik brīdi, labās un launās dienās, bet jo sevišķi, kad tev labi klājas.... Piemini Latviju! Ar šiem vārdiem sasveicinies ,ar tiem atvadies, tiekoties ar tautiešiem jebkurā pasaules daļā. Turi Latviju dziļi ieslēgtu savā sirdī. Turi to kā lielāko dārgumu, ko nedrīkst pazaudēt. Jo, zaudējis Latviju, tu zudīsi pats. " —

V. E.

VIENOTĪBĀ VEIKSIM TRIMDAS UZDEVUMUS

V. Hazners un Ž. Butkus apmeklēs DV salidojumu Čikāgā

Laikā, kad Savienoto Valstu DV organizācijas gatavojas DV lielajam salidojumam Čikāgā 1. un 2. septembrī, Jaunajā kontinentā ieradušies visai ievērojami šīs organizācijas biedri no Vācijas. Majors Vilis Hāzners — Brīvības komitejas loceklis un DV Centrālās valdes loceklis — līdz ar kundzi un 2 dēliem 23. augustā izkāpa malā Ņujorkas ostā un apmetās pagaidu dzīves vietā Ņūdžersijā. Tāpat ASV ieradies arī Bruņinieka krusta kavalieris Žanis Butkus ar kundzi un 2 dēliem, un pēc īsa apciemojuma Ohaijo valsti pārcēlies uz dzīvi Milvokos. Atzīmējams, ka abi izcilie latviešu karavīri izteikuši vēlēšanos ierasties DV salidojumā Čikāgā un sastapties ar cīņu līdzgaitniekiem — ASV Daugavas vadoņiem.

Darbs, ko čikāgieši iesāka pavasarī, nu tuvojas neslēgumam. Tautas svētki Čikāgā — Daugavas vanagu salidojums un Amerikas latviešu jaunatnes apvienības kongress — īstenosies tuvākās dienās. Svētku rīkošanai lielas pūles ziedojuši Čikāgas DV apvienības un Čikāgas latviešu jaunatnes organizāciju biedri, tā arī 1. un 2. septembrī iezīmēsies kāds posms latviešu karavīru un jaunatnes sadarbībā. Darbam pamatā likts sauklis — **„savu dzīvi Latvijai devām mēs un dosim!"**

Šis sauklis izsaka karavīru un latviešu jaunatnes vēlēšanos iet plecu pie pleca. Tas ir solījums būt nomodā par latviešu valodas un kultūras nākotni, saglabāt latviešu kultūras iestādījumus. Svētkos jaunatnes vidū būs arī tie, kuŗi savu dzīvi, tās labākos gadus, veltījuši Latvijai.

Svētki organizēti ar vienoto domu — gūt spēku turpmākam vienotam darbam Latvijas nākotnei. Tie būs pierādījums, ka latviešu trimdinieki nav paguruši trimdas soļi staigājot. Svētku rīkotāji cer, ka svētku daudzie viesi no tuvumā un tālienes sev līdzi aiznesīs mazliet no tās lielās ticības un spara, kādu vēros karavīru un jaunatnes sadarbībā Čikāgā.

Par salidojuma lielo nozīmi ALJA priekšsēdis K. Sventeckis saka:

„Būdami vienoti, mēs labāk izpratīsim trimdas sūtību. Latviešu tauta paklauta verdzībai, un kā dadzis acīs komūnistiem ir tā mūsu tautas daļa, kas dzīvodama brīvajā pasaulē, cīnās par Latvijas brīvību. Tāpēc arī mūsu jaunatne kopā ar karavīriem vienotības domu izsaka saukli „Savu dzīvi Latvijai devām mēs un dosim!"

Svētku rīcības komitejas priekšsēdis ir DV ASV priekšnieks Augusts Vanags, vicepriekšsēdis — Valdis Muižnieks, programmas vadītājs — Kārlis Vanags. Par informācijas vadītāju un svētku vadoņa redaktoru darbojas žurnālists Arvīds Elgūts, bet par telpu mākslinieciško iekārtojumu gādās mākslinieks Arnolds Šimanis. Viesus aprūpēs DV dāmu komiteja un jaunatnes pulciņu darbinieces. Čaklas un izpalīdzīgas rokas svētku problēmu risināšanā bez Čikāgas DV organizācijas un jaunatnes pulciņa vēl piesolījuši Studentu kopa,Skautu un gaidu vienības, tautas deju kopa, Jauno mākslinieku grupa, sporta kopa, Ciānas draudzes un Romas katoļu draudzes jaunatnes pulciņi, Kristīgo studentu kopa. Svētku laikā notiks dievkalpojumi 4 Čikāgas latviešu baznīcās, un šo draudžu gani laipni lūdz viesus apmeklēt draudžu dievnamus.

DIEVKALPOJUMI DV DIENAS ČIKAGA

Svētdien, 2. septembrī plkst. 11.00 latv. ev. lut. Ciānas draudzes dievkalpojums — 5015 W. Ferdinand St., māc. A. Rautenšilds.

Plkst. 13.00 — latv. Miera draudzes dievkalpojums — 2225 W. Cermak Road, māc. A. Sudars.

Plkst. 13.00 — Čikāgas latviešu Romas katoļu draudzes dievkalpojums. Prāvests P. Bojars, St. Bruno baznīcā, 4749 S. Harding Ave.

Plkst. 15.00 — latv. ev. lut. Jāņa draudzes dievkalpojums — Sīmaņa baznīcā, 1540 N. Spaulding Ave., māc. G. Straumanis.

PENSIJAS SIEVIETĒM ASV

Atvieglinājumi vecumdienu pensiju saņemšanai

Strādātājas sievietes ASV, ja tās sasniegušas 62. dzīvības gadu un jūtas nogurušas, var saņemt pensiju pēc tā sauc. Social Security apdrošinājuma likuma. Pēc jaunākajiem likuma grozījumiem strādātājām sievietēm vairs nav jāgaida 65 g. vecuma sasniegšana, kā tas bija līdz šim. Jaunie noteikumi attiecas arī uz sievām, kuŗu laulātie draugi jau saņem soc. security pensiju. Jaunie grozījumi skars apm. 600.000 sieviešu, kuŗām gan pirms pensijas pieprasīšanas būtu jāievēro sekojošais: pieprasot pensiju pirms 65. g., mēnešmaksas būs gan zemākas, pie kam šīs zemākās likmes turpināsies arī tad, kad pensionāre jau būs sasniegusi 65 gadus. 62 gadu vecumā strādātāja sieviete varēs saņemt tikai 80 proc no tās pensijas, kas viņai pienāktos sasniedzot 65. dz. gadu, 63 g. v. — 86 2/3 proc., bet 64 g. v. — 93 1/3 proc. no pilnas pensijas. Pensionāru sievas, kuŗām pašām nav izkalpota savā pensija, 62 g. vecumā saņems tikai 75 proc. no tās pensijas, ko saņemtu 65 gadu vecumā. Par katru ilgāk nogaidīto gadu procentu likme pieaug. Vienīgi atraitnes un mātes - apgādnieces pēc jaunā likuma 62 g. vecumā saņems to pašu, ko viņas tiesīgas saņemt 65 g. vecumā. Jaunie grozījumi skars arī labu tiesu latviešu trimdinieku.

Apdrošiniet savu atvaļinājuma laiku

Kaut gan apdrošināšanās pret lietus dienām atvaļinājuma laikā Eiropā jau pazīstama daudzus gadus. ASV to praktizē tikai šogad, kad Sanfrancisko sabiedrība Firemans Fund, šovasar uzņēmusies risku, ko citas ASV sabiedrības vēl nav iedrošinājušās. Apdrošinājumā ietelp 88 kūrvietas 32 AS valstīs, tā polisi var pirkt Ņujorkā un Floridā. Apdrošinātais, atkarā no polises un apdrošinājuma laika (2 — 4 nedēļām), saņem 100 - 300 dol., ja viņa izraudzītā atvaļinājuma vietā un laikā „aizlīst" (nokrišņu daudzums pārsniedz gada laikam parasto). Prēmijas maksa tikai 5 proc. no apdrošinājuma summas. Apdrošinājums paredzēts tikai noteiktās kūrvietās, kur pastāv meteoroloģiskie biroji. Saņemot ziņu no tiem par stingrāku lietu, apdrošināšanas sabiedrība apdrošinātam automatiskiti, bez īpašas prasības, piesūta naudu.

VIENOTĪBĀ VEIKSIM TRIMDAS UZDEVUMUS

Svētku ievadījuma svētbrīdī, 1. sept. plkst. 13.00 piedalīsies DV mācītājs ASV Grauds un ev. lut. baznīcas jaunatnes darba pārzinis ASV māc. P. Nesaule. DV salidojumam veltītu svētku runu teiks rakstnieks Valentīns Pelēcis. Liels mākslas baudījums solās būt Apvienoto vīru koŗu koncerts. Koŗus vadīs komponists Bruno Skulte un tie dziedās J. Norvīļa Aglonu, E. Dārziņa Mūžam zili, J. Straumes Pie Baltijas jūras, J. Vītola Uguns milna un daudzas citas dziesmas, noslēdzot ar A. Jurjāna kantāti Tēvijai. Tāpat būs izdevība dzirdēt vairākus komp. B. Skultes darbu pirmatskaņojumus — Piecas dziesmas vīru korim ar T. Tomsona, Ed. Vulfa, Aspazijas un J. Medeņa tekstu.

DV apvienības Milvokos teātŗa kopa izrādīs Ed. Vulfa komēdiju „Svētki Skangelē" režisores M. Valteres-Einbergas vadībā ar Herberta Zeļļa dekorācijām. Galvenās lomās — J. Zeps, M. Valtere-Einberga, Z. Stārķe, M. Bēdele, O. Blūms, M. Grants u.c. Čikāgas jauniešī rūpēsies, lai arī trešajā svētku dienā, kuŗa iekrīt „Labor day" brīvdienā, Čikāgas apmeklētāji varētu gūt vērtīgus iespaidus. Šinī dienā paredzēta Čikāgas un apkārtnes nozīmīgāko vietu apskate.

TĒVZEME — DZIMTENE — PAVALSTNIECĪBA

Nesen Šveices kara tiesa tiesāja kādu 26 g. vecu jaunekli, kuŗš bija dzimis Francijā, bet kuŗa tēvs bija Šveices pilsonis. Sasniedzis 18. dzīvības gadu, jauneklis pirmoreiz ieradās Šveicē, kur apprecējās un kļuva 4 bērnu tēvs. Pēc Francijas likuma viņš skaitās Francijas pavalstnieks (dzimis Francijā). Arī viņa tēvs bija pārgājis Francijas pavalstniecībā. Šveice tomēr viņu ieskatīja par Šveices pilsoni (dzimšanas laikā viņa tēvs bija Šveices pavalstnieks) un iesauca kara dienstā. Jauneklis ar dubultpavalstniecībām nodienēja kājniekos. Rezervistu apmācības no jauna iesauca arī viņu, bet ārstu komisija viņu atzina par nepiemērotu apmācībām. Kādu dienu viņš saņēma iesaukuma pavēli no Francijas, jo Francija joprojām ieskatīja viņu par savu pilsoni. Aizgājis pie franču konsula, nelaimīgais dubultpavalstnieks paskaidroja,

SKOLU KLĒTS

Sakarā ar LNAK Skolu klēts pirmo paidagoģisko skati, kas notiks Toronto 1. un 2. septembrī latviešu skolotāju konferences laikā, iespiežam mūsu jaunatnes vasaras nometņu un skolu darbam sakārtotos 2 mīklu stāstus, kas ņemti no Skolu klēts apcirkņiem. Skolu klēts gaida jaunus talciniekus.

MĪKLU STĀSTI

Mazā Marta ar savu tēti un māmiņu vasarā izbrauca uz laukiem. Martai tā bija pirmā reize laukos, un viņa daudz ko redzēja, ko agrāk nebija redzējusi. Daudzas lietas viņa nepazina. Vai jūs tās pazīsit?

„Māmiņ, skaties!" Marta sauca. **„Virs iet pa lauku, simtlem tūkstošiem krīt."** — „Redzu, meitiņ, redzu, tas jau ir — — ." Kas tas ir, to es nesadzirdēju, pamēģiniet nu paši atminēt, kas tas tāds varēja būt.

Marta gribja to tuvāk aplūkot. „Kas vīram rokās?" viņa prasīja. **„Koka miesa, dzelžu galva",** smiedamās teica māmiņa. „Jā", Marta brīnījās, **„zobi ir, mutes nav."** Vēl brītiņu noskatījusies, viņa piebilda: **„Kož, bet neēd."** Bet tētis sacīja: **„Spūc kā velns, zaļas putas spļaudams."** Uz to Marta, vēl aizvien brīnīdamās, atbildēja: **„Kad iet, tad šņāc, kad stāv, tad zviedz."**. Māmiņa Martu atkal pamācīja: **„Zviedz kā zirgs, nav zirgs; šņāc kā čūska, nav čūska."** Kas tas tāds šņācējs, kodējs un zviedzējs bija?

Pēc dažām dienām viņi atkal nonāca tanī pašā vietā. Ko viņi nu ieraudzīja? Tādu brīnumu: **papriekšu izperina cāļus, tad vistu,** Marta arī brīnījās: **„Māte nav piedzimusi, bērni jau staigā."** — „Ai, meitiņ", Martas tētis sacīja, „ja mēs šeit atnāktu vēl pēc kādas nedēļas, tad nebūtu vairs te neviena paša cālīša, tikai **tukla, tukla vistiņa, viens pats kauliņš."** Martas māmiņa vēl piebilda: **„Ne cepta, ne vārīta, iesms caur vidu, gards cepetis cepešam"** — „Atbrauksim šeit ziemā!" Marta iesaucās. „Tad būs **vilki miesu apēduši, ribas vien palikušas",** tētis atbildēja

Te pēkšņi Marta sev pie kājām ko ieraudzīja. Priecīga viņa sauca: **„Redzi, tēt, kur mazs mazs vīriņš, saļi svārki mugurā, vijolīte padusē."** Jā, tur tiešām kustējās **mazs mazs vīriņš zaļām kājām.**

Vai varat uzminēt, kur mūsu daugi bija nonākuši, ko redzēja un par ko sarunājās? Ja labi atminēsit. Nākamreiz pastāstīšu, ko Marta vēl uz laukiem redzēja.

2

Mūsu paziņa mazā Marta šogad bija arī bērnu vasaras nometnē.

Aptur iznīcinātāju sūtījumu Dienvidslavijai

ASV aizsardzības departaments apturējis džeta iznīcinātāju sūtījumus Dienvidslavijai līdz prezidenta Eizenhauera rīkojumam. Maršalam Tito bija sagatavoti nosūtīšanai 380 džeta iznīcinātāji un lielāks vairums tanku, kara auto un artilerijas ieroču, bet ASV Kongresa locekļi cēluši iebildumus par ieroču sūtījumiem Kremļa sabiedrotam.

Vai Kanadā paaugstinās vecuma pensijas?

Pretēji ASV, kur vecumdienu pensijas saņem vienīgi apdrošinātie strādātāji pēc 65 g. vecuma (sievietes jau ar 62. dz. g.), Kanadā maksā vecumdienu pensijas visiem ilggadīgiem iedzīvotājiem (20 g.), kas sasnieguši 70 gadus. Pensija nav gan liela — tikai 40 dol. Bez tam Kanadā vēl tiek maksātas ģimenes piemaksas par katru bērnu zem 14. dzīvības gada. Tā kā šīs likmes bija noteiktas pirms pāris gadiem, kad dzīves iztikas izdevumi bija zemāki, tad politiskās partijas, tuvojoties vēlēšanu gadam, prāto, protams, vēlētāju balsu nodrošināšanas nolūkā, prasīt pensiju un ģimenes piemaksu paaugstināšanu. Federālisti (sociālisti) pat prasa pensijas dubultot uz 80 dolariem, jo par tagadējiem 40 dolariem neviens nevarot savu dzīvību vilkt. Labklājības ministrs Martins aplēsis, ka pensiju dubultošana izmaksātu valstij 621 milj. dolaru. Finanču ministrs gan domā, ka gada budžets noslēgsies ar 500 milj dol. atlikumu, taču paredzētā Nacionālā slimnīcu ārstniecības apdrošināšanas sistēma prasīs no valsts kases sākumā jau 180 milj., vēlāk pat 400 milj. dol gadā. Nodokļu maksātāju ar jauniem nodokļiem nedrīkstētu pārslogot.

Frank Vass B.A.

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave, Apt., 408
(College un Spadina ielu stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111

WA 2-6112, Toronto

VIENS LABS ŠĀVĒJS ATSVEŖ PAT 100 SLIKTU

DV šaušanas sacīkstēs Kalamazū 1. v. ieguva V. Vegliņš (no L.), 2. — R. Benders, 3. — J. Ritums. Pārsteiguma balvu saņēma R. Ozoliņš.

12. augustā notika Kalamazū DV apvienības biedru, ģimenes locekļu un viesu izbraukums pie skaistā Wolf ezera. Šī vieta bija izraudzīta tā, lai tur varētu izdarīt arī pirmās šaušanas sacīkstes. DV apv. priekšnieks R. Jankavs uzrunāja un apsveica klātesošos, sevišķi izceļot pēdējos piecus jauniestājušos biedrus. Viņš paziņoja DV valdes jauno sastāvu, aicināja visus piedalīties 1. un 2. sept. DV un Jaunatnes dienās Čikāgā un gatavoties Kalamazū DV apvienības gadskārtējam bazāram 15. sept., kurā programmu izpildīs Jaunatnes kopa. Viņš arī ziņoja, ka apvienība pasniegs skautiem 3. novada nometnē ceļojošo balvu — Vairogu, kuru veido kokā mākslinieks A. Sildegs.

Par šaušanas sacensību vadītāju izraudzīja K. Sedliņu, uguns līnijas vadītāju K. Jēkabsonu, virstiesnesi K. Kļaviņu, tiesnešiem K. Brigi, K. Krastiņu, R. Benderi un A. Mīnku. Šaušanas attālums: 50 jardi. Šaušanas stāvoklis: 5 patr. guļus, 5 — ceļos un 5 — stāvus. Mērķis: 14 reiz 14, ar desmit dalījumu — iespējami 150 punkti. Sacensībās piedalījās 28 Kalamazū labākie šāvēji, no kuriem visllabākie izrādījās: 1. vietā V. Vegliņš ar iegūtiem 133 punktiem, 2. vietā R. Benders ar 124 punktiem un 3. vietā J. Ritums ar 123 punktiem. Zēnu grupā 1. vietu ieguva V. Ragainis un 2. — V. Zeimanis. Bez tam sacīkšu rīkotāji R. Ozoliņam piešķīra — pārsteiguma balvu.

Uzvaru ieguvušos uzrunāja un balvas pasniedza Kalamazū DV priekšnieks R. Jankavs, pasvītrodams, ka šaušanas sports ir skaistākais sporta veids ar vislielāko nozīmi, jo kaujas apstākļos viens labs šāvējs ir vairāk vērts nekā simts sliktu. Un latviskais, trīskārtējais „lai dzīvo", kas tik braši izskanēja ņakara saulrietā, atbalsojoties ezera krastos, paliks neaizmirstamā atmiņā, atgādinot šāda veida sarīkojumus dzimtenē.

BĪSKAPS J. RANCĀNS KANADĀ

Labi izdevušies Aglonas Dievmātes svētki

Aglonas Dievmātes svētkus Londonas latviešu katoļu vienība šogad rīkoja septīto reizi. Tie šogad bija vienā laikā ar citiem ievērojamiem notikumiem — Londonas dibināšanas 100 g. jubileju un Ziemeļamerikas katoļu liturģisko nedēļu. Svētki Londonā bija pulcējuši lielu skaitu katoļu no visas Amerikas. Šejienes latviešu katoļu saimei tomēr speciāli svarīgs notikums bija V. E. bīskapa J. Rancāna apmeklējums.

Aglonas Dievmātes svētki sākās sestdien, 18 aug. ar dievkalpojumu sv. Pētera katedrālē. To vadīja prāv. S. Mozga, bet spredīki teica bīskaps J. Rancāns. Dievkalpojums bija kupli apmeklēts. LKKCK koris V. Rundāna vadībā dziedāja vairākas Sv. Altāra Sakramenta godam veltītas dziesmas.

Pēc dievkalpojuma svētku dalībnieki pulcējās Katoļu kultūras centra skaistajā zālē, kur viesus sagaidīja namamātes — Londonas katoļu vienības dāmas pie bagātīgi klātiem galdiem. Aplausu sumināti ieradās V. E. bīskaps J. Rancāns un V. E. Londonas bīskaps J. Cody ar pavadoņiem. Pie ieejas masās tautu meitas augstajiem viesiem pasniedza ziedus.

Prāv. S. Mozga sveica viesus angļu valodā, iepazīstinādams tos ar Latviju un Aglonas Dievmātes svētku tradīciju. Londonas bīskaps J. Cody uzrunāja svētku dalībniekus, mudinot latviešus paturēt līdzšinējo labo stāju, un saskaņā ar Dieva likumiem drošī cīnīties par labāku nākotni. Bīskaps apsolīja latviešiem savu atbalstu un palīdzību.

Bīskaps J. Rancāns vispirms angļu valodā pateicās Londonas bīskapam par laipnajiem vārdiem un atbalsta solījumiem latviešiem, pēc kam uzrunu turpināja latviešu valodā, izsakot savu prieku redzēt kopā tik daudz tautiešu, kam ne garie trimdas gadi, ne dzīves grūtības nav salauzuši kristīgo un nacionālo garu. Bīskaps sirsnīgiem, tēviškiem vārdiem mudināja tautiešus uz vienību, labu stāju, centību un garīgu dzīvi. Pieminot tālo cietēju dzimteni un tur palikušos brāļus, bīskapa balss manāmi iedrebējās: „Tikai pildot Visuvarenā gribu un vairojot tikumus, mums ir cerības sagaidīt mūsu tautas gaišo brīvības rītu", nobeidza augstais viesis.

LNAK un Londonas latviešu organizāciju vārdā sveicienus nesa LNAK padomes loc. P. Dreimanis.

LKKCK centrālās valdes priekšsēdis J. Niedra angļu valodā sveica kanadiešu viesus, izsakot speciālu Kanadas latviešu pateicību Londonas bīskapam J. Cody par viņa līdzšinējo atbalstu latviešu iebraucējiem. Kā zināms, Londonas bīskaps ir liels latviešu draugs. Turpinot uzrunu latviešu valodā J. Niedra sirsnīgi sveica bīskapu J. Rancānu Kanadā un izteica visas Kanadas latviešu katoļu prieku par šo pagodinājumu.

Pēc tam operdziedātājs J. Niedra un dziedātāja Luksta svētku dalībniekus iepriecināja ar jaukām dziesmām. Pārējā vakara daļa noritēja draudzīgā sadzīvē.

Svētdien, 19. aug., plkst. 9.30 rītā Sv. Pētera katedrālē bīskaps J. Rancāns noturēja sv. Misu. Katedrāle bija pilna ar latviešu un kanadiešu dievlūdzējiem. LKKCK koris V. Rundāna vadībā dziedāja latīņu Misu. Pēc dievkalpojuma bīskaps teica dziļi izjustu spredīki.

Dievkalpojumam sekoja kopējas brokastis Kultūras centra zālē.

Šogad Aglonas Dievmātes svētki bija pulcējuši ļoti lielu tautiešu skaitu no Kanadas un ASV. Svētki bija priekšzīmīgi noorganizēti un labi izdevās, par ko pateicība pienākas Londonas katoļu vienībai ar prāv. S. Mozgu un pr-ku S. Lāci priekšgalā.

PĀVESTA SVĒTĪBA LATVIEŠIEM

Sakarā ar š. g. 18. un 19. augustā Aglonas Dievmātes godam rīkotajiem svētkiem Londonā, Ont., kur bija pulcējušies daudzi latvieši katoļi no Kanadas un Savienotajām Valstīm, svētais Tēvs Pijs XII Viņa Ekselencei bīskapam J. Rancānam, kas piedalījās šajos svētkos, piesūtīja sekojošu telegrammu:

„Sv. Tēvs sirsnīgi pateicas par sveicieniem un dievbijīgām lūgšanām. Viņš Jums, Ekselence, un visiem mīļajiem latviešu katoļiem, kuri bija pucējušies Londonā, tēviški dod savu Apustulisko svētību."

Prāvests St. Mozga.

ČIKĀGAS TEĀTRA VIESIZRĀDE

DV DIENU IETVAROS KANADĀ

1. SEPTEMBRĪ, PLKST. 17.00, 551 MT. PLEASANT ROAD, TORONTO

izrādīs Henrika Ibsena 3 cēlienu drāmu

„SPOKI"

GALVENĀJĀ LOMĀ PAZĪSTAMĀ SKATUVES MĀKSLINIECE

ANNIJA SIMSONE

BIĻETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ: DV MĪTNĒ, 123 HURON ST., TORONTO; LOTUS PUĶU VEIKALĀ, 802 BATHURST ST., TORONTO. IZRĀDES DIENĀ PIE KASES.

DV KANADAS VALDE

ALFREDS VILNIS

7. turpinājums

„Tad jau mēs varam braukt vienā nodalījumā, ja kungiem nekas nav pretim," tā dānis, pasteigdamies piebilst, ka dāņi ne labprāt sēž kopā ar vāciešiem. Teicu, ka arī latvieši darītu tāpat, pie sevis nosmīnēdams par dāņu patriotisma naivo ārišķību.

Citi dāņi, redzēdami, ka to tautieši sarunājas ar vācu uniformās tērptiem karavīriem, ziņkārības dzīti mums piebiedrojās. Trīs stundu laikā bijām notīrījuši politiskā apvāršņa dūmu aizsegu, un tas spīdēt spīdēja divu tautu pārstāvju vienas domas apskaidrots.

Kundze sarunās nepiedalījās, kaut gan visu laiku no manis acu nenovērsa. Sāku jau justies tīri neomulīgi. Ierakumos pavadītais laiks bija ietekmējis manu vīra morālisko spēku, un tikai tas, kas pats bijis karavīrs, varēs saprast, ko tai brīdī spēju domāt, fantazēt un visvairāk vēlēties . . .

Kundze piecēlās un, man it kā mājienu dodama, izgāja gaitenī. Es pēc brīža, juzdamies jau kā septītajās debesīs, devos tās pēdās. Viņa stāvēja netālu. Tuvojos. Viņas acis neatlaidīgi, it kā baiļodamās un reizē solīdamās, raudzījās manī. Nomurmināju neveiklus atvainošanās vārdus vācu valodā.

Es ļoti labi saprotu vāciski, bet runāsim labāk angliski, ja tas jums iespējams," kundzes balss bija līdzīga eņģeļu dziesmai.

Noskaidroju, ka kundze ir zobārste un dzīvo Slāgelzes pilsētiņā, kas bija ap stundas braucienu no Korsēras — mana šīsdienas ceļa mērķa. Viņa ļoti jūtot līdz mūsu latviešu karavīru liktenim, un tādēļ lai es pieņemot mazu atmiņas dāvanu: spogulīti. Spogulītis bija sirds veidā. Viena puse tam bija tumši sarkana ar ierakstu „Karina". Tas esot viņas vārds, un, ja man esot izdevība un patika, es varot viņu Slagelzē apmeklēt. Viņas vīrs, kas esot bijis dāņu pulkvedis, vāciešiem ienākot, pārbēdzis uz Zviedriju, un viņa gaidot laikojoties viena . . .

Apsolījos pie izdevības apmeklēt . . .

⁂

Korsērā nonācām dienā, kad tur bija izdota pavēle kaujas vienību formēšanai, kam jādodas uz Berlīni. Šai kaujas vienībā iedalīja pat ievainotos, kuŗu rētas vēl nebija sadzijušas.

„Tas nekas, dēls. Ir redzēti vēl smagāki ievainojumi. Staigāt vari, ēst vari, ko vairāk vajag, lai būtu labs karotājs," teica lidotāju formā tērptais latviešu ārsts Siliņš.

„Bet es nevaru kustināt labo roku," kāds ievainotais iebilda.

„Galvu vēl kustināt vari?" atjautāja ārsts un puisi iedalīja kaujas vienībā.

„Pastalas jūs esat, ne karavīri," teica Arājs, ordeņiem apkārts un aizmugures dienestos augstus gradus izpelnījies vīrs.

„Nošaut tos abus," draudēja puiši.

Kad Vācijā kaujas vienības brauciena laikā uz Berlīni bija pienākusi izdevība ar Arāju izskaidroties, tas no jaunformētās vienības bija pazudis un kā akā iekritis. Siliņš, labi zinādams, ka Vācijas gūstekņu nometnēs pēc kara beigām to nekas labs negaida, mēģināja pārbēgt uz Zviedriju, bet dāņu pagrīdes cīnītāji to laikus nokēra.

⁂

Tā kā mans ievainojums vēl izrādījās dzīvību apdraudošs un Mārtiņa „smaguma punkts" vēl vienmēr svina pilns, tad mūs nosūtīja uz Lundforlundu, kur kapteiņa Dolfija komandā bija kāda latviešu veselības rota.

Dāņu sporta skolas mājīgajās telpās dzīvojot ar Mārtiņu vienā istabiņā un ēdot dāņu kūkas, jau pēc pāris dienām biju tik tālu atlabis, ka varēju sākt nopietni staigāt. Kontūzētie muskuļi gan vēl sāpēja, bet ja uz futbola laukuma puiši ar ģipsā esošiem stilbiem jau varēja bumbai skriet pakaļ, tad es noteikti biju spējīgs aiziet līdz Slāgelzei apciemot manu vilciena paziņu, kuŗas spogulīti vai katras desmit minūtes skatījos.

Zinu, ka man visās lietās ir laime. To man draugi un skauģi vienmēr ir centušies iegalvot. Bet esmu auksts aprēķinātājs, kas nekad apzināti nedodas briesmās, iepriekš neizpētot visus iespējamos atkāpšanās ceļus un aizsardzības soļus. Tādēļ iedevu kundzes adresi Mārtiņam un savu ziņnesi paņēmu līdz uz pilsētu, lai tas, gadījumā es pēc pusstundas no kundzes dzīvokļa neiznāktu, mani tur meklē.

Tā nodrošinājies, zvanīju pie zobārstes kabineta durvīm.

⁂

Durvis atvēra pati Karina. Ātri tiku ievilkts priekšnamā un no turienes zobārsta kabinetā.

„Sēdieties krēslā," Karina pavēlēja, „un nekad vairs pie manis nenāciet vācu uniformā!"

„Ak tādēļ šī steiga un uztraukums?" Biju sapratis Karinas nervozitāti citādi. Apsēdos krēslā, no kuŗa līdz šim dzīvē biju vairījies kā no mēra un, Karina, ar mani runājoties, rokā turēja urbi, lai izskatītos it kā kāds vācu virsnieks būtu šeit nācis tikai palīdzību zobu sāpēs meklēt.

„Ja jums nav civilā tērpa, es došu sava vīra uzvalku. Tam jābūt jūsu augumā. Uzgaidiet tepat kabinetā, kamēr to iesaiņoju."

Nepaspēju pateikt ne vārda, kad Karina telpu jau bija atstājusi. Mana cigarete vēl nebija izsmēķēta, kad viņa atgriezās ar vīstokli.

„Šeit ir uzvalks ar visiem nepieciešiem piederumiem, lai jūs šovakar deviņos varētu bez bailēm pie manis nākt," tā Karina. Nepaspēju iebilst ne vārda, kad vīstoklis man jau bija iespiests rokā un es pats izstumts trepju telpā. Nebija pagājusi ne pusstunda. Ziņnesis gaidīja turpat ielas stūrī.

„Leitnanta kungs, kāda vācu patruļa mani brīdināja, lai viens pats nestaigājot pa Slāgelzes ielām. Varot no dāņiem dabūt nazi ribās," arī ziņnesim bija savs piedzīvojums. Tomēr tuvējā piena veikalā tas bija spējis ar visu savu uniformu, rādot uz piedurknes Latvijas karodziņu, iepirkties Salami desas un dāņu krējuma pārsātinātās kūkas.

Vakarā ziņnesi vairs līdz neņēmu, jo, pēc visām zīmēm spriežot, Karinai ar mani nebija jaunu nolūku. Ietērpos viņas vīra uzvalkā, kas man tiešām labi piestāvēja, ja neievēro mana paša neveiklību, pēc tik ilga laika formas ģērbu apmainot pret civīlo. Pat virskrekla apkaklītes numurs mums abiem bija viens un tas pats!

„Velna skuķis, tā Karina," nodomāju, „ka tai ir ķēriens uz tik slaidiem vīriem, kāds toreiz biju es un kādam tātad arī jābūt viņas vīram. Kaut nu karš tik ātri nebeigtos un vīrs netiktu no Zviedrijas mājās, jo, ja Karinai šīs pēcpusdienas temps pieturēsies, tad varu cerēt uz augstu dzīvošanu!"

„Pilsētas ielās dāņu meičas no manis bija bēgtin bēgušas tik ilgi, kāmēr uniformu nēsāju, bet tagad daža laba jau tīri laipni uzsmaidīja. Žēl, ka nepratu dāņu mēli, būtu varējis papļāpāties . . . Zināju, ka gandrīz visi dāņi prot vāciski, bet kā civīlistam lietot šo valodu bija pārāk bīstama lieta.

Zvanot pie Karinas durvīm, tomēr mazliet trīcēju. Šoreiz gan ne no bailēm, ka kaut kas slikts varētu notikt, bet gan no tā jocīgā kutinātāja, kas vīriešos ieviešas, ja tik ilgu laiku neredz sieviešu brunčus. Varbūt tās arī bija aizturētas gaidas uz vakariņām mājas apstākļos, kas nu jau tik sen nebija baudītas. Varbūt kas cits . . .

Durvis atvēra Karina. Esot aizlaidusi kalponi uz mājām. Tā atpakaļ būšot tikai rīt. Lai nākot vien iekšā, klausoties mūziku, apkalpojot pats sevi ar dzērieniem, kāmēr viņa sagatavošot kaut ko iekošanai. Jau pēc brīža Karina man nokrāva priekšā veselu kalnu slaveno dāņu sviestmaizīšu, kur maizes un sviesta gan bija tikai par puskapeiku, bet visvisādu uzgriežamo — sākot ar vienkāršu cūkas miesu līdz pat lasim un kaviāram, par rubli. Bet visapetītlīgākā bija Karina pati. Viņa bija ģērbusies violetā mājas ģērbā, kas savas krāsu ēnas meta Karinas iesarkanajos matos. Kad mani savām zilajām acīm uzlūkoja, reizēm likās, ka stāvu pretī kādam meža kaķim, reizēm, ka viņa būtu mazs kolibri, ko gribētos paņemt rokās un paijāt.

(Turpinājums sekos)

GODALGOTI JAUNIEŠ

Andrejs Dimants

Jānis Dimants

ALA's izsludinātā rakstu da
sacensībā jaunatnei par temu:
es daru, kas man jārada un
es varētu darīt, lai sekmētu b
bas atgūšanu latviešu tautai
latviešu kultūras vērtību jaun
un saglabāšanu", godalgas ie
arī divi Dimoines jauniešī: 17
Andrejs Dimants (jaunāko
$50) un 19 g. v. Jānis Dim
(vidējo gr.) $25)

ASV VIESU IEVĒRĪB

Ja jūs esat nodomājuši vēl š
den ar savu automašīnu bra
uz Kanadu, pieprasiet no savas
droināšanas sabiedrības īpašu
liecinājumu, ka jūsu vāģis ap
šināts un sabiedrība sedz za
jumus negadījumā cietušām
sonām un bojātām mantām.
cās Kanadas provincēs — Nūfa
lendā, Jaunskotijā, Nūbruns
Britu Kolumbijā un Manitobā
mi prasa noteiktu financiālu
bildību negadījumos. ASV au
ristī attiecīgās „identifikācijas
tes" var saņemt no savām a
šināšanas sabiedrībām, pretēja
dījumā šajās provincēs, nega
ma dēļ tūristam var apķīlāt
un pat pašu var aizturēt, zau
mu atlīdzības nodrošināšanai
pārējās provincēs, kā: On
Saskačevanā, Kvebekā un P
Edvarda salā pastāv stingri
kumi par zaudējumu atlīdzība
drošināšanu auto negadījumo

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces v
(26

„Intu . . . Kādu Int
ras, es to nebūtu piemin
saki man taisnību — kas
Tā. Te tas bija. U
atkal jāklūst par nelieti
— „Inta? Un es viņu s
„Ja negribi — nesak
nedrīkst šķirt nekādi nos
Nedrīkst. Tiesa. B
ne tikai noslēpumi vien
vientulība — nekas.
„Nav man ko slēpt,"
vārda, „Inta — mana ja
vis . . ."
„Un kur viņa tagad
„Nezinu . . . Varbū
četrdesmit ceurtā gada
citā pasaules daļā."
„Tu viņu nekad nee
„Nē. Jo atradu tev
„Mani tu atradi pir
ka — daudzi atraduši t
maza. — Tu viņu ļoti m
„Ļoti, ļoti, ļoti. Tik
domāju un sākumā pat t
ļoti, ka lūk, pat naktī es
nezināju."
„Un tagad?"
„Tagad? Tu zini, ka
vēks, ka man tevis vaja
vis, kaut arī neesam sa
svētību."
Bet Monika nerima.
„Ja tu šodien viņu
vai manis?"

ANCĀNS KANADĀ

glonas Dievmātes svētki

s Londonas latviešu kațoļu vienība ie šogad bija vienā laikā ar citiem Londonas diecēzes 100 g. jubileju iturģisko nedēļu. Svētki Londonā bi-ju no visas Amerikas. Sejienes lat-pieciāli svarīgs notikums bija V. E. ncāna apmeklējums.

dy ar pavadoņiem. Pie ieejas ma-zās tautu meitas augstajiem vie-siem pasniedza ziedus.

Prāv. S. Mozga sveica viesus an-ļu valodā, iepazīstinādams tos ar Latviju un Aglonas Dievmātes svēt-ku tradīciju. Londonas bīskaps J. Cody uzrunāja svētku dalībnieku, mudinot latviešus paturēt līdzšinējo labo stāju, un saskaņā ar Dieva likumiem droši cīnīties par labāku nākotni. Bīskaps apso-līja latviešiem savu atbalstu un palīdzību.

Bīskaps J. Rancāns vispirms an-ļu valodā pateicās Londonas bīs-kapam par laipnajiem vārdiem un atbalsta solījumiem latviešiem, pēc kam uzrunu turpināja latviešu va-lodā, izsakot savu prieku redzēt ko-pā tik daudz tautiešu, kam ne ga-rie trimdas gadi, ne dzīves grūtī-bas nav salauzuši kristīgo un na-cionālo garu. Bīskaps sirsnīgiem, tēviškiem vārdiem mudināja tau-tiešus uz vienību, labu stāju, cen-tību un garīgu dzīvi. Pieminot tālo cietēju dzimteni un tur palikušos brāļus, bīskapa balss manāmi ie-drebējās: „Tikai pildot Visuvarenā gribu un vairojot tikumus, mums ir cerības sagaidīt mūsu tautas gai-šo brīvības rītu", nobeidza aug-stais viesis.

LNAK un Londonas latviešu or-ganizāciju vārdā sveicienus nesa LNAK padomes loc. P. Dreimanis.

LKKCK centrālās valdes priekš-sēdis J. Niedra angļu valodā sveica kanadiešu viesus, izsakot spe-ciālu Kanadas latviešu pateicību Londonas bīskapam J. Cody par viņa līdzšinējo atbalstu latvie-šu iebraucējiem. Kā zināms, Lon-donas bīskaps ir liels latviešu draugs. Turpinot uzrunu latviešu valodā J. Niedra sirsnīgi sveica bīskapu J. Rancānu Kanadā un iz-teica visas Kanadas latviešu kato-ļu prieku par šo pagodinājumu.

Pēc tam operdziedātājs J. Nied-ra un dziedātāja Luksta svētku da-lībniekus iepriecināja ar jaukām dziesmām. Pārējā vakara daļa no-ritēja draudzīgā sadzīvē.

Svētdien, 19. aug., plkst. 9.30 rītā Sv. Pētera katedrālē bīskaps J. Rancāns noturēja sv. Misu. Kate-drāle bija pilna ar latviešu un kanadiešu dievlūdzējiem. LKKCK koris V. Rundāna vadībā dziedāja latīņu Misu. Pēc dievkalpojuma bīskaps teica dziļi izjustu sprediķi.

Dievkalpojumam sekoja kopējas brokastis Kultūras centra zālē.

Šogad Aglonas Dievmātes svēt-ki bija pulcējuši ļoti lielu tautiešu skaitu no Kanadas un ASV. Svēt-ki bija priekšzīmīgi noorganizēti un labi izdevās, par ko pateicība pienākas Londonas kațoļu vienībai ar prāv. S. Mozgu un pr-ku S. Lāci priekšgalā.

GODALGOTI JAUNIEŠI

Andrejs Dimants

Jānis Dimants

ALA's izsludinātā rakstu darbu sacensībā jaunatnei par tēmu: „Ko es daru, kas man jārada un ko es varētu darīt, lai sekmētu brīvības atgūšanu latviešu tautai un latviešu kultūras vērtību jaunradi un saglabāšanu", godalgas ieguva arī divi Dimoines jaunieši: 17 g. v. Andrejs Dimants (jaunāko gr.; $50) un 19 g. v. Jānis Dimants (vidējo gr., $25)

ASV VIESU IEVĒRĪBAI

Ja jūs esat nodomājuši vēl šoruden ar savu automašīnu braukt uz Kanadu, pieprasiet no savas ap-droināšanas sabiedrības īpašu ap-liecinājumu, ka jūsu vāģis apdro-šināts un sabiedrība sedz zaudē-jumus negadījumā cietušām per-sonām un bojātām mantām. Pie-cās Kanadas provincēs — Ņūfaund-lendā, Jaunskotijā, Ņūbrunsvikā, Britu Kolumbijā un Manitobā liku-mi prasa noteiktu financiālu at-bildību negadījumos. ASV autotū-risti attiecīgās „identifikācijas kar-tes" var saņemt no savām apdro-šināšanas sabiedrībām, pretējā ga-dījumā šajās provincēs, negadīju-ma dēļ tūristam var apķīlāt auto un pat pašu var aizturēt, zaudēju-mu atlīdzības nodrošināšanai. Arī pārējās provincēs, kā: Ontario, Saskačevanā, Kvebekā un Prinča Edvarda salā pastāv stingri noteik-umi par zaudējumu atlīdzības no-drošināšanu auto negadījumos.

AICINĀJUMS VISIEM BRĪVIEM LATVIEŠU KOMPONISTIEM

Ņujorkā, 1958. gada 5. jūlijā no-tiks Otrie vispārējie latviešu Dzies-mu svētki. Šo Dziesmu svētku rī-cības komiteja šai sakarā izsludi-na šādu kor̦a dziesmu sacensību:

1. Sacensībā aicināti piedalīties visi brīvajā pasaulē dzīvojošie lat-viešu skaņraži.

2. Sacensības jomā ietelp šādi skaņdarbi:

A. Kantātes korim, ar vienu vai divi solistiem, ērģeļu-orķestra pa-vadībā, ne ilgāk par 15 minūšu at-skaņojumu;

B. Oriģināldziesmas korim a capella;

C. Caurkomponētas latviešu tau-tas dziesmas.

Visiem sacensības darbiem jābūt ar latviešu oriģinālteksti em.

3. Dziesmu sacensībai iesūtītiem izcilākiem skaņdarbiem paredzētas šādas balvas:

Kantātēm: I balva — $500.00;
II balva — $300.00;
Oriģināldziesmām:
I balva — $200.00;
II balva — $100.00;
Caurkomponētām latviešu tautas dziesmām:
I balva — $125.00;
II balva — $ 75.00;

4. Iesūtīto skaņdarbu novērtēša-nu un balvu piešķiršanu izdarīs īpaša Otro vispārējo latviešu dzies-mu svētku ASV Dziesmu sacensī-bas komisija.

5. Dziesmu svētku rīcības komite-ja sacensības komisijas locek-ļiem izraudzījušies šādus kompo-nistus: prof. Ādolfu Ābeli, Jēkabu Poruku un Bruno skulti.

6. Dziesmu sacensības komisijai ir tiesības: piešķirot balvas vadī-ties ne vien no novērtējamā darba pārlaicīgās mūzikālās vērtības, bet arī no laikmetīgiem apstākļiem, zi-mējoties uz šo darbu atskaņošanas tehniskām iespējām trimdā;

Balvas piešķirot, pārkārtot sa-dalē minētās balvu likmes;

uzņemt izdodamā apbalvoto dziesmu nošu krājumā arī tos dar-bus, kas izpelnījušies cildenu ievē-rību, kaut arī komitejas nerocības dēļ, nav varējuši tikt materiāli ap-balvoti.

7. Sacensībai nolemtie darbi, ar uzrakstu „Dziesmu sacensībai, 1958." un autora izraudzītu motto (bez autora vārda un dzīves vietas atzīmes), iesūtāmi Dziesmu sacen-sības komisijai uz šādu adresi: Mr. Bruno Skulte, 232 76th Street, Brooklyn 9, N. Y., U.S.A.

Iesūtāmam darbam pievienojama īpaša aizzīmogota aploksne, kur̦ā jāatrodas zīmei ar autora vārdu, autora adresi un autora izraudzīto motto, kas ierakstīts sacensībai iesniegtajā darbā.

8. Sacensībai domāto darbu iesū-tīšanas termiņš: 1957 gada 1. feb-ruāris.

9. Sacensības rezultātus paslu-dinās un balvas izsniegs Dziesmu svētkos. Visus sacensībai iesnieg-tos skaņdarbus iekļaus Otro vispā-rējo latviešu dziesmu svētku ASV arc̦hīva materiālos un pēc Dzies-mu svētkiem nodos Latviešu Trim-das mūzejam Vašingtonā.

Izmantojot šo dziesmu sacensī-bas noteikumu nodošanu atklāti-bai, Dziesmu svētku rīcības komi-teja draudzīgi lūdz visus latviešu skaņražus brīvajā pasaulē atsauk-ties ar saviem labākiem latviešu kor̦a literārtūrai veltītiem jaundar-biem uzticīgai latviešu dziesmas kultūras tālākai celšanai.

Lai latviešu dziesma ne mūžam neapsīktu!

Otro Vispārējo Latviešu Dziesmu Svētku Amerikas Sav. Valstīs Rīcības Komiteja.

Mirdza Kr̦ūmiņa

VĒROTĀJA

Nolieku savas dienas
Caurspīdīgas kā stiklus,
Vēroju kokus un laudis,
Putnus savādi bikl̦us.

Nāk rīti gaiši un mākti,
Cej laudis rokas tiem pretī.
Austi, uzausti, labā saule,
Un skumjās dvēseles svētī.

Šņāc tumša un dzelmaina upe
Ar krūmājiem augstā krastā.
Plūc meitene, zīlē ziedos
Un ilgojas neatrastā.

Nolieku savas dienas
Caurspīdīgas kā stiklus,
No vakara rasas vēsus
Un kādreiz mazuliet miklus.

SKOLOTĀJA UN KOR̦A VADOŅA 75 GADI

Ludvigs Alberins dzimis 6. sep-tembrī 1881. gadā Ternejas pagas-ta Pendegas skolā kā skolotāja dēls. Pirmos skolas gadus mācās pie tēva un viņa palīgskolotāja mū-zikālā Jūlija Korneta. Tad Terne-jas pagasta vietnieku pulks pie-šķir viņam stipendiju mācībām Rī-jienas draudzes skolā, kur labi mā-ca visus priekšmetus arī dziedāša-nu un mūziku. Tā kā abās pēdējās viņam jau laba priekšizglītība, tad draudzes skolā viņš jau redzami izceļas ar savu klavierspēli un dzie-dāšanu tā sauktajā mazajā kor̦ī svētku dievkalpojumu kuplināša-nai baznīcā. Arī pārējās mācības viņa sekmes tik izcilas, ka 1896. g. Baltijas skolotāju seminārā viņu uzņem kā valsts stipendiātu. Te vēl plašākas iespējas vingrināties ērģeļu un klavieru spēlē, spēlēt se-mināra orķestrī čello, dziedāt se-mināristu kor̦ī.

1900. g. pavasarī semināra kurss nobeigts, un jūlijā Naukšēnu pa-gasta vietnieku pulks pieņem L. A. par „Mirķe" skolas pārzini. Ar 90 skolēniem gan jāstrādā vienam divās klasēs, bet atlika arī laiks sabiedriskam darbam. Jau pirmā gadā noorganizēts dziedātāju koris, kam vēlāk gubernātors apstiprina „Naukšēnu dziedāšanas un mūzi-kas biedrības" statūtus.

Bet 1905. g. decembrī L. A. ap-cietina par piedalīšanos revolūcio-nārā kustībā un 1906. g. pavasarī atstādina no skolotāja amata. Pēc vairākkārtīgām apcietināšanām un atbrīvošanām no cietumiem Rūjie-nā, Valkā un Pliskavā, viņš atrod par drošāku doties uz Kostromas lielajiem mežiem, kur 1907. g. lai-mējas dabūt pārvaldnieka vietu kņazienes Sagārinas 80.000 desetī-ņu lielā mežsaimniecībā.

Pirmā pasaules karā no 1916. līdz 1918. g. L. A. ir kara ierēdnis kādā inženieru druž̦inā un pārzina koku materiālu sagatavošanu pozi-ciju nostiprināšanai 1918. g. pa-vasarī demobilizējās un rudenī at-griezās vāciešu okupētajā Latvijā.

Rūjienas komerc- un tirdzniecī-bas skolā L. A. uzsāka skolotāja gaitas, bet tās turpinājās tikai līdz 26. februārim, kad Ķirbeļos viņu mobilizēja cīņai pret lieliniekiem un iedalīja Valmieras pulkā. Pēc 3 nedēļu apmācībām Tērbatā pulks dēvās kaujās. Bet L. A. norīkoja at-pakaļ uz Rūjienu organizēt baronu pamesto muižu apsaimniekošanu no lieliniekiem atbrīvotā Valmieras apriņķī.

Visā šinī laika posmā pēc atgrie-šanās no Krievijas L. A. rosīgi dar-bojas visās sabiedriskās dzīves no-zarēs. Viņš ir pirmais vēlētais draudzes priekšnieks Rūjienā, Lat-viešu dziesmu svētku biedrības re-vīzijas komisijas priekšsēdis un valdes vai rev. komis. loceklis Jeru pagasta sabiedrībā, Rūjienas Savie-sīgā, Patērētāju, Izglītības, Zemko-pības un Mednieku b-bās. Bet vis-tuvāk viņam stāvējis pie sirds paša dibinātais Savieslgās biedrības prā-vais koris, ar kuŗu piedalījies visos vispārējos dziesmu svētkos, novadu dziesmu dienās Valmierā, Valkā,

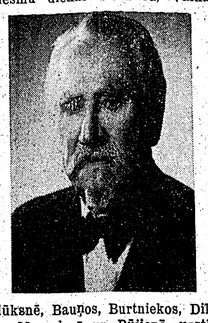

Alūksnē, Bauņos, Burtniekos, Dik-ļos, Mazsalacā un Rūjienā, uzstā-jies patstāvīgos garīgos un laicī-gos koncertos, svinīgos sarīkoju-mos un dievkalpojumos gan lute-rāņu, gan pareizticīgo baznīcās.

Par politiku L. A. neinteresējās, jo partiju piekopta demagoģija vi-ņam pretīga kopš mītiņu laikiem. Kaut gan skaitās Zemnieku savie-nības biedrs, tomēr aktīvu dalību tanī neņem. Protestēdams pret po-litikas ievešanu vietējā vidusskolā, viņš mācības pusgadā izņēma savu dēlu un meitu un pārveda uz Rī-gu, kur dēls beidza Konservatorijas čello klasi un meita angļu institū-tūtu. Baigajā gadā meita ar vīru bol̦še vīku deportēti uz Sibiriju.

1944. g. oktobŗa pirmajās dienās L. A. ar dzīves biedri devās bēgļu gaitās un tagad mūža novakaru pa-vada Vācijā Virchurgas 2. latviešu nometnē (Mainau). Viņš te noor-ganizējis un vada jauktu kori diev-kalpojumu kuplināšanai un Dauga-vas Vanagu kori liacīgām vajadzī-bām, pilda draudzes ērģelnieka un kasiera pienākumus un ir revīzijas kom. priekšsēdis nometnes latviešu komitejā un Daugavas Vanagu or-ganizācijā.

Indr. R.

Arturs Bērziņš

LATVIEŠU TEĀTR̦A ATȚIEKSMES PRET IBSENU

HENRIKU IBSENU PIEMINOT

(1828. 20. 3. — 1906. 23. 5.)

IV

Arī latviešu teātrī Spoki nāca vē-lu. Visas niknās cīņas ap šo lugu tad jau bija norimušas. Pati ie-dzimtības un deģenerācijas prob-lēma vairs nebija tik akūta kā 80. gados. No lugas bija atlupusi arī tai piedēvētā tendence, bet palicis tikai brīnišķīgā tehnikā uzrakstīts skatuves darbs. Sākot ar 1907. g., kad Spoki pirmoreiz parādījās Apollo teātrī, Ibsena luga mūsu teātŗos ir piedzīvojusi 11 jaunuz-vedumus: Rīgas latviešu, Rīgas Jaunā, Liepājas, Jelgavas, Pēter-burgas, Maskavas, Daugavpils, Val-kas un citos latviešu teātŗos. Pē-dējais Spoku uzvedums Rīgā, kā tas bija lasāms komūnistu laik-rakstos, noticis 1955. g.

Mākslinieciski gatavotais un rū-pīgākais Spoku iestudējums bija Rīgas latviešu teātrī (1908.), režīju vadot J. Duburam un lugā spēlējot līdz Jūlijai Skaidrītei (Alvinga kundze), Dacel Akmentiņai (Regi-na), R. Veicam (Osvalds), Michel-sonam (Manders). Engstrandu iz-veidoja J. Duburs. Tāda tēlotāju ansambļa lugai vairs nekad nav bijis. Smalki niansēta kamerspēle no sākuma līdz beigām. Un tomēr kvalificētai izrādei nebija cerēto panākumu. Lugu vairākārt atkār-toja, bet publikas atsaucība bija tikai vidēja.

Atliek vēl atzīmēt, ka Duburs savu blēdgo galdnieku Engstrandu tā bija iemīlējis, ka Spokus izrau-dzījās savai 25 gadu skatuves dar-bības jubilejai, ko svinēja 1910. g. 18. sept. Jelgavā, kur bija uzsā-cis savas aktiera gaitas. Spoki spē-lēti daudzās vietās Krievijā. Krie-viem bija varens Osvalda tēlotājs Orļenevs, kas tai lakā tika redzēts arī Rīgā. Reinharda vācu teātŗos Osvaldu tēloja neurasteniķis Moissi ar sakāpinātu psiholoģiju. Pašlaik Zviedrijas Dramātiskais teātris Spokus izrāda jubilejas izrādē.

Laika gājumā ir grozījušies arī ieskati par to, kas galvenā persona lugā. Sākumā centrā izvirzīja Os-valdu, tad par galveno personu at-zina Alvinga kundzi, bet visjaunā-kā laikā — mācītāju Mandersu, ku-ŗu dramātiķis lugā norakstuŗojis vienpusīgi.

Vikingu laiku romantikas, bet it sevišķi spēcīgo un reljefo sieviešu rakstuŗu pēc latviešu teātrī ļoti ie-cienīta kļuva mākslas efektu pil-nā, elegantā drāma Ziemeļu varoņi. Vispirms to izrādīja Rīgas Jau-nais teātris (1910.), tad Rīgas lat-viešu teātris (1917.), lugai divi ie-studējumi bijuši Liepājā, pa vienam Jelgavā un Valmierā. Nacionālais teātris Ziemeļu varoņus rādīja 1937. g., bet pēc tam luga vairs nav ti-kusi sagatavota.

Ziemeļu varoņi bija viena no tām Ibsena jaunības laika lugām (ie-spiesta 1858.), kuŗu norvēģu pub-lika tūliņ silti apsveikusi. Pirm-izrādi sagatavojis pats autors lai-bā tēlotāju sastāvā. Nedaudz ga-dos Ziemeļu varoņi bbija izrādīti vairāk nekā 100 reižu, tagad jau norvēģu galvenajā teātrī. 70. gados luga parādījās kontinentā — Ko-penhagenā, Minchenē, Drēzdenē, Vīnē u.c. Latviešu teātrī vislabā-kos panākumus luga guva Rīgas Jaunā teātrī, kas viesizrādes rīko-ja arī lauku biedrību namos.

No Ibsena lielajiem darbiem iz-rādīti — Brands, Pērs Gints un Troņa tīkotāji. Šīs lugas prasa lie-lu mākslinieciscu ieguldījumu kā tēlojumos, tā skatuviskā apdarē. Lielās Ibsena lugas pa spēkam bi-jušas tikai Nacionālam, Dailes un Rīgas Jaunam teātrim.

Brands bija pirmais, ko Rīgas Jaunais teātris sagatavoja jau priekš Pirmā pasaules kara. Fr. Mierkalna diezgan pastīvā tulko-jumā un skatuves gleznotāja A. Ci-mermaņa dekorācijās. Uzvedums patiesi bija ciets rieksts ne vien aktieŗiem (Brandu tēloja E. Smil-ģis), bet arī režijai un publikai, kas nebija pieradusi pie Ibsena prāt-nieciskās dzejas un lugas pagausās dramātiskās norises. Izrāde neva-rēja un nevarēja atraisīties no de-klamātoriski sausa toņa.

Pēc Rīgas Jaunā teātŗa ne visai veiksmīgās izrādes, Brandu vēl ir uzdrošinājies rādīt Liepājas teātris (1935.).

Pēram Gintam Norvēģijā, iznākot grāmatā (1867.), bija nepieredzēta atsaucība — dažu mēnešu laikā lu-ga iznāca divos izdevumos.

Latvijā Pērs Gints inscenēts di-vos teātŗos: Dailes teātrī 1921. un 1939. g., kā arī mazajā režisora Pū-ķes eksperimentālā teātrī 1937. g., rīkojot izrādi Olava skolas šauraj-ā zālītē. Dailes teātŗa uzvedums bija raibs, krāsains, ļaužu skatos dzīvības pilns, kas vienmēr ir bi-jusi teātŗa īpatnība. Abos inscē-nējumos Gintu tēloja E. Smilģis, kam bija nepārvarama vājība vien-mēr pašam tēlot visas pasaules li-terātūras dižās personības. Vis-maz otrās reizes sagatavojumā Ginta lomu vajadzēja atdot citam tēlotājam. Ja vēl varēja kaut kā samierināties ar viņa Gintu vecu-mā, tad jaunais Gints nespēja dot nekādu noģiedumu par šī jaunek-ļa straujumu, fantazijas brīvo lidoj-umu un trakulīgām izdarībām. Bri-niškīga bija Lilita Bērziņa Solveig-as tēlojumā. Sirds izjūtu bagāts mūžīgās mīlētājas tēls. Grūtāko lomu lugā aktrise veica izlīdzinātā spēlē un labā gaumē.

Runājot par Ibsena simbolistis-kajām drāmām, nevar aizmirst ne-minētu faktu, ka daudzas no tām savus pirmuzvedumus piedzīvoju-šas ne Rīgā, bet Liepājā. Nevar jau nu teikt, ka Liepājas teātŗa publika skatuves mākslā būtu kompetен-tāka un prasīgāka par rīdziniek-iem. Izskaidrojums vienkārš:. priekš Pirmā pasaules kaŗa Liepā-jā darbojās divi teātŗi, kas savos ansambļos bija saistījuši labu skai-tu iekārojamu profesionālu aktie-ŗu un režisoru. Tiem nu bija jāuz-labo repertuārs, izraugoties un tul-kojot modernās drāmas. Liepājā tulkots ticis arī Ibsens un tur noti-kuši Rosmersholmas (1908.), Būv-meistara Solnesa, Mazā Ejolfa pirmuzvedumi

Būvmeistaru Solnesu bija pārtul-kojis Līgotņu Jēkabs. Lugas iespie-dums iznāca Liepājā, un tas ir no-derējis citiem tālākiem teātŗa uz-vedumiem. Pēc Liepājas Solnesu iestudēja Apollo (1908.), Rīgas lat-viešu (1909.) un Pagaidu nacionā-lais teātris Valkā (1917.). Noska-ņotākais Būvmeistara Solnesa in-scenējums bija Rīgas latviešu teāt-rī, kur galvenajā tēloja Reinholds Veics, bet Hildu Vangeli Dace Ak-mentiņa. Veics kā lugas režisors bija daudz strādājis, lai izrāde gū-tu spraigu un saistīgu dialogu, un būtu izcelti kontrasti, tomēr Ibsena simbolisms nebija vēl atmirēts. Par izrādi priecājās intelligentā publika, taču skatītāju zāles vairā-kumam Ibsena simboliskā ideolo-ģija vēl bija svešа. Gluži tas pats bijis Berlīnē, kad tur 1893. g. Re-sidences teātrī E. Reichers tēlojis Solnesu; jau pēc trijām izrādēm lu-gu vajadzēja svītrot repertuārā.

Hedu Gableri Latvijā pirmā spē-lējā Jūlija Skaidrīte. Viņas lomas bija viengabalainas klasiskas va-rones, bet ne modernās sievietes ar sadrumstalotu, untumainu un ek-scentrisku psiholoģiju. Daudz tu-vāk Ibsena Hedai bija piegājusi Marija Leiko, kas 1928. g. viesojās Nacionālajā teātrī. Heda Gablere ir bijusi Eleonoras Dūzes mīļākā loma, un to viņa veidojusi ar lielu dvēseles spēku koncentrāciju.

Ibsena Jūras sievieti pirmo reizi izrādīja 1911. g. Tautmīļa-Bērziņa iestudējumā Uļeja zālē. Izrāde ne-kādu lielu iespaidu neatstāja. Cil-tos teātŗos lug nav parādījusies.

Jūras sieviete Londonā cietusi flasko, Parīzē par to bijušas dal-tas domas, lieli panākumi tai tikai Berlīnē. Dūze Elīnas lomā triumfējusi kā savā atvadu izrādē (1909.), tā arī vēlāk.

Ibsena oplogs Kad mēs, mirtu-šie, atmostamies pirmuzvedumu piedzīvoja 1915. g. Rīgas Jaunā teātrī. Tātad 1915. g. bijušas trīs Ibsena novitātes vienā pašā teātrī. Liekas, ka tas patiesi daudz. Bet nav jāaizmirst, ka šai gadā Rīga dzīvoja kaŗa psihozē. Ignorēdams kaŗa lugas, teātris raudzījās pēc nopietna repertuāra. Ir cits jau-tājums, cik tas bija sekmīgs mate-riāli un mākslinieciski.

Ibsena priekšpēdējo lugu, kas sarakstīta 1896. g., sāmētā drīz iz-rādīja Rīgā. Pirmizrāde notika 1905. g. Rīgas latviešu teātrī. Tul-kojums Rūdolfa Blaumaņa. Otrs inscenējums latviešu teātrī bija tik-kai pēc 30 gadiem, kad to Nacionā-lais teātris 1936. g. izrādīja J. Oš režijā. Borkmaņa monumentālo tēlu veidoja Osis asās kontūrās un traģiskā cietēja pašlepnumā. Ela Ranheima bija Ludmila Špilberga, kas šai lomā sniedza vienu no sa-viem labākiem un pilnīgākiem ska-tuves tēliem.

Pārlaižot skatienu par Ibsena lu-gu izrādēm latviešu teātrī, jāsaka, ka vispilnīgākais, iespaidīgākais un populārākais gan ir bijis Troņa tī-kotāju uzvedums 1921. g. Nacionā-lā teātrī. Tiešām tā bija augsta māksla, ko sniedza galveno lomu triumvigāts — Aleksis Mierlauks bīskapa Nikolasa, Jānis Osis Sku-les un Jānis Ģērmanis Hakona lo-mā. Sevišķi Mierlauka spēle bija vārda tiešā nozīmē ģeniāla. Cietie, nežēlīgie un iekšēju kaislību ap-skurbinātie cilvēki bija viņa īstā vērienā. Nav aizmirstamas tās el-lišķās gaviles, kad bīskaps bija līdz pašām debesīm sakurinājis naida liesmas un pats sevī pārdzīvoja at-riebības saldo skurbumu. Iedzimtā jaundaris, „vairāk nekā cilvēks", kam ellišķīgs spēks sēt launuma sēklu starp cilvēkiem un valdnie-kiem. Ar spēcīgu izjūtu un gruzdo-šu šaubu pilnu dvēseli J. Osis tē-loja Skuli. Gaiša un pašpārlieci-nāta gaita bija J. Ģērmaņa Hako-nam, kam nav mazāko šaubu par savu ķēniškīgo uzdevumu un pie-nākumu. Publika šais cīņas skatos bija fascinēta, — skatītāji elpu aiz-turējuši un acis nenovērsuši no skatuves, sekoja traģiskais norisei. Patiesi vienreizēja izrāde.

Henrika Ibsena lugu tulkojumi ar nedaudz izņēmumiem ir iznāku-ši grāmatās, daži pat vairākreižu. Sevišķi jāpiemin Jāņa Akuratera Branta, Pēra Ginta, Troņa tīkotāju un Mežāpiles pregnantie un dzejis-kie tulkojumi tieši no oriģinālvalo-das.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

(26. turpinājums)

„Intu . . . Kādu Intu . . . Ja mums tagad nebūtu jāšķi-ras, es to nebūtu pieminējusi, bet tagad vienalga . . . Tikai saki man taisnību — kas šī Inta? Un kur viņa?"

Tā. Te tas bija. Un atkal jāmelo, un atkal jāliedzas, un atkal jākļūst par nelieti.

„Inta? Un es viņu saucu?"

„Ja negribi — nesaki. Bet reiz tu teici, ka vīru no sievas nedrīkst šķirt nekādi noslēpumi."

Nedrīkst. Tiesa. Bet vīru no sievas nekas nedrīkst šķirt, ne tikai noslēpumi vien. Ne tālums, ne laiks, ne grūtumi, ne vientulība — nekas.

„Nav man ko slēpt," viņš lēni un apdomīgi lika vārdu pie vārda, „Inta — mana jaunības mīlestība. Vienīgā — bez te-vis . . ."

„Un kur viņa tagad?"

„Nezinu . . . Varbūt dzīva, varbūt jau mirusi . . . kopš četrdesmit ceurtā gada nav ziņu. Varbūt Vācijā, varbūt jau citā pasaules daļā."

„Tu viņu nekad neesi meklējis? Pēc tam?"

„Nē. Jo atradu tevi."

„Mani tu atradi pirms trīs gadiem. Tev bija gari gadi lai-ka — daudzi atraduši tuviniekus — pat Amerikā. Pasaule ir maza. — Tu viņu ļoti mīlēji?

„Ļoti, ļoti, ļoti. Tik ļoti, ka gadiem tikai par viņu vien domāju un sākumā pat tev gāju garām, tevi neredzēdams. Tik ļoti, ka lūk, pat naktī esmu viņas vārdu saucis. Tikai pats to nezināju."

„Un tagad?"

„Tagad? Tu zini, ka tevi mīlu, ka tu man esi tuvākais cil-vēks, ka man tevis vajag, un ka es vienmēr atgriežos pie te-vis, kaut arī neesam saņēmuši ne dzimtsarakstu, ne baznīcas svētību."

Bet Monika nerima.

„Ja tu šodien viņu atrastu, pie kuŗas tu paliktu — viņas vai manis?"

Bija karsta jūnija pēcpusdiena. Vaivari bija darbā, un pelēkais koka nams no ārpuses izskatījās tukšs un atstāts. Liepas ziedēdamas un smaržodamas slābanām lapām glāstīja jumta stūri, un garām braucošie zirdzinieki, vai kāds rets auto tām uzklāja vienmēr jaunas putekļu kārtas.

Virtuvē, jaunajā uzvalkā, apkaklītē un pelēkā kravatē, dzeltenu saplāksņa ceļa somu pie kājām, muguru pret durvīm stāvēja Imants. Monika viņam kārtoja kravati, lai gan tā bija jau vairākkārt sieta un veidota un arī vairākkārt jau atzīta par pareizi sasietu.

Līdz šim brīdim, kopš nakts pēc pārrašanās no Rīgas un izrunāšanās ar Moniku, Imants gatavošanos aizbraukšanai bija vērojis it kā no malas. Monika bija mazgājusi, lāpījusi un kārtojusi viņa veļu, gludinājusi apkaklītes un kabatas lakatiņus, sameklējusi un aizņēmusies dzelteno ceļa somu un vis-pāri rūpējusies, lai viņš aizbrauktu godam. Viņa bija staigā-jusi smaidīdama un trallinādama, un tikai brīžos, kad neviena nebija tuvumā, viņa kā nogurusi apsēdās krēslā, un pierē tad viņai iegriezās dziļas un nopietnas rievas. Bet kad Imants vai cits kāds ienāca istabā, viņa atkal cēlās un vieglu soli turpi-nāja sākto.

Un nu bija pienācis atvadu brīdis, un aizbraukšana vairs nebija kaut kas, kas neattiecas uz viņu, bet cieta, neapšau-bāma īstenība.

Pēdējās divi nedēļās Imants bija juties kā ģimnazijas lai-kā, kad bez zināšanām bija gājis uz latiņu klases darbu. Gan fabrikā, gan ārpus tās partijas attiecīga darbienieki viņu bija mācījuši un skolojuši. Ja viņam pie tam nevajadzētu radīt ie-spaidu, ka viņš pats šīs lietas visas zina labāki un pat vēl pa-matīgāki par saviem skolotājiem, šis apmācību laiks nebūtu bijis grūts. Bet jaunais stāvoklis, kādā viņu bija ievedis at-klājums par Jāņa Augara darbību partijas labā viņam ne-ļāva būt tikai skolniekam. Uz viņu tagad raudzījās ar cie-ņu un viņa vārdus un uzskatus svēra divtik rūpīgi. Galu galā Jānis Augars taču bija viens no vecajiem cīnītājiem.

„Liekas — viss nu būtu . . ." Monika vēlreiz, it kā putek-ļus notriekdama, pārlaida delnu Imanta plecam, „un tu tagad aizbrauksi. — Zini, es ne varu un nevaru atsvabināties no sa-jūtās, ka —"

Viņa pēkšņi pārtrauca un noliecās pie ceļa somas — vie-na siksniņa negulēja gluži pareizi.

„Nu? No kādas sajūtas?"

„Ak nu! Muļķības! Nervi!"

Pēkšņi viņš kļuva skarbs.

„Nervi! Nervi! Vai tev vien ir nervi? Ja kas sakāms, izrunā līdz galam, bet neatstāj pusvārdā. Ar saviem nerviem tu manus esi saēdusi — nervi!"

„Bet Jāni . . . Jencīt . . ." viņas acīs bija iesprāgušas asaras.

„Jāni, Jencīt!" Imants mēdījās, „Jāni, Jencīt! Būtu vis-maz runāt iemācījusies? Laid nagus nost — sapurgāsi siksnu, un tas būs tas!"

Viņa atlaida ceļa somu, pagriezās un kā bēgdama ieskrē-ja Vaivaru istabā. Viņa mēģināja durvis aiz sevis aiztaisīt, bet tās bija nosvērušās, slēdzene bija veca, un aizdarītas, tās atkal svēras atpakaļ. Pa vaļējo spraugu Imants redzēja, ka Monika iekrita Vaivaru gultā un abas rokas dūrē sakniebtas, bija pie-likusi mutei un ar visu spēku tajās koda.

„Ak pilļāt vajadzēja!" viņš tai rupji nokliedza pakaļ un tvēra pēc ceļa somas, bet kad tai pašā brīdī no Vaivaru ista-bas atskanēja kā smokoša cilvēka sēciens pēc elpas, viņš at-laida somu un ar divi soļiem bija pie Monikas.

Viņa bija tagad abām rokām uzmetusies Vaivaru gultas galam, galvu uzspiedusi rokas dilbam un viss viņas ķermenis raustījās smagās elsās. Laiku pa laikam no viņas izlauzās tas pats smacēja gārdziens, kas Imantam bija atdevis saprātu.

Viņš nometās pie gultas, vienu roku aplika Monikas ple-cam un ar otru mēģināja pagriezt tās galvu pret sevi.

„Monika! Monika mana — piedod! Es pats nezinu . . . es esmu lops . . . nelietis, man vajag . . . mīļā mana — pie-dod! Es — es nekur nebraukšu . . . Monika, dzirdi! Nekur. Es tevi neatstāšu, es neiešu no tevis nekur! Es palikšu tepat, un vienmēr kopā — dzirdi — vienmēr! Tu man esi viss — mana sieva, mana . . . Es nezinu, kas man bija noticis . . . Satraukums, nervi . . . Piedod? Jā?"

Viņas elpa mazliet aprima, bet ķermenis vēl vienmēr trī-cēja kā drudzī.

„Kas man tev ko piedot?" viņa lēni runāja, kad Iman-tam bija izdevies pagriezt tās galvu pret sevi, „tu jau tā ar mani drīksti runāt, jo kas gan es tev esmu?"

Viņa rūgti iesmējās, tad turpināja:

„Tava sieva? Nē, draugs! Klātgulētāja, kalpone. Ja Inta būtu šeit — tā būtu bijusi tava sieva. Un ja tu viņu šodien atrastu, tu, atpakaļ neskatīdamies, aizietu pie viņas. Kaš desmit gadus nav aizmirsta, to neaizmirst nekad."

„Tu esi mana sieva, Monika," viņš glāstīja tai matus un bezgalīgs maigums un žēlums bija viņā. Gribējās pateikt kaut ko labu, izlīdzināt nervu izvirduma nodarīto ļaunumu, atgriezt viņas sejā smaidu.

„Un ja tu netici, nāc man līdzi. Vēl ir stunda laika — ie-sim, kādi mēs esam un salaulāsimies. Dzimtsarakstī ir tepat pa ceļam. Tad tu ticēsi, ka tu esi man vairāk, nekā tu teici — kalpone un — un —"

(Turpinājums sekos)

vairs līdz neņēmu, jo, pēc visām rinai ar mani nebija ļaunu nolūku. uzvalkā, kas man tiešām labi pie-mana paša neveiklību, pēc tik ilga u apmainot pret civilo. Pat virs-umurs mums abiem bija viens un

, tā Karina," nodomāju, „ka tai ir diem vīriem, kāds toreiz biju es un būt viņas vīram. Kaut nu kaŗš tik īrs netiktu no Zviedrijas mājās, jo, usdienas temps pieturēsies, tad varu ivošanu!"

dāņu meičas no manis bija bēgtin kāmēr uniformu nēsāju, bet tagad laipni uzsmaidīja. Žēl, ka nepratu rējis papļāpāties . . . Zināju, ka gan-t vāciski, bet kā civīlistam lietot šo bīstama lieta.

rinas durvīm, tomēr mazliet trīcēju-bailēm, ka kaut kas slikts varētu o tā jocīgā kutinātāja, kas vīriešos lgu laiku neredz sieviešu brunčus. ija aizturētas gaidas uz vakariņām kas nu jau tik sen nebija baudītas.

Karina. Esot aizlaidusi kalponi uz kaļ būšot tikai rīt. Lai nākot vien nūziku, apkal

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtījumus:

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtījumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Darbus apzinīgi un gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi

Pasūtījumus pieņem:

spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239 un kantorī, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada

MOONLITE VILLA

ROSEDALE, Ont., Kanadā

Tel.: Burnt River 16, Ring 31

Izrīējamas istabas vasarniekiem

LABA ATPŪTAS VIETA PELDĒŠANĀS, SAULOŠANĀS LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA

Uz vēlēšanos ar U Z T U R U vai arī pašgatavošanas iespējas

M. VESTFĀLE un K. MAJORS

Ing. M. MARDI'S AUTOVADĪŠANAS SKOLA

490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto

Automatisko un standarta transmisiju auto

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās

6537 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 8-2003 pēc pusdienas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

LAIKRAKSTA LA

atsevišķus numurus Toronto iespējams saņemt:

PILSĒTAS CENTRĀ

LA birojā, 123 Huron Street

All Nations Book and Film Service, 340 College St.

Pocos Meat Products, 376 College St.

Balint Newspaper and Book Store, 272 Spadina Ave

Central Meat, 928 College St.

Lotus Florists, 802 Bathurst St. Pieņem arī jaunus abonementus

Rūta Restaurant, 994 Dundas St., West

Atlantic Restaurant, 1330 Dundas St., West

Modern Delicatessen, 746 Dovercourt Rd.

RIETUMU DAĻA

Atlas Food Store, 1583 Queen St., West

Spring Marketeria, 118 Roncesvalles Ave

Venus Florists, 281 Roncesvalles Ave.

Little Riga, 648 Roncesvalles Ave. Pieņem arī jaunus abonementus

E. J. Groceteria, 384 Roncesvalles Ave

High Park Food Market, 1663 Bloor St., West

AUSTRUMU DAĻA

Ansmits Groceries, 274 Parliament St.

Calla Florists, 727 Danforth Ave

Broadview Bakery and Delicatessen, 731 Broadview Ave

Toronto augšminētajos veikalos atsevišķi laikraksta eksemplāri jau dabūjami - trešdienā; numurs otrdienas vakarā un sestdienas numurs piektdienas vakarā, tā izbraucēji nedēļas nogalēs var jau paņemt līdz jaunāko laikrakstu.

SAULAINĒ pie pārvaldnieka Rudzīša kunga

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE-BALDUMS

MELONES UN VĪNOGAS

Melonēs ir daudz ūdens daļu un to barības vērtība nav augsta, apmēram puse ābolu barības vērtības. Melones var ieziemot, vārīt kompotā un ēst svaigā veidā. Melones pērkot, jāraugās, lai tās nebūtu par daudz nogatavojušās vai arī pilnīgi nenogatavojušās. Nenogatavojušos melonu miza ir pilnīgi bez krāsas.

MELONU KOMPOTS

1 melone, 1 citrons, 1 gabaliņš kanēļa, 2 krustnagliņas, ½ tase ūdens, 150 gr. cukura.

Ūdeni ar cukuru, citrona sulu un garsvielām savāra. Meloni nomizo, izņem mīkstās daļas, sagriež nelielos gabaliņos un vāra cukura sīrupā. Ja vēlas, sīrupu var tikai pārliet melonu gabaliņiem un atstāt, lai tie iesūcas. Galdā pasniedz ar cepumiem.

MELONU ŠĶĒLES VĪNĀ

1 melone, apm. 2-2½ mārc., 300 gr. cukura, 1 pudele baltvīna, 1 gabaliņš kanēļa.

Meloni nomizo, atbrīvo no mīkstām daļām un sagriež šķēlēs. Uzvāra vīnu ar cukuru un kanēli, ieliek melones šķēles un vāra, līdz top dzidras, tad izņem, sakārto kā un pārlej ar šķidrumu.

MELONU ŠĶĒLES AR CITRONU SULU

1 melone, 300 gr. cukura, ½ ltr. ūdens, 3 citronu sula.

Tālāk rīkojas kā iepriekš minēts.

MELONE ETIĶĪ

Uz 2 mārc. melonu šķēlu ņem 1 mārc. cukura, ¼ ltr. vīnetīka, ¼ ltr. ūdens, 5 krustnagliņas un gabaliņu kanēļa.

Šķidrumu ar garšvielām uzvāra, ieliek melonu šķēles un vāra, kamēr mīkstas. Melonu šķēles izņem un šķidrumu vēl ievāra, tad pārlej melonu šķēlēm.

ŪDENS MELONES

Ūdens melones aug ļoti siltā klimatā, kur arī vislabāk nogatavojas. Ziemeļu zemēs audzētas ūdens melones attīstās ļoti lēni. Ūdens melone ir liels sārens auglis ar zaļu svītrainu mizu. Auglis ir ļoti salds, tam daudz sēklu un ūdens, un tā barības vērtība ir zema. Ūdens melone jātur ļoti aukstā vietā, pat uz ledus, tad tā ir garšīga un atspirdzinoša.

Ūdens meloni var sagriezt mazākos gabaliņos, izņemt sēklas un pārliet ar piparmētru mērci vai arī, sagriežot mazākās šķēlēs, var garnēt auglu salātu bļodas vai arī piejaukt auglu salātiem.

VĪNOGAS

Vīnogas tiek audzētas galvenokārt ēšanai svaigā veidā, rozīņu izgatavošanai un vīnam. No vīnogām gatavo arī sulu, mazāk lieto kompotiem un konservēšanai.

Vīnogas iedala galvenais divi šķirnēs — vienas, kuru miza neatdalās, kā: Tokajas, Muskata u. c. un otras, kuru miza viegli atdalās, kā: Niagaras, Delevares u. c.

Vīnogu sulu var gatavot ar ūdeni un bez ūdens. Ja vīnogu sula sagatavota ar ūdeni, to izmanto ātrai lietošanai — atspirdzinājumu dzērieniem.

Vīnogu sula, kas gatavota bez ūdens, vēlāk atšķaidāma, ja garša ir pārāk asa un sula bieza.

VĪNOGU SULAS GATAVOŠANA BEZ ŪDENS

12 ltr. vīnogu, 3 mārc. cukura.

Vīnogas nomazgā, noņem no kātiņiem un ieliek konservējamā katlā, karsē lēnām un ar karotī saspaida; karsē, kamēr rodas sula, tad ielej drēbes maisiņā un sulu notecina. Sulu ielej katlā, pievieno cukuru un karsē līdz vārīšanai. Tad salej pudelēs vai konservu glāzēs, noslēdz un karsē 5-10 minūtes atkarā no trauku lieluma.

„KOMŪNISTU PILĪ PIE PARTIJAS KORIFEJIEM"

(Pārnesums no 2. lpp.)

„Jūs esat pārpratuši latviešu stāvokli Zviedrijā. Viņi pie mums ieradās kā bēgļi, ieguva asila tiesības un daudzi tagad ir jau Zviedrijas pilsoņi. Bet viņiem nav nekādas sevišķas ietekmes Dagens Nyheter redakcijā, ne arī Zviedrijas Riksdāgā."

Tālāk informēju, ka „Dagens Nyheter ir brīvs laikraksts un ievadrakstus raksta politiskais redaktors .Par sevi teicu, ka esmu reportieris un nekādus politisku rakstus nerakstu. Bet „Cīņas" redaktori tam neticēja. Viņi ir pārliecināti, ka „Dagens Nyheter" redakcijas darbiniekiem jābūt partijā uzņemtiem, ko es noraidīju, jo tas tā nav, pie tam uzsvērdams, ka redakcijā strādā cilvēki ar dažādiem politiskiem ieskatiem. Atkal skeptiska smaidīšana.

Nu saruna bija galā.

Tad sākās redakcijas telpu apskate un nonācām redakcijas lepnuma telpā — lasītāju vēstuļu ardīva istabā. Mēs jūdzām, lai mums dažas no šīm vēstulēm parāda.

Vienā vēstulē rakstītājs sūdzas, ka laikā nesaņem laikrakstu, otras autors sudzas par kāda kolchoza darba rezultātiem un trešajā par augstām preču cenām u. t. t.

„Vai tur ir lielāko tiesu šādas sūdzēšanās vēstules?"

„Jā!" atbild latviešu tulks.

„Nē!" saka krievu tulks, tādu vēstuļu nav daudz!"

Un es nesapratu, kādēļ viņi ir tik lepni, ka laudis par visu sūdzas.

Apakštelpā, saliktuvē, pie sienas Staļina portrets, jo vecākie strādnieki gribot, lai tas tur paliek.

Tad mūs aicināja redakcijas ēdamzālē: lielā telpā, ar saukļiem pie sienām par mieru un tā svētību... Uz galda bija liela paplāte ar sviestmaizēm, lielāko tiesu ar biezu krievu kaviāra kārtu, veselas degvīna baterijas un limonādes pudeles (krievi pēc katra „šnabīša" iedzer pa limonādes malkam), krievu konjaks, aprikožu, ābolu, bumbieru šķīvji.

Šefredaktors uzdzēra Zviedrijai un mums jautāja, kam mēs domājam uzdzert. Es liku priekšā uzdzert latviešu tautai, kā arī darījām.

Tad mums sadeva smagus visādas literātūras saiņus par Latviju, piebilzdami, ka tā neesot nekāda propagandas literātūra. Saturs esot rakstīts latviešu valodā, un mums nebūšot nekādu grūtību to pārtulkot zviedriski.

Tad ardievojāmies un bijām atkal svaigā gaisā.

KOMŪNISTU LAIKRAKSTA KOMENTĀRI UN BRUNO KALNIŅŠ

Arī zviedru komūnistu laikraksts „Ny Dag" sāk savu rakstu seriju par Rīgu, protams, stāstot saviem lasītājiem, ka boļševiku okupētajā Latvijā piens un medus tek un cilvēki aiz laimes nezinot, kā okupantiem pateikties. Starp citu, atticīgi Čekā apstrādāts viens no zviedru izdotajiem latviešu ieročiem — 46 gadus vecais Augusts Kaņeps, kuram tad arī ir bijis kā — „autoram" jāparakstās zem Rīgas boļševiku priekš „Ny Dag" sacerētiem rakstiem, cildinot Rīgas dzīves apstākļus, kas strādniekus baro gandrīz vai katru dienu ar — krējumu un avenēm...

Starp citu Zviedrijā izcēlusies plaša polemika 1) starp Ny Dag un Dagens Nyheter redakcijām, jo boļševiku avīze pārmet D.N. žurnālistam, ka viņš savu rakstu saturu — „grābis no gaisa" un pārmet kara flotes vadībai, ka tā atpakaļcelā no Rīgas „buržujiskās preses" vīrus uzņēmusi uz kara kuģiem, uz ko DN atbild, ka vietas būtu bijis arī ND vīriem, bet tiem laikam bijusi vēlēšanās vēl palikt pie saviem Rīgas biedriem...

Kreiso sociāldemokratu laikraksts arī iejaucies polemikā un „izlabo" dažus Ny Dag izteicienus par latviešu sociāldemokratiem Menderu un Lorencu, kuŗus abus intervējuši šie sociālistiskie laikraksti — Ny Dag un Aftontidningen. Pēdējā atbildi Ny Dag'am acīmredzot rakstījis Bruno Kalniņš, protams, neiztikdams bez savām kārtējām denunciācijām, ka igauņu pielikums pie zviedru dienas laikraksta Stockholms Tidningen esot fašistisks un darot kaunu visai demokratiskai trimdas sabiedrībai un latviešiem esot tāds pats — ulmanistisks laikraksts Latvju Vārds. Un Bruno Kalniņš beidz šo savu denunciāciju ar izsaucienu: „Lūk, kādi tumši sakari ir zviedru tautas partijai!" Kā Dagena Nyheter, tā Stockholms Tidningen tiek uzstkatīti par prof. Ulīna tautas partijai tuviem laikrakstiem). Sakarā ar šo Bruno Kalniņa kārtējo denuncēšanas „akciju" kā igauņu minētā redakcija, tā arī Latvju Vārds attiecīgi atbild, ko dara arī Dagens Nyheter redakcija, atbildot Aftontidningen'a denunciācijām.

Jāņa Jaunsudrabiņa stāsts

URŠULĪTE

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

Aiz dzelzs priekškara

Uz Āziju izsūtīto jauniešu briesmu signali

„Pirmajos gados tie pacieta grūtības — bija romantika. Tagad traktoristi Rozu atlaida. Viņa bija strādājuši šūšanas fabrikā. Domāja: aizbraukšu, pastrādāšu, dabūšu dzīvokli, izrakstīšu vecākus. No tā nekas neiznāk. **Slikti ar izpelņu, grūti ar ēšanu.** Klāt nāca personīgs apvainojums no pārvaldes..." (Kom. pr., 22. 7. 56.)

*

„Kustanajas apgabalā mēchanizātori cauru gadu dzīvo neapsildītos vagonos. Parasti brokastīs, pusdienās un vakariņās viens un tas pats ēdiens. Nav bērnu dārza, nav pirts. **Cilvēki sašutuši: nav dzeramā ūdens.** Ģeologi gan izdarījuši urbumu, bet aka līdz šim laikam Černiševska v. n. sovchozā nav ierīkota. **Maizi cep nepiemērotā telpā un bieži to nevar ēst..."** („Pravda", 1. 8. 56.)

*

„Altajā komsorgs Saša Lebeģenko ar sievu dzīvoja uz mājas jumta, kas no vējiem bija aizsargāts no 3 pusēm ar vairogiem. Viņa sieva tur gatavojās dzemdēt..." (Komsom. prvda, 28. 7. 56.)

*

„...Rižchoztorg" (pārv. Kunstmans) nav nodrošinājis aizbraucējus ar emaljētām krūzītēm, termosiem, ceļojuma pudelēm, sīkiem galdnieka instrumentiem... Dzirnavu ielā „Tekstilobuvšveitorga" bazē nav elementārākās kārtības. Mantas nogāztas kaut kā, nav kur pielaikot. Noliktavu grūti atrast: nav izkārtnes". (Koms. pr., 4. 8. 56.)

*

„Bratskas HES celtniecības prks telegrafē z. Maskavu: sūtiet jaunus celtniekus. Šogad sevišķi daudz knišļu, pret kuriem nav līdzekļu. Pats grūtākais ir — ne dzīvošana teltīs, nedz knišļi, bet doma par savu nenozīmīgumu. Zemi rok ar lāpstām, baļķus nes cilvēki paši; viņus neviens nežēlo. Trūkst būvmateriālu..." („Komsom. pravda", 18. 7. 56.)

NODOKĻI IZPOSTA KOLCHOZNIEKUS

„Maza istaba, kurā ar roku var aizsniegt griestu sijas. Mazs logs ar 6 rūtīm uz ielas. Istabā gar sienām sakrautas kastes ar kartupeļiem, malka. Pie sienas arī ierāmēti 4 atzinības raksti par teicamajiem sasniegumiem mākslinieciskajā paškarbībā. Istabas vidū galds, uz tā kantains maizes klaipiņš — pilsētā pirkts un uz kolchozu atvests. Istabā uz mūrīša, sagērbusies āra drēbēs, sēž šī skumjā dzīvokļa saimniece Velta Ķepsne.

Un tā — gads no dzīves atkal nost. Mulķīgs gads. Ja es to būtu zinājusi... Kad es atnācu, biju ar mieru visu paciest, bet nu manai pacietībai gals. Jā, un priekšsēdētāja ir ar mieru mani izlaist no kolchoza. Viņa pati redz, ka tā dzīvot nevar. — Runātājai 23 gadi. Viņa nav no tām baltrocēm, kas pie pirmajām grūtībām ceļ rokas gaisā un sauc „Palīgā!" Viņa ir strādnieku meitene, strādāja Valmierā gan uz dzelzceļa, gan būvdarbos: stiepa ķieģeļus, kalķus, cēla jauno Valmieru, mācījās vakarskolā...

Pag. gada janvārī Velta Ķepsne, saņēmusi komjaunatnes ceļazīmi, atbrauca uz pastāvīgu dzīvi un darbu Valmieras rajona kolchozā „Rūts" (Burtniekos — Red.). Visa viņas mantība bija koferis un neliela pauniņa, kabatā daži rubļi. Bet kas par to! Prātā vēl bija Valmierā dzirdētie sirsnīgie novēlējumi: „Komjaunieši iet tur, kur visvairāk vajadzīgi!"

Tikpat sirsnīgi Veltu sagaidīja arī kolchozā. Viņu uzņēma par biedri artelī. Avansā izsniedzā 200 kg kartupeļu, 50 kg kviešu, no pašpalīdzības kases izmaksāja aizdevumu — 400 rubļu. Ierādīja arī dzīvokli. Tiesa, Kannenieki bija veca māja, ar stutēm sastutēta, cauru jumtu un pakšiem, bet meitene mierināja sevi: padzīvos, gan viss nokārtosies. Viņai ierādīja zemes gabalu kartupeļu stādīšanai, piesolīja pat govi. Tiesa, gavs lāgā neturējās uz kājām. Bet Velta kļuva domīga: jau tā viņa parādos līdz ausīm un, ja vēl paņems govi, kad tad no tiem izkļūs? Govi viņa neņēma. Par Istabu Velta maksāja 9 rub. mēnesī.

Pienāca rudens. Un Velta saņēma dažus papīrīšus: 2 termiņos (līdz 1. septembrim un 1. novembrim) **nomaksājams lauksaimniecības nodoklis** 240 rubļu apmērā, jā nodod valstij 50 olas, 138 kg kartupeļu, 30 kg gaļas, jānokārto pašaplikšanās nodoklis. Meitene nesaprata, ko nu lai iesāk... Taisni šinīs dienās no pilsētas atbrauca māte apciemot meitu, bet arī mātei nekā nebija. Kad viņas apspriedās, ienāca vēl citi ciemiņi — ciema finanču aģente un rajona finanču nod. pārstāve. Viešņas bija loti laipnas un ... sāka **aprakstīt** mantas. Bet mazajā, caurajā istabelē nekādu mantu nebija. Aprakstīja izšūtu dīvāna spilvenu, kastīmu rokas somiņu... Un tad pēc kāda laika pienāca pavēste Veltai Ķepsnei ierasties tautas tiesā sakarā ar nodokļu nemaksāšanu.

Kur griezties pēc palīdzības? Kur gan citur, ja ne kolchozā. Bet kolchoza kases pašpalīdzības pr-ja Sile viņas lūgumrakstu nemaz nepieņēma: jau tā kolchozam parādā, ko tu vēl gribi! Lūgumu noraidīja arī kolchoznieku kopsapulce.

Un tad tiesas diena. Pirms došanās uz tiesas sēdi Velta aizgāja uz komj. rajona komiteju. 2. sekretārs Krūmiņš bija sašutis par tādu komjaunietes vajāšanu. Zvanīja šur un tur, bet nekā nepanācis, izņēma no kabatas 120 rubļu un aizdeva tos Ķepsnei. Tiesas sēdi atlika. Puse no nodokļa tika samaksāta. Bet otra puse? Kolchozā pie Ķepsnes atkal ieradās finanču darbinieces. Šoreiz aprakstīja kartupeļus to pašu spilvenu, to pašu rokas somiņu. Taču meitene kaut kā sagrabināja 600 rubļus.

Uznāca ziema. Gads bija noslēdzies. Viņa sanesa savus izaudzētos kartupeļus istabā. Bet veltīgi: kartupeļi sasala. Kaktā aiz skapja tie bija ar cirvi jāizcērt, lai iztīrītu istabu. Virs mūrīša, kas bija nokurināts tā, ka tikko cieta roka, griestus klāja ledus...

Bet cilvēks domāja par dzīvi. Viņa kolchozā lauku darbos bija nostrādājusi 269 dienas. **Par katru** izstrādes dienu aprēķināts 2,16 rubļu naudā, 0,5 kg rudzu, 0,2 kg kviešu, 0,5 kg kartupeļu. Bet nauda viņai vairs nepienākas, jo to kā aizdevumu saņēmusi jau pag. ziemā, tad vēl atvilkumi par īri, par šo to... Jādzēš parāds par kviešiem, par kartupeļiem. Bet galvenais — jādzīo līdz nākošajam rudenim. Ar ko? **Un jau saņemti papīri: nodokļi jākārto tādos un tādos termiņos...**

(„Padomju jaunatne", 14. 3. 56.)

MEDIKAMENTU SAINĪSUS UZ LATVIJU LĒTI — ĀTRI. NOSŪTA

T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5078, mājās CH 4-0107

LITTLE BEAUTY SALON

(Īpašn. Erika Militņš) 428 ST. CLARENS AVE, tel. LE 1-5987

(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto

PIRMDIENĀS SLĒGTS

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM. 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.

Runā krieviski, vāciski un latviski

Viena no informātīvajām serijām, lai palīdzētu saprast un priecāties par

KANADIEŠU SVĒTKIEM

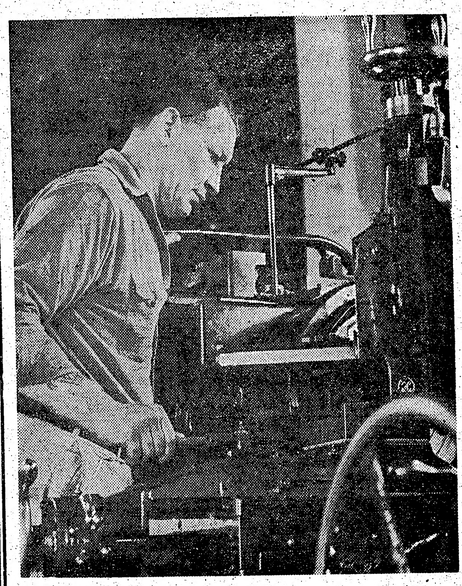

STRĀDNIEKU DIENA

Lai atzīmētu augošo interesi par arodbiedrību kustību, Ontario provincē dzīvojošs markhamietis, vīrs ko sauca Alexander Wright, 1885. gadā Toronto noorganizēja pirmo Strādnieku dienas parādi. Tomēr tikai 1894. gadā Otavā oficiāli tika pieņemts lēmums, ar ko Strādnieku dienu oficiāli izsludināja par Kanadas nacionālo svētku dienu. Līdz ar to šo dienu ik gadus svin, lai atzīmētu strādnieku brīvību, ko organizētie strādnieki ir izcīnījuši garajā pastāvēšanas periodā. Šo dienu ik gadus svin septembra pirmajā dienā.

Labatt's BREWERS SINCE 1828

ALDARI KOPŠ 1828.

S KORIFEJIEM"

vēki aiz laimes nezinot, kā okupantiem pateikties. Starp citu, attiecīgi Čekā apstrādāts viens no zviedru izdotajiem latviešu leģionāriem — 46 gadus vecais Augusts Kaņeps, kuram tad arī ir bijis kā — „autoram" jāparakstās zem Rīgas boļševiku priekš „Ny Dag" sacerētiem rakstiem, cildinot Rīgas dzīves apstākļus, kas strādniekus baro gandrīz vai katru dienu ar — krējumu un aveņēm...

Starp citu Zviedrijā izcēlusies plaša polemika 1) starp Ny Dag un Dagens Nyheter redakcijām, jo boļševiku avīze pārmet D. N. žurnālistam, ka viņš savu rakstu saturu — „grābis no gaisa" un pārmet kara flotes vadībai, ka tā atpakaļceļā no Rīgas „buržujiskās preses" vīrus uzņēmusi uz kara kuģiem, uz ko DN atbild, ka vietas būtu bijis arī ND vīriem, bet tiem laikam bijusi vēlēšanās vēl palikt pie saviem Rīgas biedriem...

Kreiso sociāldemokratu laikraksts arī iejaucies polemikā un „izlabo" dažus Ny Dag izteicienus par latviešu sociāldemokratiem Menderu un Lorencu, kuŗus abus intervējuši šie sociālistiskie laikraksti — Ny Dag un Aftontidningen. Pēdējā atbildi Ny Dag'am acīmredzot rakstījis Bruno Kalniņš, protams, neiztikdams bez savām kārtējām denunciācijām, ka igauņu pielikums pie zviedru dienas laikraksta Stockholms Tidningen esot fašistisks un darot kaunu visai demokratiskai trimdas sabiedrībai un latviešiem esot tāds pats — ulmanistisks laikraksts Latvju Vārds. Un Bruno Kalniņš beidz šo savu denunciāciju ar izsaucienu: „Lūk, kādi tumši sakari ir zviedru tautas partijai!" Kā Dagena Nyheter, tā Stockholms Tidningen tiek uzstkatīti par prof. Ulīna tautas partijai tuviem laikrakstiem). Sakarā ar šo Bruno Kalniņa kārtējo denuncēšanas „akciju" kā igauņu minētā redakcija, tā arī Latvju Vārds attiecīgi atbild, ko dara arī Dagens Nyheter redakcija, atbildot Aftontidningen'a denunciācijām.

ām serijām, lai palīdzētu saprast un

ADIEŠU
TKIEM

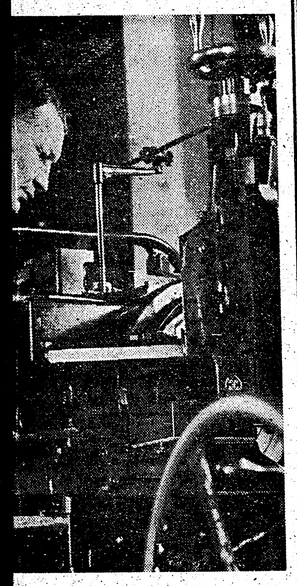

IEKU DIENA

eresi par ārodbiedrību kustību, Ontario
namietis, vīrs ko sauca Alexander Wright,
rganizēja pirmo Strādnieku dienas parādi.
Otavā oficiāli tika pieņemts lēmums, ar ko
āli izsludināja par Kanadas nacionālo
to šo dienu ik gadus svin, lai atzīmētu
organizētie strādnieki ir izcīnījuši gaŗajā
Šo dienu ik gadus svin septembŗa pir-

Labatt's
REWERS SINCE 1828

ALDARI KOPŠ 1828.

1. un 2. sept. Toronto notiks
KANADAS KATOĻU KONGRESS
1. septembrī, plkst. 11 rītā Sv. Miķeļa katedrālē dievkalpojums; plkst. 12 dienā Sv. Miķeļa katedrāles zālē akts, kuŗā uzrunas teiks Toronto archibīskaps V.E. kardināls J. McGuigan un V.E. bīskaps J. Rancāns; plkst. 1 dienā kongresa darba sēde.
SAVIESĪGS VAKARS 1. sept., plkst. 8 vak. Sv. Miķeļa katedrāles zālē (Bond un Shuter ielu stūrī)
LABA DEJU MŪZIKA, PRIEKŠNESUMI
Svētdien, 2. sept. plkst. 10 rītā, Newman kluba baznīcā (89 St. George St.) V. E. bīskaps Rancāns celebrēs Sv. Missu.
Tautieši laipni aicināti.

DV DIENU
BALLE
Kolumbus zālē, Sherbourne — Linden stūrī, Toronto, 1. septembrī, sākums plkst. 8 vak.
PILNA BUFETE GALDIŅI
SPĒLĒS KANADAS JAUNĀKAIS DEJU ORĶESTRIS
Ieeja dāmām 1 dol., kungiem 2 dol.
Ja kādam ir vēlēšanās rezervēt galdiņus, to var izdarīt pa telefonu EM 8-0792 no pulkst. 9—18.
DV TORONTO NODAĻA

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no
DR. OETKER

Aculiecinieki, kas būtu redzējuši kaušanos Jāņu ballē
Brigmaņa farmā pie Burlington 1954. g. 19. jūnijā ap plkst. 11.00, lūgti atsaukties uz oferti 975 šīs av. kantorī.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

MEKLĒ VECĀKU SIEVIETI
pie 1 g. veca bērna.
Alga pēc vienošanās.
Zvanīt GE 3883, Toronto.

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar atsevišķu virtuvi. Uz vēlēšanos garāža. 18 Cambridge Ave pie Danforth tilta, tel.: RI 3887, Toronto. (1052)

S. VASARĀJA
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

Piederīgie dzimtenē meklē:
ĒDEĻNIEKU JĀNI,
Viļa d., dzim. 1921. g.
Rakstīt: T. Miksens, 38 Primrose Avenue, Hamilton, Ont., Canada.

HENRIKA IBSENA
drāmatiska poēma
PĒRS GINTS
no norvēģu valodas tulkojis J. AKURATERS
Illustrējuši: A. REKHEMS un H. GRICEVIČS.
Grāmata greznā iesējumā. Cena $4.80
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario
Izsūtām pa pastu
(Grāmatnīca atvērta ik dienas līdz plkst. 6 vak., arī sestdienās)

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimības
260 St. Clair Ave, W.
Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Kas? kvalitātes, kvantitātes vai cenas ziņā var līdzināties ar
Wilson's
SINCE 1875
APELSĪNU AUGĻŪDENS
COLA SODA ŪDENS

LA PĀRSTĀVIS ŅUJORKĀ (ASV)
Pieņem jaunus LA abonementus
Iekasē abonēšanas maksas
Pieņem sludinājumus.
Adrese: Mr. A. LĀCIS,
101 Brightwater Court Brooklyn 35, N.Y. U.S.A.

Ieteicama plašākā pavāru grāmata latviešu valodā
M. KRONES-BALDUMAS
IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS
Liela formāta, 700 lapp., 1600 recepšu vienkāršām ikdienas maltītēm un svētku galdam. Daudz illustrāciju, no kuŗām dažas ir krāsainas. Cena $6.85.
Izsūtām uz pēcmaksu (C.O.D.). Zvanīt EM 8-0792 līdz pl. 6 vak.
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont.

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Port Vašingtonā svētdien, 2. septembrī, pl. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā māc. A. Treus no Gēteborgas Zviedrijā un māc F. Treus.

DETROITĀ

Detroitas latv. Kristus draudzes dievkalpojums svētdien, 2. septembrī, pl. 2 pp. sv. Marka baznīcā (1045 E. Grand Blvd.). Prāv. A. Skrodelis no Kanadas.

ČIKAGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Clānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15

Sān Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnešā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā. — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minēapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langiņs.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Svētdien, 9. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Svētdien, 23. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiek Trīsvienības baznīcā, 560 May St. Ft. William.

Māc. V. Sēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Niagarā, 8. septembrī, plkst 6 vak. Svētvakara dievk. Jāņa bazn. 580 Portage Rd. N.

Londonā, 9. septembrī, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievk.

St. Katarīnē, 15. septembrī, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpoj. Kristus baznīcā.

Londonā, 23. septembrī, plkst 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievk.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

2. septembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

9. septembrī, plkst. 11, dievkalpojums.

16. septembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

23. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

2. septembrī, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā — 361 Danforth Ave.

9. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums turpat.

23. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums turpat.

30. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. Bībeles svētku dievkalpojums turpat.

Brampčonā Latviešu ev.-lut draudzes dievkalpojums 16. septembrī, plkst. 1.30 pēc p. Grace United baznīcā.

Māc. T. Aviks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

Māc. Artūrs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Kičenerā, Mateja baznīcā 9. septembrī, pl. 11.00 no rīta iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. H. Kušiņš (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

2. septembrī, plkst. 3 pp. skolas darba sākuma dievkalpojums.

Māc. Ed. Ķeŗģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandleikā, sestdien, 8. septembrī, plkst. 19. lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 9. septembrī, plkst. 14 anglikaņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 9. septembrī, plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Pēkšņā nāvē miris
ROBERTS PLŪME
dzimis 1897. g. 16. maijā, miris š. g. 25. augustā. Izvadīšana no sv. Trīsvienības baznīcas piektdien, 31. aug. pulkst. 2 pp. uz Jorkas kapsētas latv. nodalījumu.
Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme
DZIĻĀS SĒRĀS
sieva Irmgarde, dz. Baiže, meita Tatjāna un piederīgie.

Mūsu centīgais sabiedriskais darbinieks, LNAK padomes loceklis un rev. kom. priekšsēdis
Roberts Plūme
miris 1956. g. 25. augustā Coulson, Ont., Kanadā.
Viņu mīļā piemiņā paturēs LNAK padome, valde un darbinieki.

Pēkšņā nāvē no mums šķīries
KAPTEINIS
HEINRICHS JĀNIS MŪRNIEKS
KAŖA TOPOGRAFS,
dz. 1901. g. 14. martā Rīgā, miris 1956. g. 5. augustā Anglijā.
Mīļā piemiņā paturēs
LATVIEŠU VIRSNIEKU APVIENĪBA

PATIESĪBA
PAR ATĻAUJĀM UN APLIECĪBĀM
Ja jums ir suns,
jums ir vajadzīga suņa turēšanas atļauja, kā to pieprasa pilsētas valde. Daudzās Kanadas pilsētās un miestos prasa, lai suņi tiktu reģistrēti, gadījumam ja tie noklīst vai arī kāds nozog, tos varētu atrast. Atļauja — zīmītes veidā — piestiprināma pie suņa kakla saites.
Tuvākai informācijai griezieties pie Pilsētas valdes ierēdņa
FL-6-56

CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED
(BLEK LEIBEL)

KURP KOMŪNISMS VED CILVĒCI?

Lai gūtu līdzekļus orģijām, komjaunieši apzog savus vecākus un bagātnieku dzīvokļus

Maskavas komjauniešu laikr. „Komsomoļskaja Pravda" nesen publicējis rakstu par Padomju Sāb. augstmaņu bērnu skandalozo uzvešanos Maskavā.

Laikraksts ziņo, ka grupa sarkano varas vīru dēlu un meitu, pa šo laiku, kamēr vecāki pavadījuši atvaļinājumu savās vasarnīcās, viņu greznajos dzīvokļos Maskavā sarīkojuši plašas orģijas, pie kam 3 jaunavas, lai sev un saviem draugiem sagādātu naudu uzdzīvei, apzagušas dzīvokļus.

Orģiju rīkošanā un zādzībās pienākti; Pad. Savienības ārējās tirdzniecības ministra Kabanova dēli Jevgēņijs un Michails, smagās rūpniecības ministra Petuchova dēls Sergejs, ģenerālmajora Kuzņecova meita Erlena, Čekas pulkveža Maksimova pameita Alla un kara aviācijas pulkveža Andrejeva meita Tatjāna.

Šie komūnistiskās „zelta jaunatnes" pārstāvji, kā jau teikts, greznajos dzīvokļos žūpojuši un nodevušies izvirtībai, vecāku automašīnās sarīkojuši izpriecas braucienus uz Ļeņingradu, Smoļensku Pleskavu u. c. Šinīs izbraucienos galvenokārt arī pārdotas zagtās mantas un ieņemtā nauda notriekta.

Jauniešu mežonīgās orģijas un zādzības atklātas, kad Varlāmovi, kuŗu dēls Boriss arī piedalījies šīs grupas uzdzīvē, negaidīti atgriezušies Maskavā un atraduši savu dzīvokli apzagtu. Varlāmovi izsaukuši milīciju. Dēls Boriss sākumā mēģinājis tēlot nevainīgo, bet vēlāk atzinies, par līdzdalībniecēm uzdodot augstāk min. Tatjānu Andrejevu, Erlenu Kuzņecovu un Allu Maksimovu. Arī meitenes, saniknotas par milicijas „nekaunību" un piedraudot ar savu visuvareno tēvu represijām, sākumā visu noliegušas, bet pēc tam „apdomājušās" un atzinušās arī zādzībās.

Tatjāna Andrejeva šogad beigusi vidusskolu un gatavojusies iestāties medicīnas skolā, bet tik tālu nav tikusi. Arī Allai Maksimovai ir tikai 19 gadu, pēc vidusskolas beigšanas iepriekšējā gadā viņa iestājusies zīmēšanas kursos, bet tur nav paticis, kāpēc pēc dažiem mēnešiem mācības pārtraukusi. Erlena Kuzņecova pirms 4 gadiem ar vājām sekmēm beigusi vidusskolu, gadu neko nav darījusi un tad ar grūtībām iekļuvusi tehnikumā. Bet tur viņai nav paticis, kāpēc iestājusies Krāsaino metallu institūtā, no kuŗa vājo sekmju dēļ izslēgta.

Tāpat skandalozās uzdzīves jaunekļi ir 19 — 23 g. veci studenti. Visi apvainotie, arī jaunavas, esot komjaunatnes organizācijas locekļi.

Kas šo komūnistiskās pasaules augstmaņu „zelta jaunatni" novedis uz noziegumu ceļa? Varbūt trūkums? Bads? Taču nekas tamlīdzīgs! Šie jaunie komūnistu biroktatu pēcnācēji auguši bagātībā, pat greznumā, ar tiesībām neko nedarīt un ne par ko nerūpēties. Viņu vecāki gādājuši tikai par to, lai bērni būtu labi paēduši, lepni apģērbušies un tiem netrūktu „nepieciešamās" izklaidēšanās jaunās padomju morāles garā. Tādai audzināšanai ,kas izveido godīgu cilvēku ar nākotnes mērķiem un augstiem ideāliem, nav piešķirta vērība, jo, domājams, vcākiem pašiem ne augstu ideālu, nedz mērķu nav.

Tātad laikā, kad padomju varas vīri darba jaunatni dzen uz Sibiriju, Kazachiju un citur piespiedu darbos pusbadā līst stepēs līdumus, celt spēkstacijas un fabrikas, privilēģētās šķiras jaunatne nododas orģijām, izvirtībai un zādzībām, jo arī bagāto vecāko maki, redzams, nav tik biezi, lai segtu savu mīluļu vienmēr pieaugošos izdevumus uzdzīves vajadzībām. Un — komūnisma sagrautās morāles puteklos — degenerējošā padomju „aristokratu" jaunatne spiesta zagt, lai šos līdzekļus sagādātu.

Šis gadījums, kas atklājies nejauši, nav vienīgais priviliģētās padomju jaunatnes aprindās — tas ir vadošais modus visā Padomijā, sākot ar tēviem Kremlī un beidzot ar dēliem un meitām komjaunatnē. Ja šodien vēl dzīvotu slavenais sociālo drāmu autors Henriks Ibsens, tad viņa apsūdzība komūnismam būtu briesmīga, un tad varbūt Rietumu valstsvīri saprastu, kurp komūnisms ved cilvēci.

LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKI KANADAS NAC. IZSTĀDĒ

Arī šogad Nacionālajā izstādē Sieviešu paviljonā savus darbus izstādījuši 14 latviešu daiļamatnieki, izpelnoties vairākas augstākās godalgas. Par audumiem godalgas saņēmuši: Saksone, Dzērvīte un Mežule, kokgriezumiem — Mercs, keramiku — Freimane un Jurševskis, u. c. Uzņēmumā Latv daiļamatnieku Sav. pr. H. Mercs sarunā ar ģildes pārstāvēm — izstāžu lietu kārtotāju K. Valdiņu un dekorātori Šmiti. J. Kreiļa uzņ.

FRANKO DZER VĪNU UN MAKŠĶERĒ

„Francisco Franco de Behamonte Generalissimo de los Ejercitos" skan Spānijas reģenta vārds un tituls. Spānija tagad ir karaļvalsts ar reģentu priekšgalā. Spānija ir viena no romantiskākajām valstīm, un tāds pats ir tās faktiskais valsts galva: Franko nevēlas, ka viņu sauc par diktātoru. Viņš necieš diktātūras. Bet — viss, kas ir demokratisks, Spānijā tiek dēvēts par „Rojo" — (Roho) — sarkans. Arī republikas ir roho. Spānijas trīsvienības partija ir nacionālsindikālistu, un tās vadonis ir Franko. Spānijas politiskā dzīvē lieto vārdu „Camerada" un uzrunā savu priekšnieku ar tu. Vēl nesen pats Franko sveicināja ar paceltu roku, Hitlera „Heil" veidā.

Spānijā ir 48 provinces. Katras provinces priekšgalā ir gubernātors. Tas ir partijas galva, un pilnīgi suverēns valdītājs provincē. Vizcayas, basku zemes, provinces gubernātora Genardo Riestras darbistabā vēl tagad pie sienas redz Hitlera foto uzņēmumu, un gubernātors vēl tagad sveicina ar paceltu roku.

Par pašu Franko daudz rakstīts un teikts daudz nepatiesību. Bet visi arvien ir bijuši vienis prātis, ka viņš ir romantisks, teiksmains diktātors, ar smaidu uz lūpām, un viņam piemīt zināma neveiklība, varētu pat teikt — nedrošība. Spānijas nedēļas apskatā No-Do viņš redzams ik nedēļu. Spānieši smejas: No Do filmzvaigzne... Gan diplomātu pieņemšanā, gan kādas izstādes atklāšanā, gan prezidējot vēršu cīņās. Mazs no auguma, omulīgs vecītis, ar laipnu smaidu uz lūpām. Runā patētiski... mūsu izpratnē varbūt par daudz teātrāli. Spānieši neprasa, ko viņš runā bet — kā viņš runā. Slavenas ir viņa Jaungada tautas apsveikšanas runas. Visās mājās ieslēgts radio, visi noklausās — lielāko daļu gan nekā nesaprazdami. Reiz kādā spāņu ģimenē ieprasījos, ja tiešām neko nesaprot, kādēļ neuzgriež kādu citu staciju... Spānieši man atbildēja: Viņš tik skaisti runā... un tekstu mēs rīt lasīsim avīzē...

Spānijas pilsoņu karā, nacionālistiem ieņemot kādu pilsētu, uz māju sienām parādījās Franko ģīmetne. Tauta to apbrīnoja, un visi bija vienis prātis: „Que guapo ..." — cik glīts!.

Par Franko resnumu smejas spānieši — sauc par muciņu, kuŗai ārā tikai kakls, galva, rokas un kājas — kādas konjakfirmas reklāma... Daudz galvas sāpju šim laipnajam diktātoram radīja viņa korpulence. Tika saukts speciāls ārsts ,kas arī stingri skatījās, lai ieturētu režīmu.

Frnko ir galicietis. Dzimis Ferrolā, Galicijas provincē Spānijas ziemeļrietumu dalā, pie Portugāles robežas. Nesen šī pilsēta tika pārdēvēta par „Ferrol del Caudillo'" — vadoņa Ferrola. Citādi šai pilsētā nav nekā sevišķa, kas atgādinātu, ka tā ir vadoņa dzimtā vieta, atskaitot Generalissimo Franco ielu, bet tāda jau ir izvienā Spānijas pilsētā. Mājai, kur Franko dzimis, piestiprināta plāksnīte, kurā lasāms, ka lidotājs Franko — Caudillo brālis — kā pirmais pārlidojis okeanu savā „Non Plus Ultra" lidmašīnā. Lidojums izdarīts pēc Lindberga lidojuma un pretējā virzienā. Mājiņa maza, netīra zvejnieku patvertne, tumša, šaurā ieliņā. Trešais brālis Ramon Franko, tagad ir sūtnis Portugalē.

⁂

Visi galicieši ciena skābo tās zemes vīnu, kuŗu dzer ar mazām krūzītēm un piedē Atlantijas okeana „mariscos" — gan austeres, gan langostas, tinteszivis u.c. Franko liels šo gardumu cienītājs. Arī tas zināms, ka viņš ļoti sajūsmināts jūras zvejas cienītājs. savos brīvlaikos viņš šķērso ūdeņus savā luksa jachtā makšķerēdams. Viņš piedalās arī zvejas sacensībās, gūdams uzvaras, izvilkdams lielākos lomus.

Franko dzimis 1892. gadā un jau 1923. g. bijis Spānijas ārzemnieku leģiona komandants. Saragosas militārakadēmijas dibinātājs, un vēl šodien tās vadītājs.

Saragosā militāro izglītību bauda tagadējais troņa pretendents, pēdējā Spānijas karaļa dēls, Don Carlos de Burbon — protams, pilnīgi atkarīgi no Franko norādījumiem un vadonības. 1935. gadā Franko bija Spānijas valsts ģenerālstāba priekšnieks. Bet tā kā toreiz pie varas bija sarkani noskaņota valdība, tad tā aiz politiskiem iemesliem Franko iecēla par Kanariju salu gubernātoru. 1936. gadā, kad notika tautas sacelšanās pret kreiso Madrides valdību, Franko steidzās uz Spānijas Maroku un no turienes, marokāņu un leģionāru atbalstīts, uzsāka savu uzvaras gājienu pret komūnistu protežēto Madrides valdību. Grūti iedomāties, kas būtu noticis pie Gibraltara jūrasšauruma , ja Franko nebūtu gāzis sarkano varu.

Rūjena Rimkelts.

Apmeklējot DV dienas Toronto un Čikāgā, neaizmirstiet iegādāties

MAJORA J. ĶĪLIŠA

atmiņu grāmatu

ES KARĀ-AIZIEDAMS...

Grāmata ar autora zīmētu vāku, glītā izdevumā, maksā $4.00.

VAI ZEME VARĒTU EKSPLODĒT?

PĀRDOMAS PAR ŪDEŅRAŽA BUMBU EKSPERIMENTIEM UN JAUNĀKAJIEM ATOMFIZIĶU ATZINUMIEM

II

Zinātnieki jau aplēsuši, ka pietiktu 400 spēcīgo ūdeņraža bumbu, lai iznīcinātu visu dzīvību uz Zemes. Tās jau ir visai pamatotas bažas, uz ko vairs nevar vienaldzīgi noskatīties Visās pasaules malās klīst radioaktīvitātes mākoņi un reizē ar lietu nāk uz leju. Ka tas vēl tiešī neapdraud cilvēka resp. dzīvās dabas eksistenci — nav nekāds mierinātājs faktors, jo zināms, ka radioaktīvitāte var arī netieši resp. ilgstoši iedarboties un tikai pēc kāda laika atklāt savu postīgo darbu. Vēl vairāk, pašlaik pamatoti min radioaktīvitātes ļauno iedirbi uz pašreizējiem neparastajiem klimatiskajiem apstākļiem saspridzinātō bumbu tiešā tuvumā un visās pasaules malās. Tā vēl ir neatrisināta mīkla, uz to vēl nevar dot skaidru atbildi.

Ūdeņraža bumbas postīgās iedirbes noslēpumu atrisināja amerikāņu atomu kodolu pētnieks Ralfs Leps (Lapp) pie sava rakstāmgalda, izejot vienīgi no iedirbes rezultāta, jo viss pārējais bija slepens. Protams, ka ūdeņraža bumbas princips jau bija zināms, un proti, ka tas ir pretējs atombumbas rezultātam, kur smagie urāna un plutonija atomu kodoli tika sakausēti vieglāku elementu kodolos. Tātad šeit vieglais ūdeņraža atoma kodols tiek sakausēts smagākā elementā helijā. Ūdeņraža bumbas gatavošanai neņem vis parasto ūdeņradi, bet gan tā saukto smago ūdeņradi — deutēriju vai vissmagāko — tritiju; deutērija kodols bez pozitīvi lādētā protona satur elektriski neitrālu neutronu, un tritija kodols sautr veselus divus neutronus. Šie abi smagie ūdeņraži šķelšanās vai sakušanas procesā dod heliju ar diviem protoniem un diviem neutroniem kodolā. Taču tas ir iespējams vienīgi pie 10 līdz 20 miljonu gradu karstuma, ko normāli praksē nevar aizsniegt. Šādu karstumu dod vienīgi parastās atombumbas eksplozija .Tāpēc ūdeņraža bumbas eksplodēšanai jāņem parstā atombumba par „degli".

Fiziķis Leps izrēķināja, ka 1954. gada 1. martā uz Bikini Atola spridzinātā ūdeņraža bumba ir izraisījusi ķēžu reakcija trijās stadijās. Tas ir noticis tādā veidā, ka ūdeņraža bumbai, kuŗas vidū atradās parastā atombumba par degli, kā apvalku ņēma urānu 238, kas pie lielā karstuma un spiediena savukārt izraisīja jaunu eksploziju. Šī trešā faze, kaut gan urāns 238 normāli neizraisa ķēžu reakciju un nav lietojams atombumbu pildīšanai, izraisīja tik milzīgu enerģiju, ko neviens nebija paredzējis. Tagad ūdeņraža bumbu apvalkam lieto kobaltu, kas izraisa tālāku iedirbi. Taču kobaltam ir cita jauna īpašība: izrādās, ka tā pulverizētās sīkās daliņas ir ideāls nāvējošo izstarojumu resp. radioaktīvitātes iznēsātājs. Tāpēc kobaltu mēģina aizstāt ar citiem metalliem. Atkal paceļas jautājums, vai arī kāds cits metalls neizraisa urānam 238 līdzīgu pārsteigumu. Prāti nomierinājās, kad prof. Praiss (Price) paziņoja savu aplēsumu rezultātus, ka pie ūdeņraža bumbas attīstītās temperātūras tas nevar notikt. Protams, ka arī citi metalli varētu izraisīt šo termonukleāro reakciju, ja karstums sasniegtu 200 miljonu gradu un spiediens palielinātos; kas tomēr ļoti grūti aizsniedzams, t. i. pat ar superūdeņraža bumbām nav aizsniedzams.

Tāpat nav ko baidīties, ka šāda eksplozija varētu ūdeņradi aizdedzināt, jo parastais ūdeņradis nešķejas pie šiem noteikumiem, bet smagā ūdeņraža ir ļoti maz: atmosfairā viens atoms uz 100 miljardiem normālā ūdeņraža atomiem, lietus ūdenī viens atoms uz 100 miljardiem un jūrās tikai viens atoms uz vienu triljonu parastā ūdeņraža atomiem. Ja tomēr uz dažām zvaigznēm notiek šāda ūdeņraža „degšana" un uz Saules ūdeņradis „sadegot atbrīvojas" helijā, tad tur ir citādi priekšnoteikumi — tā domā prof. Praiss — ja tas vispār notiek un tik ilgi turpinās. Šis degšanas process tur notiek ļoti lēnām. Viens vienīgs protons milzīgajā Saules reaktorā deg gadu tūkstošus, kamēr tas „pārvēršas", helija atomā. Bailes ka Zeme varētu aizdegties, esot pilnīgi nepamatotas.

SAIRŠANAS PROCESĀ ATRAISĪTAIS SPĒKS CILVĒCES LABKLĀJĪBAI

Ja aizmirst tiešās atombumbu briesmas, tad atomu sairšanā atraisītais spēks cilvēces nākotni var pilnīgi pārveidot un nest tai vēl nejaustu svētību. Visā pasaulē tagad drudžaini strādā gar atomu spēka saistīšanas metodēm cilvēces labklājības interesēs. Atomu spēks sāk aizstāt elektrisko spēku un trūcīgās pasaules kurināmā materiāla rezerves. Tiek pētīta arī ūdeņraža atomu sairšanas spēka saistīšana, jo konstatēja, ka jau pie 300.000 gradu karstuma sākas kušanas process. Protams, šādu karstumu vēl līdz šim nevarēja mākslīgi sasniegt, bet arī šis šķēršlis pēdīgi pārvarēts, jo amerikāņu zinātniekiem izdevies sasniegt 275.000 gradu karstumu elektriskās gaismas loka koncentrācijā. Ar šīs metodes uzlabošanu cer sasniegt vajadzīgo temperātūru, lai ievadītu lēnu ūdeņraža atomu sairšanu. Nākotnes iespējas vēl nav pārredzamas: ielej pilienu ūdens reaktorā un brauc apkārt Zemes lodei vai uz Mēnesi.

Zinātniekiem vēl svarīgāki ir radioaktīvie izotopi, kas rodas dažādo elementu kušanas procesā. Izotopus tagad izlieto dažādos bioloģiskos un medicīniskos eksperimentos, kur tie palīdz noskaidrot citādi neiespējamas problēmas.

Ūdeņraža bumbu lietāšana ir reāls bieds pilnīgai dzīvības iznīcināšanai uz Zemes. Visa cilvēce pašreiz ir nodota cilvēku rokās; cilvēki kļūst cilvēces tiesneši. Ūdeņraža bumbu laikmets ir jauna pasaules ēra, kuŗā cilvēks kļūst varens un lielisks savās tehniskās spējās, iespiežoties kosmisko radīšanas procesu līdzzināšanā un to lietošanas iespēju īstenošanā.

Atbildes mīklu stāstiem.

1. stāstam: plāvēji, izkapts, siena gubiņas un siena kaudze, sienāzis.
2. stāstam: vilciens, zābaki vai kurpes, rokas, upe.

DAUGAVAS APGĀDA GRĀMATAS

RITA LIEPA
SVEŠA VASARA
Romāns, cena $3.50
. . . tur pagraba dzīvoklī ir kādreiz izlutinātais rakstnieks un redaktors.

KNUTS LESIŅS
AKLĀ IELA
Noveles un stāsti $2.60
. . . visa dzīve Arnim likās kā šā Aklā iela, no kuŗas nebij izejas . . .

KARLIS STRAZDS
NĀVES IELENKUMĀ
Romāns $3.50
. . . traģēdija, kuŗas beigu cēliens vēl nav nospēlēts.

ĢIRTS SALNAIS
UGUNS AVOTI
Romāns, 714 lpp. $6.40

A. ČAKS
MANA PARADĪZE
Dzejas $6.00

ANDR. EGLITIS
NESAULE
Dzejas $2.60

V. STRĒLERTE
GAISMAS TUKSNEŠI
Dzejas $2.75

E. ADAMSONS
SAPŅU PĪPE
Pēdējās dzejas $2.50

V. SNIĶERE, O. JĒGENS, DZ. SODUMS
DZEJAS
Dzejas $2.05

R. VALDESS
JŪRAS VILKI $3.25

J. VESELIS
VIESTURS VARAPOGA $2.50

K. SKALBE
KOPOTI RAKSTI
I—VII gr. $4.50-4.75

H. BUDULIS
CILVĒKS DZĪVES SPOGULĪ $2.75
VESELĪGA DZĪVE $2.10

ĢIRTS SALNAIS
ATVARS
Romāns $2.40

ĢIRTS SALNAIS
VĪRI
Romāns $2.60

P. ĒRMANIS
SEJAS UN SAPŅI
Esejas $3.25

Z. LAZDA
SAULES KOKS
Dzejas $3.80

M. KRONE
IKDIENAS SVĒTKU GALDS
Luksa izdevums, ... $6.85

J. VESELIS
TEIKSMA PAR MANU MŪŽU
Esejas $3.80

K. ZARIŅŠ
DRĀMA IKDIENĀ
Romāns $3.00

K. ZARIŅŠ
DĀRZA MĀJA
Romāns $3.25

Pasaules rakstnieku romāni:

V. fon HEIDENSTAMS
KAROLĪNIEŠI
Tulk. K. Skalbe, rom. $3.80
Kārlis XII ir viens no tiem karavadoņiem un karaļiem, ap kuŗiem vēl arvien tinas zilganu noslēpumu migla, un lai to zinātu, ir jālasa šī grāmata.

FR. BENGSTONS
SARKANĀ ODZE
Romāns $4.50

G. FLOBĒRS
BOVARI KUNDZE
Romāns $3.20

E. T. A. HOFMANIS
VELNA ELEKSĪRI
Romāns $3.25

P. LAGERKVISTS
BARABA
Romāns $2.40

H. MARTINSONS
CEĻŠ UZ ZVANU DRAUDZI
Romāns $3.20

Pieprasiet

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON STREET, ONT., TORONTO

SPORTS

PAZIŅOJUMS

Basketbola un volejbola finālsacīkšu laikā Klīvlendā, 2. septembrī pēc sporta spēlēm notiks sporta darbinieku apspriede, uz kuŗu aicināti visi sportisti un interesenti. Apspriedē iztirzās aktuālās sporta organizācijas problēmas.

ALA's Sporta biroja vadītājs.

FUTBOLS TORONTO

DV—LAZIO 1:2 (0:2)

Piektdien, 24. augustā, latviešu pulciņš piedzīvoja latviešu vienības labāko spēli šinī sezonā. Kaut gan DV vienībai bija jāliecas pretinieka priekšā, tomēr 80 minūšu spēle bija izlīdzināta. Pirmais puslaiks pagāja zem Lazio spiediena, un mūsu vīri netika pie vārtu šāvieniem. Tā pirmais puslaiks beidzās 0:2 Lazio par labu. Pie vārtu krišanas nebija neviens vainojams, jo tam bija jānotiek. Nevar spēlētāji izaugt pāri par saviem spēkiem, it sevišķi aizsardzība, kad pretinieks visu laiku bombardē vārtus.

Otrs puslaiks sākās pavisam zem citas zvaigznes. DV vienība jau ar otrā puslaika pirmajām minūtēm pārņem spēli savās rokās un to diktēja līdz spēles beidzamajai minūtei. Tikai viena nelaime, ka mūsu uzbrucējiem nebija izdevības ar vārtu šāvieniem, jo pretinieks bija pilnīgi pārgājis aizsardzībā. 65. spēles minūtē Bušs ar skaistu raidījumu uz vārtiem pārsteidza pretinieka vārtsargu 1:2, nu mūsu vīriem sākās pavisam cita spēle, pilnīgi apdraudot pretinieka vārtus, un kuŗu katru minūti varēja gaidīt izlīdzinošos vārtus, bet tie nekrita līdz tiesneša beigu svilpei. Par spēlētājiem jāsaka, ka šoreiz nebija nevienas vājas vietas, kas skatītājiem durtos acīs. Tikai pirmajā puslaikā trūka cīņas spara, un ja tas būtu bijis, tad par pārējo nebūtu ko bēdāt. Līdz ar šo latvieši atrodas kontinentālligas ceturtajā vietā. Tautieši, sekojiet LA sludinājumiem un nāciet uz DV vienības spēlēm, kas ir šaistošas un aizraujošas, tikai nevajag skopoties ar uzmudinājumiem.